

Sadržaj

II. *Nezakonodavni akti*

UREDBE

- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/295 od 15. prosinca 2017. o izmjeni Delegirane uredbe (EU) br. 44/2014 u pogledu konstrukcije vozila i općih zahtjeva te Delegirane Uredbe (EU) br. 134/2014 u pogledu zahtjeva za učinak na okoliš i učinak pogonske jedinice za homologaciju vozila na dva ili tri kotača i četverocikala 1
- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/296 od 27. veljače 2018. o neodobravanju ekstrakta aktivne tvari *Reynoutria sachalinensis* u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja ⁽¹⁾ 31

ODLUKE

- ★ Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/297 od 20. veljače 2018. o imenovanju predsjedatelja Vojnog odbora Europske unije 33
- ★ Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/298 od 26. veljače 2018. o potpori Unije djelatnostima Pripremne komisije Organizacije ugovora za sveobuhvatnu zabranu nuklearnih pokusa (CTBTO) radi jačanja njezinih sposobnosti praćenja i provjeravanja i u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje 34
- ★ Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/299 od 26. veljače 2018. o promicanju Europske mreže neovisnih skupina za strateško promišljanje o neširenju oružja i razoružanju kao potpora provedbi Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje 46

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

- ★ Provedbena odluka Komisije (EU) 2018/300 od 11. siječnja 2018. o usklađenosti zajedničkog prijedloga predmetnih država članica za produljenje atlantskog željezničkog teretnog koridora s odredbama članka 5. Uredbe (EU) br. 913/2010 Europskog parlamenta i Vijeća (priopćeno pod brojem dokumenta C(2018) 51) 60
- ★ Provedbena odluka Komisije (EU) 2018/301 od 26. veljače 2018. o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2017/926 o poravnanju računa agencija za plaćanja država članica u pogledu izdataka koje je financirao Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) za financijsku godinu 2016. (priopćeno pod brojem dokumenta C(2018) 1078) 62

Ispravci

- ★ Ispravak Uredbe Komisije (EU) 2017/1151 od 1. lipnja 2017. o dopuni Uredbe (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća o homologaciji tipa motornih vozila u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila (Euro 5 i Euro 6) i pristupu podacima za popravke i održavanje vozila, o izmjeni Direktive 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe Komisije (EZ) br. 692/2008 i Uredbe Komisije (EU) br. 1230/2012 te stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 692/2008 (SL L 175, 7.7.2017.) 66
- ★ Ispravak Direktive 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI”) (SL L 354, 28.12.2013.) 66

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/295

od 15. prosinca 2017.

o izmjeni Delegirane uredbe (EU) br. 44/2014 u pogledu konstrukcije vozila i općih zahtjeva te Delegirane Uredbe (EU) br. 134/2014 u pogledu zahtjeva za učinak na okoliš i učinak pogonske jedinice za homologaciju vozila na dva ili tri kotača i četverocikala

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta vozila na dva ili tri kotača i četverocikala ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 18. stavak 3., članak 21. stavak 5. i članak 23. stavak 12.,

budući da:

- (1) Na temelju izvješća Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o sveobuhvatnoj studiji učinka ekološke norme Euro 5 za vozila kategorije L ⁽²⁾ provedenoj u skladu s člankom 23. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 168/2013 te uzimajući u obzir probleme s kojima su se u primjeni te uredbe, Delegirane uredbe (EU) br. 44/2014 ⁽³⁾ i Delegirane uredbe (EU) br. 134/2014 ⁽⁴⁾ susretala homologacijska tijela i dionici, u delegirane uredbe potrebno je unijeti određene izmjene i pojašnjenja kako bi se osigurala njihova nesmetana primjena.
- (2) Kako bi se osiguralo djelotvorno funkcioniranje sustava EU homologacije za vozila kategorije L, tehničke zahtjeve i ispitne postupke utvrđene u delegiranim uredbama (EU) br. 44/2014 i br. 134/2014 trebalo bi kontinuirano poboljšavati i prilagođavati tehničkom napretku.
- (3) Prilog IV. Delegiranoj Uredbi (EU) br. 44/2014 sadržava jednadžbu koju treba primjenjivati za provjeru sukladnosti proizvedenih vozila, sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica s homologiranim tipom. Jednadžbu bi trebalo izmijeniti radi jasnoće. Prilog XII. Delegiranoj uredbi (EU) br. 44/2014 trebalo bi izmijeniti s obzirom na interval rada motora za otkrivanje zatajenja paljenja kako bi se osiguralo da su postavljeni zahtjev tehnički izvedivi. Prilog XII. trebalo bi izmijeniti i kako bi se omogućio tehnički prijelaz na nove norme izrađene za sučelje između generičkih alata za pregled i vozila s obzirom na sustave ugrađene dijagnostike (OBD). Dodatak 2. Prilogu XII. trebalo bi izmijeniti tako da se nekoliko praćenih elemenata razjasni s obzirom na u njemu utvrđene zahtjeve koji se primjenjuju na OBD-e. Prilogu XII. trebalo bi dodati nove dodatke kako bi se osigurala točna primjena omjera radnog učinka u vožnji.

⁽¹⁾ SL L 60, 2.3.2013., str. 52.

⁽²⁾ Izvješće o studiji: „Effect study of the environmental step Euro 5 for L-category vehicles”, EU-Books (ET-04-17-619-EN-N).

⁽³⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 44/2014 od 21. studenoga 2013. o dopuni Uredbe (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu konstrukcije vozila i općih zahtjeva za homologaciju vozila na dva ili tri kotača i četverocikala (SL L 25, 28.1.2014., str. 1.).

⁽⁴⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 134/2014 od 16. prosinca 2013. o dopuni Uredbe (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima za učinak na okoliš i učinak pogonske jedinice za vozila na dva ili tri kotača i četverocikle i o izmjeni njezina Priloga V. (SL L 53, 21.2.2014., str. 1.).

- (4) Određene jednadžbe u prilogima II., III. i IV. Delegiranoj Uredbi (EU) br. 134/2014 trebalo bi prilagoditi radi veće jasnoće. Prilog VI. toj delegiranoj uredbi trebalo bi izmijeniti kako bi se osigurala pravilna primjena ispitnih zahtjeva u pogledu trajnosti uređaja za kontrolu onečišćenja. Uvjete za razvrstavanje vozila u normiranom cestovnom ciklusu za vozila kategorije L (SRC-LeCV) u Prilogu VI. trebalo bi prilagoditi kako bi se osigurala njihova pravilna primjena tijekom ispitivanja. Primjenu ciklusa ispitivanja trajnosti nakupljanjem kilometara (AMA) iz Priloga VI. za vozila razreda III. trebalo bi postupno ukinuti u skladu sa zaključcima sveobuhvatne studije učinka na okoliš. Prilog VI. trebalo bi izmijeniti i kako bi se omogućila primjena starenja na ispitnom uređaju kao alternativa stvarnom fizičkom ispitivanju trajnosti vožnjom s nakupljanjem ukupnog ili djelomičnog broja kilometara.
- (5) Jedna od mjera protiv prekomjernih emisija ugljikovodika iz vozila kategorije L je ograničavanje emisija isparavanjem iz tih vozila. Zato su u dijelu C Priloga VI. Uredbi (EU) br. 168/2013 utvrđene granične vrijednosti mase ugljikovodika za vozila kategorija L3e, L4e, L5e-A, L6e-A i L7e-A. Emisije isparavanjem iz tih vozila mjere se pri homologaciji. Jedan od zahtjeva ispitivanja tipa IV. u zatvorenom kućištu za određivanje emisije isparavanjem (SHED) je ugradnja filtra s aktivnim ugljenom koji je bio izložen brzom starenju ili primjena dodatnog faktora pogoršanja u slučaju ugradnje razrađenog filtra s aktivnim ugljenom. U sveobuhvatnoj studiji učinka na okoliš istražena je troškovna učinkovitost primjene ispitivanja SHED-om vozila kategorija L1e, L2e, L5e-B, L6e-B, L7e-B i L7e-C. Budući da je studijom dokazano da ta metoda nije troškovno učinkovita, Prilog V. Delegiranoj Uredbi (EU) br. 134/2014 trebalo bi izmijeniti tako da se za normu Euro 5 proizvođačima vozila kategorija L1e, L2e, L5e-B, L6e-B, L7e-B i L7e-C omoguću kontinuirana primjena već uspostavljene alternativne i troškovno učinkovitije metode ispitivanja propusnosti.
- (6) Komisija je, na temelju sveobuhvatne studije učinka na okoliš, zaključila da bi matematički postupak za provjeru zahtjeva za trajnost iz članka 23. stavka 3. Uredbe (EU) br. 168/2013 trebalo ukinuti do 2025. U studiji je istaknuto da se tim teoretskim postupkom nije osiguralo ispunjavanje zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 168/2013 u stvarnosti. Kako bi se ublažio učinak ukidanja te metode, u studiji je predloženo uvođenje starenja na ispitnom uređaju kao alternative postupku ispitivanja trajnosti u stvarnim uvjetima s nakupljanjem ukupnog ili djelomičnog broja prijeđenih kilometara. Starenje na ispitnom uređaju uobičajen je postupak koji se često upotrebljava za vozila obuhvaćena područjem primjene Direktive 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Prilog VI. Delegiranoj Uredbi (EU) br. 134/2014 trebalo bi izmijeniti tako da se uvede postupak starenja na ispitnom uređaju koji proizlazi iz zahtjeva utvrđenih u Uredbi Komisije (EZ) br. 692/2008 ⁽²⁾ i Pravilniku UNECE-a br. 83 ⁽³⁾ te je prilagođen zahtjevima za vozila kategorije L.
- (7) Delegiranu uredbu (EU) br. 44/2014 i Delegiranu uredbu (EU) br. 134/2014 trebalo bi izmijeniti istodobno kako bi se osiguralo da se norma Euro 5 može pravilno primjenjivati na sva obuhvaćena vozila kategorije L kako je navedeno u tablici Priloga IV. Uredbi (EU) br. 168/2013.
- (8) Stoga je Delegiranu uredbu (EU) br. 44/2014 i Delegiranu uredbu (EU) br. 134/2014 potrebno na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Delegirane uredbe (EU) br. 44/2014

Delegirana uredba (EU) br. 44/2014 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 2. točka 42. zamjenjuje se sljedećim:

„42. ‚vozni ciklus‘ znači ciklus ispitivanja koji se sastoji od postavljanja prekidača paljenja motora u položaj uključeno, načina vožnje u kojem bi se mogla otkriti neispravnost, ako ona postoji, i postavljanja prekidača paljenja motora u položaj isključeno;”;

⁽¹⁾ Direktiva 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. rujna 2007. o uspostavi okvira za homologaciju motornih vozila i njihovih prikolica te sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila (SL L 263, 9.10.2007., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 692/2008 od 18. srpnja 2008. o provedbi i izmjeni Uredbe (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća o homologaciji motornih vozila s obzirom na emisije iz lakih osobnih i teretnih vozila (Euro 5 i Euro 6) i dostupnosti podataka za popravke i održavanje vozila (SL L 199, 28.7.2008., str. 1.).

⁽³⁾ Pravilnik br. 83 Gospodarske komisije za Europu Ujedinjenih naroda (UNECE) – Jedinstvene odredbe o homologaciji vozila s obzirom na emisiju onečišćujućih tvari u skladu s uvjetima za motorna goriva [2015/1038] (SL L 172, 3.7.2015., str. 1.).

2. prilozi IV. i XII. mijenjaju se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Izmjene Delegirane uredbe (EU) br. 134/2014

Prilozi od II. do VI. te prilozi VIII. i X. Delegiranoj Uredbi (EU) br. 134/2014 mijenjaju se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi.

Članak 3.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. prosinca 2017.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG I.

Izmjene Delegirane uredbe (EU) br. 44/2014

Prilozi IV. i XII. Delegiranoj uredbi (EU) br. 44/2014 mijenjaju se kako slijedi:

1. u Prilogu IV. točke 4.1.1.3.1.1.1.1., 4.1.1.3.1.1.1.2. i 4.1.1.3.1.1.1.3. zamjenjuju se sljedećim:

„4.1.1.3.1.1.1.1. Ako se primjenjuje metoda trajnosti utvrđena člankom 23. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) br. 168/2013, koeficijenti dotrajalosti računaju se od rezultata ispitivanja emisija tipa I. do, uključujući, ukupne udaljenosti iz Priloga VII.(A) Uredbi (EU) br. 168/2013 i u skladu s metodom linearnog izračuna iz točke 4.1.1.3.1.1.1.2., pri čemu je rezultat vrijednosti kosine i odstupanja po sastojku emisije. Rezultati emisije onečišćujućih tvari za potrebe CoP-a izračunavaju se prema formuli:

Jednadžba 4-1:

$$Y_{full} = a (X_{Full} - X_{CoP}) + Y_{CoP}$$

pri čemu je:

a = vrijednost kosine ((mg/km)/km) utvrđena prema ispitivanju tipa V. u skladu s Prilogom V.(A) Uredbi (EU) br. 168/2013;

X_{Full} = broj prijeđenih kilometara za određivanje trajnosti (km) iz Priloga VII. Uredbi (EU) br. 168/2013;

X_{CoP} = broj prijeđenih kilometara CoP vozila pri ispitivanju tipa I. za potrebe CoP-a;

Y_{full} = rezultat emisije za potrebe CoP-a po sastojku emisije onečišćujuće tvari u mg/km. Prosječni rezultati za potrebe CoP-a moraju biti niži od graničnih vrijednosti emisije onečišćujuće tvari utvrđenih u Prilogu VI.(A) Uredbi (EU) br. 168/2013.

Y_{CoP} = rezultat ispitivanja emisija onečišćujućih tvari (THC, CO, NO_x, NMHC i PM, ako postoji) po sastojku emisija u ispitivanju tipa I s CoP vozilom.

4.1.1.3.1.1.1.2. Ako se primjenjuje metoda trajnosti utvrđena člankom 23. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) br. 168/2013, trend dotrajalosti sastoji se od vrijednosti kosine a iz točke 4.1.1.3.1.1.1.1. izračunate za svaki sastojak emisija sukladno ispitivanju tipa V. u skladu s Prilogom V.(A) Uredbi (EU) br. 168/2013. Jednadžba 4-1 koristi se za izračun rezultata emisije za potrebe CoP-a po sastojku emisije onečišćujuće tvari (Y_{full}).

4.1.1.3.1.1.1.3. Ako se primjenjuje metoda trajnosti utvrđena člankom 23. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EU) br. 168/2013, fiksni koeficijenti dotrajalosti iz Priloga VII.(B) Uredbi (EU) br. 168/2013 množe se s rezultatom ispitivanja tipa I. CoP vozila (Y_{cop}) kako bi se izračunale prosječne emisije za potrebe CoP-a za svaki sastojak emisija (Y_{full}).”;

2. Prilog XII. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeća točka 3.2.3.:

„3.2.3. Utvrđivanje pogoršanja ili neispravnosti može se provesti i izvan ciklusa vožnje (npr. nakon isključivanja motora).”;

(b) točka 3.3.2.2. zamjenjuje se sljedećim:

„3.3.2.2. Zagušenje motora

prisutnost zagušenja motora u području rada motora omeđenom sljedećim linijama:

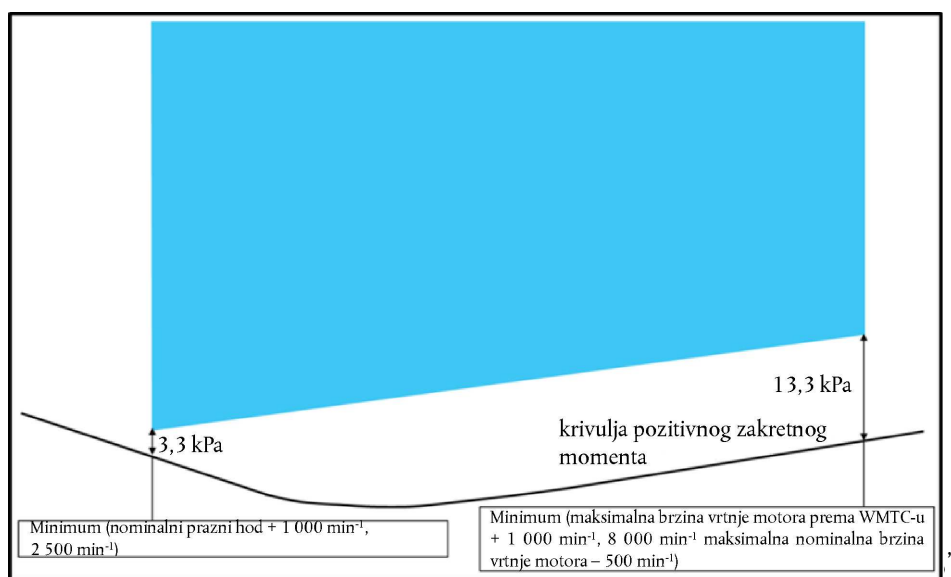
(a) granična vrijednost pri niskim okretajima: najmanja brzina vrtnje od 2 500 min⁻¹ ili normalna brzina u praznom hodu + 1 000 min⁻¹, što god je niže

- (b) granična vrijednost pri visokim okretajima: najveća brzina vrtnje od $8\,000\text{ min}^{-1}$ ili $1\,000\text{ min}^{-1}$ veća od najveće brzine pri ciklusu ispitivanja tipa I ili najveća konstrukcijska brzina vrtnje motora umanjena za 500 min^{-1} , što god je niže
- (c) linijom koja spaja sljedeće radne točke motora:
- točku na graničnoj vrijednosti pri niskim okretajima iz točke (a) i podtlakom usisa motora $3,3\text{ kPa}$ nižim od onog na krivulji pozitivnog zakretnog momenta;
 - točku na graničnoj vrijednosti pri visokim okretajima iz točke (b) i podtlakom usisa motora $13,3\text{ kPa}$ nižim od onog na krivulji pozitivnog zakretnog momenta;

Područje rada motora u kojem se otkriva zagušenje motora prikazano je na slici 10-1.

Slika 10-1.

Područje rada motora u kojem se otkriva zagušenje motora

- (c) umeće se sljedeća točka 3.10.:

„3.10. Dodatne odredbe za vozila koja koriste strategije isključivanja motora

3.10.1. Vozni ciklus

3.10.1.1. Autonomno ponovno pokretanje motora koje naloži upravljački sustav motora nakon gašenja motora može se smatrati novim voznim ciklusom ili nastavkom postojećeg voznog ciklusa.”;

- (d) Dodatak 1. mijenja se kako slijedi:

(1) točka 3.2. zamjenjuje se sljedećim:

„3.2. Ako postoje, sljedeći signali, uz obvezne zamrznute informacije, moraju biti dostupni na zahtjev putem serijskog ulaza na standardnom dijagnostičkom priključku ako su informacije dostupne ugrađenom računalu ili se mogu utvrditi pomoću informacija koje su dostupne ugrađenom računalu: dijagnostički kodovi grešaka, temperatura rashladne tekućine, stanje sustava za regulaciju goriva (zatvorena petlja, otvorena petlja, drugi podaci), dotjerivanje goriva, kut prepaljenja, temperatura usisnog zraka, tlak zraka u usisnoj grani, brzina protoka zraka, brzina vrtnje motora, vrijednost iz senzora zaklopke, stanje sekundarnog zraka (ispred, iza ili atmosferski), izračunana vrijednost opterećenja, brzina vozila i tlak goriva.

Signali se izražavaju u standardnim jedinicama na temelju specifikacija iz točke 3.7. Stvarni se signali moraju jasno razlikovati od zadane vrijednosti ili signala zaštitnog načina rada zbog neispravnosti (*limp-home*).”;

(2) točke 3.11., 3.12. i 3.13. zamjenjuju se sljedećim:

- „3.11. Kad se kvar registrira, proizvođač ga identificira koristeći odgovarajuću šifru u skladu sa šiframa iz norme ISO 15031-6:2010 'Cestovna vozila – Prijenos podataka između vozila i vanjske opreme za dijagnostiku koja se odnosi na emisiju – 6. dio: Definicije dijagnostičkih kodova pogrešaka' koje se odnose na 'dijagnostičke šifre grešaka sustava povezane s emisijom'. Ako to nije moguće, proizvođač može koristiti dijagnostičke šifre iz norme ISO DIS 15031-6:2010. Alternativno, šifre pogrešaka mogu se sastaviti i dostaviti u skladu s normom ISO 14229:2006. Šifre pogrešaka moraju biti u potpunosti dostupne putem standardizirane dijagnostičke opreme koja je u skladu s točkom 3.9.

Proizvođač vozila dostavlja nacionalnom tijelu za normizaciju detalje o svim dijagnostičkim podacima povezanim s emisijama, npr. identifikatore parametara (PID-ove), identifikatore nadzorne jedinice OBD-a ili identifikatore ispitivanja, koji nisu navedeni u normi ISO 15031-5:2011 ili ISO 14229:2006, ali su povezani s ovom Uredbom.

- 3.12. Sučelje za povezivanje vozila i dijagnostičkog ispitnog uređaja mora biti normirano i ispunjavati sve zahtjeve iz norme ISO 19689:2016 'Motocikli i mopedi – Prijenos podataka između vozila i vanjske opreme za dijagnostiku – Spojnik za dijagnostiku i odgovarajući strujni krugovi: specifikacije i uporaba' ili ISO 15031-3:2004 'Cestovna vozila – Prijenos podataka između vozila i vanjske opreme za dijagnostiku koja se odnosi na emisiju – 3. dio: Spojnik za dijagnostiku i odgovarajući strujni krugovi, specifikacije i uporaba'. Poželjno ga je ugraditi ispod sjedala. Druga mjesta ugradnje dijagnostičkog priključka podliježu odobrenju homologacijskog tijela i moraju biti lako dostupna servisnom osoblju te zaštićena od neovlaštenih zahvata nekvalificiranog osoblja. Mjesto sučelja za povezivanje mora biti jasno navedeno u uputama za korištenje.

- 3.13. Dok se u predmetnom vozilu ne primijeni OBD faze II. za kategoriju vozila L, na zahtjev proizvođača vozila može se ugraditi alternativno sučelje za povezivanje. Ako je takvo alternativno sučelje ugrađeno, proizvođač vozila proizvođačima ispitne opreme besplatno stavlja na raspolaganje pojediniosti o rasporedu pinova priključka na vozilu. Proizvođač vozila dostavlja adapter koji omogućuje priključivanje na generički alat za pregledavanje. Takav adapter mora biti prikladne kvalitete za uporabu u profesionalnim radionicama. Takav se adapter dostavlja bez diskriminacije svim neovisnim operatorima na njihov zahtjev. Proizvođači za taj adapter mogu naplatiti razumnu i razmjernu cijenu, uzimajući u obzir dodatne troškove koji tim izborom proizvođača nastaju za kupca. Sučelje za povezivanje i adapter ne smiju uključivati nikakve posebne konstrukcijske elemente za koje bi bila potrebna validacija ili certifikacija prije uporabe ili koji bi ograničili razmjenu podataka o vozilu pri uporabi generičkog alata za pregledavanje.”;

(3) točka 4.1.4. zamjenjuje se sljedećim:

- „4.1.4. Od 1. siječnja 2024., ako je, u skladu sa zahtjevima iz ovog Priloga, vozilo opremljeno određenom nadzornom jedinicom M, IUPRM mora biti najmanje 0,1 za sve nadzorne jedinice M.”;

(4) umeće se sljedeća točka 4.1.4.1.:

- „4.1.4.1. Do 31. prosinca 2023. proizvođač mora dokazati homologacijskom tijelu funkcionalnost određivanja IUPR-a, i to za nove tipove vozila od 1. siječnja 2020., a za postojeće tipove vozila od 1. siječnja 2021.”;

(5) točke 4.5. i 4.5.1. zamjenjuju se sljedećim:

- „4.5. Opći nazivnik

- 4.5.1. Opći je nazivnik brojač koji mjeri koliko je puta vozilo radilo. Mora se povećavati unutar 10 sekunda ako su ispunjeni sljedeći kriteriji u jednom voznom ciklusu:

- (a) ukupno vrijeme od pokretanja motora iznosi najmanje 600 sekundi na nadmorskoj visini manjoj od 2 440 m ili pri atmosferskom tlaku većem od 75,7 kPa i temperaturi okoline koja nije niža od 266,2 K (– 7 °C);

Broj	Krugovi uređaja		Kontinuitet kruga			Racionalnost kruga			Osnovni zahtjev u pogledu nadzora	Komentar br.
		Razina, vidjeti 2.3.	Previsoka ulazna vrijednost	Preniska ulazna vrijednost	Otvoreni krug	Izvan mjernog područja	Radni učinak / vjerojatnost	Signal zaglavljen	Uređaj ne radi / uređaja nema	
1	Unutarnja greška upravljačkog modula (ECU/PCU)	3							I. i II.	(¹)
Senzor (signal upravljačkim jedinicama)										
1	Senzor položaja uređaja za ubrzavanje (papučice ili ručice gasa; APS)	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.	I. i II.	I. i II.	I. i II.		(²)

Broj	Krugovi uređaja		Kontinuitet kruga			Racionalnost kruga			Osnovni zahtjev u pogledu nadzora	Komen- tar br.
		Razina, vidjeti 2.3.	Previsoka ulazna vrijednost	Preniska ulazna vrijednost	Otvoreni krug	Izvan mjernog područja	Radni učinak / vjerojatnost	Signal zaglavljen	Uređaj ne radi / uređaja nema	
2	Senzor barometarskog tlaka	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.		II.			
3	Senzor položaja bregaste osovine	3							I. i II.	
4	Senzor položaja koljenastog vratila	3							I. i II.	
5	Senzor temperature rashladne tekućine	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.	II.	II.	II.		(⁴)
6	Senzor kuta ventila za kontrolu ispuha	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.	II.	II.	II.		(⁴)
7	Senzor povrata ispušnih plinova	1	II.	II.	II.	II.	II.	II.		(⁴)
8	Senzor tlaka goriva u zajedničkom vodu za gorivo	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.	II.	II.	II.		(⁴)
9	Senzor temperature u zajedničkom vodu za gorivo	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.	II.	II.	II.		(⁴)
10	Senzor položaja mjenjača (potencijometar)	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.	II.	II.	II.		(⁴) (⁵)
11	Senzor položaja mjenjača (s prekidačem)	3					II.		I. i II.	(⁵)
12	Senzor temperature ulaznog zraka	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.	II.	II.	II.		(⁴)
13	Senzor detonantnog izgaranja (nerezonantni tip)	3							I. i II.	
14	Senzor detonantnog izgaranja (rezonantni tip)	3					I. i II.			
15	Senzor apsolutnog tlaka u usisnoj grani	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.	II.	II.	II.		(⁴)
16	Senzor masenog protoka zraka	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.	II.	II.	II.		(⁴)
17	Senzor temperature ulja u motoru	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.	II.	II.	II.		(⁴)
18	Signali lambda-sonde (binarni/linearni)	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.	II.	II.	II.		(⁴)
19	Senzor (povišenog) tlaka goriva	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.	II.	II.	II.		(⁴)

Broj	Krugovi uređaja		Kontinuitet kruga			Racionalnost kruga			Osnovni zahtjev u pogledu nadzora	Komen- tar br.
		Razina, vidjeti 2.3.	Previsoka ulazna vrijednost	Preniska ulazna vrijednost	Otvoreni krug	Izvan mjernog područja	Radni učinak / vjerojatnost	Signal zaglavljen	Uređaj ne radi / uređaja nema	
20	Senzor temperature spremnika goriva	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.	II.	II.	II.		(⁴)
21	Senzor položaja zaklopke (TPS)	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.	I. i II.	I. i II.	I. i II.		(²)
22	Senzor brzine vozila	3					II.		I. i II.	(⁵)
23	Senzor brzine kotača	3					II.		I. i II.	(⁵)

Aktuatori (izlaz upravljačke jedinice)

1	Ventil sustava za kontrolu emisija nastalih isparavanjem	2	II.	I. i II.	II.				I. i II.	(⁶)
2	Aktuator ventila kontrole ispuha (motorni)	3					II.		I. i II.	
3	Kontrola povrata ispušnih plinova	3					II.			
4	Brizgaljka goriva	2		I. i II.					I. i II.	(⁶)
5	Sustav nadzora zraka u praznom hodu	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.		II.		I. i II.	(⁶)
6	Primarni kontrolni krug indukcijanskog svitka	2		I. i II.					I. i II.	(⁶)
7	Grijač lambda-sonde	1	I. i II.	I. i II.	I. i II.		II.		I. i II.	(⁶)
8	Sustav upuhivanja sekundarnog zraka	2	II.	I. i II.	II.				I. i II.	(⁶)
9	Aktuator elektronički upravljane zaklopke	3		I. i II.					I. i II.	(⁶)

Napomene:

- (¹) Samo u slučaju uključenog zadanog načina rada koji uzrokuje znatno smanjenje zakretnog momenta pogonskog sklopa ili ako je ugrađen sustav elektronički upravljane zaklopke.
- (²) Ako je ugrađen redundantni APS ili redundantni TPS, provjera signala) mora ispunjavati sve uvjete u pogledu racionalnosti kruga. Ako je ugrađen samo jedan APS ili TPS, nadzor racionalnosti kruga APS-a ili TPS-a nije obavezan.
- (³) Brisano.
- (⁴) OBD faze II.: dvije od tri neispravnosti racionalnosti kruga označene oznakom „II.“ nadziru se uz nadzor kontinuiteta kruga.
- (⁵) Samo ako se koristi kao signal elektroničkoj upravljačkoj jedinici / upravljačkoj jedinici pogonskog sklopa (ECU/PCU) bitan za sigurnost rada ili utjecaj na okoliš
- (⁶) Dopušteno odstupanje na zahtjev proizvođača, umjesto toga razina 3, prisutan samo signal aktuatora, bez indikacije simptoma.”;

(iii) točka 2.4. zamjenjuje se sljedećim:

„2.4. Mogu se kombinirati dva od tri simptoma u kontinuitetu kruga, kao i u dijagnostici nadzora racionalnosti kruga, npr.

- povišena ulazna vrijednost ili otvoreni krug i snižena ulazna vrijednost;
- povišena ulazna vrijednost i snižena ulazna vrijednost ili otvoreni krug;
- signal izvan mjernog područja ili djelotvornost kruga i signal zaglavljen
- povišena ulazna vrijednost i povišena vrijednost izvan mjernog područja ili snižna ulazna vrijednost i snižena izvan mjernog područja.”

(f) Dodaju se sljedeći dodaci 3., 4. i 5.:

„Dodatak 3.

Omjer radnog učinka u vožnji (IUPR)

1. Uvod

- 1.1. U ovom se Dodatku utvrđuju zahtjevi za omjer radnog učinka u vožnji (IUPR) određene nadzorne jedinice M sustava OBD (IUPR M) za vozila kategorija L3e, L5e-A i L7e-A homologirana u skladu s ovom Uredbom.

2. Revizija IUPR-a M

- 2.1. Na zahtjev homologacijskog tijela proizvođač, u skladu s formatom koji je dogovoren pri homologaciji, izvještava homologacijsko tijelo o jamstvenim zahtjevima, popravcima provedenima u okviru jamstva i o greškama OBD-a koje su zabilježene pri servisiranju. Te informacije moraju sadržavati detaljne podatke o učestalosti i karakteru grešaka na sastavnim dijelovima i sustavima koji su povezani s emisijama. Ta se izvješća šalju barem jednom u proizvodnom ciklusu vozila za svaki model vozila do njegove pete godine starosti ili prijeđene udaljenosti, kako je utvrđena u Prilogu VII. (A) Uredbe (EU) br. 168/2013, ovisno što nastupi prije.

2.2. Parametri koji određuju porodicu po IUPR-u

Za određivanje porodice po IUPR-u koriste se parametri porodice po OBD-u iz Dodatka 5.

2.3. Zahtjevi u pogledu informacija

Homologacijsko tijelo provodi reviziju IUPR-a M na temelju podataka koje dostavi proizvođač. Ti podaci moraju sadržavati sljedeće:

- 2.3.1. ime i adresu proizvođača;
- 2.3.2. ime, adresu, brojeve telefona i telefaksa te adresu e-pošte njegova ovlaštenog predstavnika unutar područja koja pokrivaju proizvođačevi podaci;
- 2.3.3. imena modela vozila koja su uključena u proizvođačeve podatke;
- 2.3.4. gdje je to potrebno, popis tipova vozila na koja se odnose proizvođačevi podaci, tj. za OBD i IUPR M porodicu po OBD-u u skladu s Dodatkom 5.
- 2.3.5. identifikacijske brojeve vozila (VIN) koji se upotrebljavaju za te tipove vozila u porodici (VIN prefiks);
- 2.3.6. homologacijske brojeve koji se upotrebljavaju za te tipove vozila u porodici po IUPR-u, uključujući, prema potrebi, brojeve svih proširenja i naknadnih preinaka/opoziva vozila (naknadni popravci);
- 2.3.7. pojedinosti o proširenjima homologacija i naknadnim preinakama/opozivu onih vozila koja su obuhvaćena u proizvođačevim podacima (ako to zatraži homologacijsko tijelo);
- 2.3.8. razdoblje tijekom kojeg su prikupljeni proizvođačevi podaci;
- 2.3.9. razdoblje proizvodnje vozila koje je obuhvaćeno proizvođačevim podacima (npr. vozila proizvedena tijekom kalendarske godine 2017.);

2.3.10. proizvođačev postupak provjere IUPR-a M, uključujući:

- (a) način lociranja vozila;
- (b) kriterije za odabir i odbijanje vozila;
- (c) vrste ispitivanja i postupke primijenjene u programu;
- (d) kriterije proizvođača za prihvaćanje/odbijanje porodice vozila;
- (e) geografska područja gdje je proizvođač prikupio podatke;
- (f) veličinu uzorka te primijenjeni plan uzorkovanja;

2.3.11. rezultate proizvođačeva postupka za IUPR M, uključujući:

- (a) identifikaciju vozila uključenih u program (bilo da su ispitana ili nisu). Identifikacija sadržava:
 - ime modela;
 - identifikacijski broj vozila (VIN);
 - područje uporabe (ako je poznato);
 - datum proizvodnje;
- (b) razloge za isključivanje vozila iz uzorka;
- (c) podatke o ispitivanju, uključujući:
 - datum ispitivanja / preuzimanja podataka,
 - mjesto ispitivanja / preuzimanja podataka,
 - sve podatke potrebne u skladu s točkom 4.1.6. Dodatka 1. koji su preuzeti s vozila;
 - IUPR za svaku nadzornu jedinicu o kojoj se izvješćuje;

2.3.12. za uzorkovanje IUPR-a M sljedeće:

- (a) prosječna vrijednost IUPR-a M svih odabranih vozila za svaku nadzornu jedinicu u skladu s točkom 4.1.4. Dodatka 1.
- (b) postotak odabranih vozila čiji je IUPR M jednak najmanjoj vrijednosti koja se primjenjuje na nadzornu jedinicu u skladu s točkom 4.1.4. Dodatka 1. ili veći od te vrijednosti.

3. Odabir vozila za IUPR M

3.1. Proizvođačev uzorak uzima se iz najmanje dvije države članice u kojima vladaju bitno različiti uvjeti uporabe vozila (osim ako je vozilo ponuđeno na prodaju samo u jednoj državi članici). Faktori kao što su razlike između goriva, uvjeti okoline, prosječne brzine na cestama te omjer gradske vožnje i vožnje na autocesti moraju se uzeti u obzir pri izboru država članica.

Za ispitivanje IUPR-a M samo se vozila koja ispunjavaju kriterije iz točke 2.3. Dodatka 4. uključuju u ispitni uzorak.

3.2. Pri izboru država članica za uzorkovanje vozila, proizvođač može odabrati vozila iz države članice za koju smatra da je posebno reprezentativna. U tom slučaju proizvođač mora dokazati homologacijskom tijelu koje je dodijelilo homologaciju da je odabir reprezentativan (npr. s tržišta na kojem je najviša godišnja prodaja porodice vozila u Uniji). Kad je za porodicu potrebno ispitati više od jedne skupine uzoraka kako je određeno u točki 3.3., vozila u drugoj i trećoj skupini uzoraka moraju odražavati različite radne uvjete vozila u odnosu na ona koja su odabrana za prvi uzorak.

3.3. Veličina uzorka

3.3.1. Veličina skupina uzoraka ovisi o godišnjoj prodaji porodice po OBD-u u Uniji, kako je određeno sljedećom tablicom:

Broj registracija u EU-u — za kalendarsku godinu (za ispitivanja ispušnih emisija) — vozila porodice po OBD-u s IUPR-om u razdoblju uzorkovanja	Broj skupina uzoraka
do 100 000	1
100 001 do 200 000	2
Više od 200 000	3

3.3.2. Za IUPR, broj skupina uzoraka koje treba uzeti opisan je u tablici 3.3.1. i ovisi o broju vozila porodice po IUPR-u koja su homologirana s IUPR-om.

Za prvo razdoblje uzorkovanja porodice po IUPR-u uzorkuju se svi tipovi vozila u porodici koji su homologirani s IUPR-om. Za daljnja razdoblja uzorkovanja podložnima uzorkovanju smatraju se samo tipovi vozila koji nisu bili prije ispitani ili su obuhvaćeni homologacijama s obzirom na emisije koje su proširene nakon prijašnjeg razdoblja uzorkovanja.

Za porodice s manje od 5 000 registracija u EU-u koje podliježu uzorkovanju u razdoblju uzorkovanja najmanji broj vozila u skupini uzoraka jest šest. Za sve je druge porodice najmanji broj vozila u skupini uzoraka 15.

Svaki uzorak mora na odgovarajući način reprezentirati strukturu prodaje, tj. mora reprezentirati barem najprodavanije tipove vozila (≥ 20 % cijele porodice).

Vozila malih proizvodnih serija s manje od 1 000 vozila po porodici OBD-a izuzeta su od minimalnih zahtjeva za IUPR kao i od zahtjeva da se ispunjavanje tih zahtjeva dokaže homologacijskom tijelu.

4. Na temelju revizije iz odjeljka 2. homologacijsko tijelo donosi jednu od sljedećih odluka i mjera:

- (a) odlučuje da je porodica po IUPR-u zadovoljavajuća i ne poduzima nikakve daljnje mjere;
- (b) odlučuje da su podaci koje je dostavio proizvođač nedovoljni za donošenje odluke i od proizvođača zahtijeva dodatne informacije ili ispitne podatke;
- (c) odlučuje na temelju podataka iz programâ nadzornog ispitivanja koje provodi država članica ili homologacijsko tijelo da su informacije koje je dostavio proizvođač nedovoljne za donošenje odluke i od proizvođača zahtijeva dodatne informacije ili ispitne podatke;
- (d) odlučuje da je rezultat revizije za porodicu po IUPR-u nezadovoljavajući i nastavlja s ispitivanjem tog tipa vozila ili porodice po IUPR-u u skladu s Dodatkom 1.

Ako je revizijom IUPR-a M utvrđeno da su za vozila iz skupine uzoraka ispunjeni uvjeti ispitivanja iz točke 3.2. Dodatka 4., homologacijsko tijelo mora poduzeti daljnje mjere opisane u podtočki (d) ove točke.

4.1. Homologacijsko tijelo u u suradnji s proizvođačem odabire uzorak vozila s dovoljnom kilometražom za koja se razumno može jamčiti da su bila rabljena u uobičajenim uvjetima. Pri odabiru vozila u uzorku konzultira se proizvođač i omogućuje mu se da prisustvuje provjerama vozila za potvrđivanje.

Dodatak 4.

Kriteriji odabira za vozila s obzirom na radnu učinkovitost u uporabi

1. Uvod

- 1.1. U ovom se Dodatku utvrđuju kriteriji navedeni u odjeljku 4. Dodatka 1. ovom Prilogu koji se odnose na odabir vozila za ispitivanje i postupke za IUPR M.

2. Kriteriji za odabir

Kriteriji za prihvaćanje odabranog vozila definirani su za IUPR M u odjeljcima od 2.1. do 2.5.

- 2.1. Vozilo mora pripadati tipu vozila koji je homologiran u skladu s ovom Uredbom i na koji se odnosi potvrda o sukladnosti u skladu s Provedbenom uredbom (EU) br. 901/2014 ⁽¹⁾. Za provjeru IUPR-a M vozilo mora biti homologirano na temelju norme faze II. za OBD ili novije. Vozilo mora biti registrirano i upotrebljavano u Uniji.

- 2.2. Vozilo mora imati najmanje 3 000 prijeđenih kilometara ili biti u uporabi najmanje 6 mjeseci, ovisno što nastupi prije, i ne smije imati više kilometara za određivanje trajnosti za odgovarajuću kategoriju vozila od broja utvrđenog u Prilogu VII.(A) Uredbe (EU) br. 168/2013 niti starije od pet godina, ovisno što nastupi prije.

- 2.3. Za provjeru IUPR-a M ispitni uzorak obuhvaća samo vozila:

- (a) koja su prikupila dovoljno podataka o radu vozila da se nadzorna jedinica može ispitati.

Za nadzorne jedinice koje moraju ostvariti zahtijevani IUPR M te pratiti i dojavljivati podatke o koeficijentu u skladu s točkom 4.6.1. Dodatka 1., dovoljno podataka o radu vozila znači da nazivnik ispunjava kriterije navedene dalje u tekstu. Da bi se nadzorna jedinica mogla ispitati, nazivnik, kako je definiran u točkama 4.3. i 4.5. Dodatka 1., mora imati vrijednost koja nije manja od jedne od sljedećih vrijednosti:

- i. 15 za nadzorne jedinice sustava isparavanja, nadzorne jedinice sustava za sekundarni zrak i nadzorne jedinice koje upotrebljavaju nazivnik koji se povećava u skladu s točkom 4.3.2. Dodatka 1. (npr. nadzorne jedinice pokretanja hladnog motora, nadzorne jedinice klimatizacijskog sustava itd.); ili
- ii. 5 za nadzorne jedinice filtra čestica i nadzorne jedinice oksidacijskoga katalizatora koje upotrebljavaju nazivnik koji se povećava u skladu s točkom 4.3.2. Dodatka 1.; ili
- iii. 30 za katalizatore, lambda sonde, EGR, VVT i sve druge nadzorne jedinice sastavnih dijelova;

- (b) na kojima nisu vršeni neovlašteni zahvati ili nisu opremljena dodatnim ili preinačenim dijelovima zbog kojih OBD sustav ne bi ispunjavao zahtjeve iz Priloga XII.

- 2.3. Ako je obavljen bilo kakav servis, taj servis mora biti u proizvođačevim preporučenim servisnim intervalima.

- 2.4. Ne smije biti znakova da se s vozilom loše postupalo (npr. utrkivanja, prekomjernog opterećivanja, uporabe neodgovarajućega goriva ili drugih oblika nebrige) ili drugih čimbenika (npr. neovlaštenih zahvata) koji bi mogli utjecati na vrijednosti emisija. Uzimaju se u obzir kodovi grešaka i podaci o prijeđenim kilometrima koji su pohranjeni u računalu. Vozilo se ne odabire za ispitivanje ako podaci u računalu pokazuju da je vozilo radilo nakon što je kôd pogreške bio pohranjen, a da vozilo u razmjerno kratkom vremenu nije popravljeno.

- 2.5. Nisu rađeni neovlašteni veći popravci motora ili veći popravci vozila.

3. Plan popravni mjera

- 3.1. Homologacijsko tijelo zahtijeva od proizvođača da mu dostavi plan popravni mjera kako bi se uklonila nesukladnost ako:

⁽¹⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 901/2014 od 18. srpnja 2014. o provedbi Uredbe (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu administrativnih zahtjeva za homologaciju i nadzor tržišta vozila s dva ili tri kotača i četverocikala (SL L 249, 22.8.2014., str. 1.).

- 3.2. su u ispitnom uzorku za IUPRM određene nadzorne jedinice M, čija je veličina određena u skladu s točkom 3.3.1. Dodatka 3., ispunjeni sljedeći statistički uvjeti:

za vozila certificirana do omjera 0,1 u skladu s točkom 4.1.4. Dodatka 1., podaci prikupljeni iz vozila pokazuju za najmanje jednu nadzornu jedinicu M u ispitnom uzorku da je prosječni omjer radne učinkovitosti u uporabi manji od 0,1 ili da 66 % ili više vozila u ispitnom uzorku ima omjer uporabne učinkovitosti nadzorne jedinice manji od 0,1;

- 3.3. Plan popravniha mjera mora se dostaviti homologacijskom tijelu najkasnije 60 radnih dana od dana zahtjeva spomenutog u točki 3.1. Homologacijsko tijelo donosi odluku o odobravanju ili neodobravanju plana popravniha mjera u roku od 30 radnih dana. Međutim, ako proizvođač može dokazati nadležnom homologacijskom tijelu da treba više vremena da istraži nesukladnost kako bi dostavio plan popravniha mjera, odobrava se produljenje tog roka.
- 3.4. Popravne mjere primjenjuju se na sva vozila na koja je vjerojatno utjecao isti nedostatak. Procjenjuje se potreba za izmjenama dokumenata o homologaciji.
- 3.5. Proizvođač dostavlja kopiju cijele korespondencije o planu popravniha mjera i vodi evidenciju opoziva te homologacijskom tijelu redovito podnosi izvješća o stanju.
- 3.6. U plan popravniha mjera moraju biti uključeni zahtjevi navedeni u točkama od 3.6.1. do 3.6.11. Proizvođač označuje plan popravniha mjera jedinstvenim identifikacijskim nazivom ili brojem.
- 3.6.1. Opis svakog tipa vozila obuhvaćenog planom popravniha mjera.
- 3.6.2. Opis konkretnih modifikacija, promjena, popravaka, korekcija, prilagodbi ili drugih promjena koje su potrebne da bi vozila postala sukladna, uključujući sažeti prikaz podataka i tehničkih studija koji podržavaju proizvođačevu odluku o poduzimanju pojedinih mjera za ispravljanje nesukladnosti.
- 3.6.3. Opis načina na koji proizvođač obavješćuje vlasnike vozila.
- 3.6.4. Opis pravilnog održavanja ili pravilne uporabe, ako postoji, koje proizvođač postavlja kao uvjet da bi vozilo bilo prihvatljivo za popravak u okviru plana popravniha mjera i objašnjenje proizvođačevih razloga za postavljanje takvih uvjeta. Uvjeti s obzirom na održavanje i uporabu smiju se postavljati samo ako je moguće dokazati da su povezani s nesukladnostima i popravnim mjerama.
- 3.6.5. Opis postupka koji vlasnici vozila moraju slijediti za ispravljanje nesukladnosti. U opisu se navodi datum nakon kojeg se mogu poduzimati popravne mjere, procijenjeno vrijeme potrebno radionici da obavi popravke i gdje se oni mogu obaviti. Popravak se mora obaviti svrhovito, u razumnom roku nakon dostave vozila.
- 3.6.6. Kopije podataka poslanih vlasniku vozila.
- 3.6.7. Kratak opis sustava koji proizvođač primjenjuje kako bi osigurao primjerenu opskrbu sastavnim dijelovima ili sustavima koji su potrebni za obavljanje popravne mjere. Navodi se kad će opskrba sastavnim dijelovima ili sustavima biti dovoljna za početak kampanje.
- 3.6.8. Kopija svih uputa mora se poslati osobama koje će obavljati popravke.
- 3.6.9. Opis utjecaja predloženih popravniha mjera na emisije, potrošnju goriva, ponašanje u vožnji i sigurnost svakog tipa vozila obuhvaćenog planom popravniha mjera s podacima, tehničkim studijama itd. na kojima se temelje ti zaključci.
- 3.6.10. Sve druge informacije, izvještaji ili podaci za koje homologacijsko tijelo utvrdi da su potrebni za ocjenu plana popravniha mjera.

- 3.6.11. Ako plan popravnih mjera uključuje opoziv, opis metode za bilježenje popravka mora se predati homologacijskom tijelu. Ako se upotrebljava naljepnica, dostavlja se jedan njezin primjerak.
- 3.7. Od proizvođača se može zahtijevati izvođenje razumno osmišljenih i nužnih ispitivanja sastavnih dijelova i vozila na kojima su obavljene predložene izmjene, popravci ili preinake kako bi se dokazala učinkovitost tih izmjena, popravaka ili preinaka.
- 3.8. Proizvođač je odgovoran za vođenje evidencije o svakom opozvanom i popravljenom vozilu te o radionici u kojoj je popravak obavljen. Na zahtjev homologacijskog tijela, homologacijskom tijelu mora se dati pristup evidenciji tijekom razdoblja od 5 godina od provedbe plana popravnih mjera.
- 3.9. Popravak i/ili preinaka ili dodavanje nove opreme bilježi se u potvrdi koju proizvođač izdaje vlasniku vozila.
-

*Dodatak 5.***Porodica sustava ugrađene dijagnostike****1. Uvod**

1.1. U ovom se Dodatku utvrđuju kriteriji za definiranje porodice OBD-a iz dodataka 3. i 4.

2. Kriteriji za odabir

Smatra se da tipovi vozila kojima su barem parametri opisani u nastavku isti pripadaju istoj kombinaciji motor / kontrola emisija / OBD sustav.

2.2. Motor:

- proces izgaranja (npr. vanjski izvor paljenja / kompresijsko paljenje, dvotaktni/četverotaktni/rotacijski motor),
- način dovoda goriva u motor (npr. središnje ili pojedinačno ubrizgavanje goriva),
- vrsta goriva (npr. benzin, dizel, motor prilagodljiv gorivu na benzin/etanol, motor prilagodljiv gorivu na dizel/biodizel, PP/biometan, UNP, dvogorivni motor na benzin/PP/biometan, dvogorivni motor na benzin/UNP).

2.3. Sustav kontrole emisije:

- vrsta katalizatora (npr. oksidacijski, trostrukog djelovanja, grijani, SCR ili drugo),
- vrsta filtra čestica,
- upuhivanje sekundarnog zraka (tj. s upuhivanjem ili bez njega);
- povrat ispušnih plinova (tj. s povratom ili bez njega).

2.4. Dijelovi i funkcioniranje OBD-a:

- metode funkcionalnog nadzora OBD-a, otkrivanje neispravnosti i upozoravanje vozača na neispravnosti."

PRILOG II.

Izmjene Delegirane uredbe (EU) br. 134/2014

Prilozi II. do VI., VIII. i X. Delegiranoj uredbi (EU) br. 134/2014 mijenjaju se kako slijedi:

1. Prilog II. mijenja se kako slijedi:

(a) točke 4.5.5.2.1.1. i 4.5.5.2.1.2. zamjenjuju se sljedećim:

„4.5.5.2.1.1. 1. korak – Izračunavanje brzina za promjenu stupnja prijenosa

Brzine za prebacivanje u viši stupanj prijenosa ($v_{1 \rightarrow 2}$ i $v_{i \rightarrow i+1}$) u km/h tijekom faza ubrzavanja izračunavaju se prema sljedećim formulama:

Jednadžba 2-3:

$$v_{i \rightarrow i+1} = \left[\left(0,5753 \times e^{\left(-1,9 \times \frac{P_n}{M_{ref}} \right)} \right) \times (s - n_{idle}) + n_{idle} \right] \times \frac{1}{ndv_i}, i = 2 \text{ to } ng - 1$$

Jednadžba 2-4:

$$v_{1 \rightarrow 2} = \left[\left(0,5753 \times e^{\left(-1,9 \times \frac{P_n}{M_{ref}} \right)} - 0,1 \right) \times (s - n_{idle}) + n_{idle} \right] \times \frac{1}{ndv_1}$$

pri čemu je:

„i’ stupanj prijenosa (≥ 2)

„ng’ ukupni broj stupnjeva prijenosa za vožnju naprijed

„m_{ref}’ nazivna snaga u kW

„m_{ref}’ referentna masa u kg

„n_{idle}’ brzina praznog hoda u min⁻¹

„s’ nazivna brzina vrtnje motora u min⁻¹

„ndv_i’ omjer brzine vrtnje motora u min⁻¹ i brzine vozila u km/h u stupnju prijenosa „i’.

4.5.5.2.1.2. Brzine za prebacivanje u niži stupanj prijenosa ($v_{i \rightarrow i-1}$) u km/h tijekom faza vožnje ili usporavanja u 4. stupnju prijenosa (četvrta brzina) do ng izračunavaju se prema sljedećoj formuli:

Jednadžba 2-5:

$$v_{i \rightarrow i-1} = \left[\left(0,5753 \times e^{\left(-1,9 \times \frac{P_n}{M_{ref}} \right)} \right) \times (s - n_{idle}) + n_{idle} \right] \times \frac{1}{ndv_{i-2}}, i = 4 \text{ to } ng$$

pri čemu je:

i stupanj prijenosa (≥ 4)

ng ukupan broj stupnjeva prijenosa za vožnju naprijed

P_n nazivna snaga u kW

M_{ref} referentna masa u kg

n_{idle} brzina praznog hoda u min⁻¹

s nazivna brzina vrtnje motora u min⁻¹

ndv_{i-2} omjer brzine vrtnje motora u min⁻¹ i brzine vozila u km/h u stupnju prijenosa i-2.

Brzina za prebacivanje iz 3. stupnja prijenosa u 2. stupanj prijenosa ($v_{3 \rightarrow 2}$) izračunava se prema sljedećoj jednadžbi:

Jednadžba 2-6:

$$v_{2 \rightarrow 3} = \left[\left(0,5753 \times e^{\left(-1,9 \times \frac{P_n}{M_{ref}} \right)} - 0,1 \right) \times (s - n_{idle}) + n_{idle} \right] \times \frac{1}{ndv_1}$$

pri čemu je:

P_n nazivna snaga u kW

M_{ref} referentna masa u kg

n_{idle} brzina praznog hoda u min^{-1}

s nazivna brzina vrtnje motora u min^{-1}

ndv_1 omjer brzine vrtnje motora u min^{-1} i brzine vozila u km/h u 1. stupnju prijenosa.

Brzina za prebacivanje iz 2. stupnja prijenosa u 1. stupanj prijenosa ($v_{2 \rightarrow 1}$) izračunava se prema sljedećoj jednadžbi:

Jednadžba 2-7:

$$v_{2 \rightarrow 1} = [0,03 \times (s - n_{idle}) + n_{idle}] \times \frac{1}{ndv_2}$$

pri čemu je:

ndv_2 je omjer brzine vrtnje motora u min^{-1} i brzine vozila u km/h u 2. stupnju prijenosa

Budući da su faze vožnje određene indikatorom faze, može doći do malih povećanja brzine te može biti prikladno primijeniti prebacivanje u viši stupanj prijenosa. Brzine za prebacivanje u viši stupanj prijenosa ($v_{1 \rightarrow 2}$, $v_{2 \rightarrow 3}$ i $v_{i \rightarrow i+1}$) u km/h tijekom faza vožnje izračunavaju se prema sljedećim jednadžbama:

Jednadžba 2-7a:

$$v_{1 \rightarrow 2} = [0,03 \times (s - n_{idle}) + n_{idle}] \times \frac{1}{ndv_2}$$

Jednadžba 2-8:

$$v_{2 \rightarrow 3} = \left[\left(0,5753 \times e^{\left(-1,9 \times \frac{P_n}{M_{ref}} \right)} - 0,1 \right) \times (s - n_{idle}) + n_{idle} \right] \times \frac{1}{ndv_1}$$

Jednadžba 2-9:

$$v_{i \rightarrow i+1} = \left[\left(0,5753 \times e^{\left(-1,9 \times \frac{P_n}{M_{ref}} \right)} \right) \times (s - n_{idle}) + n_{idle} \right] \times \frac{1}{ndv_{i-1}}, i = 3 \text{ to } ng;$$

- (b) u točki 4.5.6.1.2.2., u posljednjem stavku, rečenica „Alternativno, r_1 može se procijeniti kao f posto od m.” zamjenjuje se rečenicom „Alternativno, r_1 može se procijeniti kao 4 % od m.”;
- (c) u točki 6.1.1.6.2.2., u tablici 1-10, u retcima koji odgovaraju vozilima kategorija L3a, L4e, L5e-A i L7e-A s najvećom brzinom nižom od 130 km/h, tekst u petom stupcu (faktori ponderiranja) zamjenjuje se sljedećim:

„ $w_1 = 0,30$

$w_2 = 0,70$ ”;

- (d) u Dodatku 6., u odjeljku 3. (Svjetski usklađeni ciklus ispitivanja za motocikle (WMTC), faza 2.), u točki 4.1.1., u tablici Ap6-19, u unosu koji odgovara 148 s, u stupcu za brzinu valjaka u km/h, broj „75,4” zamjenjuje se brojem „85,4”;

2. Prilog III. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 4.2.2. zamjenjuje se sljedećim:

„4.2.2. Za svaki regulacijski sastavni dio s kontinuiranom promjenom određuje se dovoljan broj karakterističnih položaja. Ispitivanje se provodi pri normalnoj brzini vrtnje motora u praznom hodu i pri povišenoj brzini vrtnje u praznom hodu. Mogući položaji regulacijskih sastavnih dijelova za pravilnu normalnu brzinu vrtnje u praznom hodu definirani su u točki 4.2.5. Povišenu brzinu vrtnje u praznom hodu određuje proizvođač, ali mora biti veća od $2\,000\text{ min}^{-1}$. Povišena brzina vrtnje u praznom hodu postiže se i održava ručnim upravljanjem papučicom ili ručicom gasa.”;

(b) točka 4.2.5.1. zamjenjuje se sljedećim:

„4.2.5.1. većom od sljedeće dvije vrijednosti:

(a) najniža brzina vrtnje motora u praznom hodu koju motor može postići;

(b) brzina koju preporučuje proizvođač umanjena za 100 okretaja u minuti.”;

3. Prilog IV. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 2.2.1. zamjenjuje se sljedećim:

„2.2.1. za nove tipove vozila i nove tipove motora s obzirom na učinak na okoliš ako su opremljeni novom konstrukcijom ventilacijskog sustava kućišta koljenastog vratila; u tom slučaju proizvođač može odabrati osnovno vozilo s konceptom ventilacijskog sustava kućišta koljenastog vratila koji je reprezentativan za homologirani tip radi dokazivanja da je ispitivanje tipa III. bilo uspješno u skladu sa zahtjevima tehničke službe i homologacijskog tijela.”;

(b) točka 4.1. zamjenjuje se sljedećim:

„4.1. Ispitna metoda 1

Ispitivanje tipa III. provodi se u skladu sa sljedećim postupkom ispitivanja.”;

(c) točka 4.1.4.3. zamjenjuje se sljedećim:

„4.1.4.3. Smatra se da vozilo zadovoljava ako ni u kojem uvjetu mjerenja određenom u točki 4.1.2. tlak mjeren u kućištu koljenastog vratila ne prelazi prosječni atmosferski tlak u trenutku mjerenja.”;

(d) umeće se sljedeća točka 4.1.8.:

„4.1.8. Ako pri jednom ili više uvjeta mjerenja iz točke 4.1.2. prosječna vrijednost tlaka koja je izmjerena u kućištu koljenastog vratila u razdoblju iz točke 4.1.7. premaši atmosferski tlak, obavlja se dodatno ispitivanje kako je određeno u točki 4.2.3. u skladu sa zahtjevima homologacijskog tijela.”;

(e) točke 4.2. i 4.2.1. zamjenjuju se sljedećim:

„4.2. Ispitna metoda 2

4.2.1. Ispitivanje tipa III. provodi se u skladu sa sljedećim postupkom ispitivanja.”;

(f) točka 4.2.1.2. zamjenjuje se sljedećim:

„4.2.1.2. Savitljiva vreća, nepropusna za plinove iz kućišta koljenastog vratila i približno tri puta većeg obujma od nazivnog obujma svih cilindara spaja se na otvor mjerača razine ulja. Prije svakog mjerenja vreća mora biti prazna.”;

(g) točka 4.2.1.4. zamjenjuje se sljedećim:

„4.2.1.4. Smatra se da vozilo zadovoljava ako se nakon ispunjavanja svih uvjeta mjerenja određenih u točkama 4.1.2. i 4.2.1.3. vreća ne napuhne vidljivo.”;

(h) umeće se sljedeća točka 4.2.2.4.:

„4.2.2.4. Ako nije ispunjen jedan ili više uvjeta ispitivanja iz točke 4.2.1.2., obavlja se dodatno ispitivanje kako je opisano u točki 4.2.3. u skladu sa zahtjevima homologacijskog tijela.”;

(i) točka 4.2.3. zamjenjuje se sljedećim:

„4.2.3. Alternativna dodatna ispitna metoda tipa III. (br. 3)”;

4. Prilog V. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 2.5. zamjenjuje se sljedećim:

„2.5. Vozila kategorije L potkategorija L1e, L2e, L5e-B, L6e-B, L7e-B i L7e-C ispituju se u skladu s ispitnim postupkom za ispitivanje propusnosti iz Dodatka 2. ili u skladu s ispitivanjem SHED iz Dodatka 3., prema izboru proizvođača.”;

(b) točka 2.6. briše se;

(c) u Dodatku 2., točka 1.1. zamjenjuje se sljedećim:

„1.1. Od datuma prve primjene koji je utvrđen u Prilogu IV. Uredbi (EU) br. 168/2013 propusnost sustava dovoda goriva ispituje se u skladu s ispitnim postupkom navedenim u točki 2. Taj se osnovni zahtjev primjenjuje na sva vozila kategorije L opremljena spremnikom za gorivo za pohranjivanje tekućeg goriva visoke hlapljivosti, kako je primjenjivo za vozila opremljena motorom s vanjskim izvorom paljenja, u skladu s dijelom B Priloga V. Uredbi (EU) br. 168/2013.

Kako bi se ispunili zahtjevi za ispitivanje emisija nastalih isparavanjem utvrđeni u Uredbi (EU) br. 168/2013, vozila kategorije L potkategorija L3e, L4e, L5e-A, L6e-A i L7e-A ispituju se isključivo u skladu s ispitnim postupkom SHED iz Dodatka 3. ovom Prilogu.”;

5. Prilog VI. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 3.3.1. zamjenjuje se sljedećim:

„3.3.1. Ispitnom izvješću prilažu se rezultati emisija vozila koje je prešlo više kilometara nego što je utvrđeno u članku 23. stavku 3. točki (c) Uredbe (EU) br. 168/2013 od prvog pokretanja po izlasku iz proizvodne linije, primijenjeni faktori pogoršanja određeni u dijelu B Priloga VII. Uredbi (EU) br. 168/2013 te umnožak istih, kao i granične vrijednosti emisija iz Priloga VI. Uredbi (EU) br. 168/2013.”;

(b) točka 3.4.2. zamjenjuje se sljedećim:

„3.4.2. Ciklus ispitivanja trajnosti nakupljanjem kilometara odobren od Agencije za zaštitu okoliša (EPA) SAD-a

Prema izboru proizvođača, ciklus ispitivanja trajnosti nakupljanjem kilometara (AMA) može se provesti kao alternativni ciklus za nakupljanja kilometara tipa V. Ciklus ispitivanja trajnosti AMA provodi se u skladu s tehničkim specifikacijama iz Dodatka 2.”;

(c) umeće se sljedeća točka 3.4.3.:

„3.4.3. Ciklus ispitivanja trajnosti AMA ukida se za vozila razreda III. iz tablice AP2-1 u Dodatku 2., ali se može primjenjivati tijekom prijelaznog razdoblja do 31. prosinca 2024.”;

(d) dodaju se sljedeće točke 3.6., 3.6.1., 3.6.2. i 3.7.:

„3.6. Ispitivanje trajnosti starenjem na ispitnom uređaju.

3.6.1. Kao alternativa točkama 3.1. ili 3.2., proizvođač može zatražiti da primijeni postupak starenja na ispitnom uređaju kako je opisan u Dodatku 3. Ispitivanjem trajnosti starenjem na ispitnom uređaju, kako je utvrđeno u Dodatku 3. emisije vozila izloženog starenju određuju se starenjem katalizatora vozila normiranim ciklusom na ispitnom uređaju (SBC) tako da se prouzroči pogoršanje katalizatora jednako onom koje nastaje zbog toplinske deaktivacije nakon prijedene zadane ispitne udaljenosti iz dijela A Priloga VII. Uredbi (EU) br. 168/2013.

- 3.6.2. Rezultati emisija vozila koje je ukupno prešlo više od 100 km od prvog pokretanja po silasku s proizvodne linije i faktori pogoršanja, određeni primjenom postupka iz Dodatka 3., ne smiju premašiti granične vrijednosti emisija u primjenjivom laboratorijskom ciklusu ispitivanja emisija tipa I., kako je utvrđen u dijelu A Priloga VI. Uredbi (EU) br. 168/2013. Rezultati emisija vozila koje je prešlo više od 100 km od prvog pokretanja po silasku s proizvodne linije, faktori pogoršanja određeni postupkom iz Dodatka 3. ovom Prilogu, ukupne emisije (izračunate množenjem ili zbrajanjem) i granična vrijednost emisija iz Priloga VI. Uredbi (EU) br. 168/2013 dodaju se izvješću o ispitivanju.
- 3.7. Na zahtjev proizvođača može se izračunati dodatni faktor pogoršanja za emisije iz ispušne cijevi (D.E.F.) i upotrijebiti u postupku iz točke 3.1. i točke 3.2. Faktor pogoršanja izračunava se za svaku onečišćujuću tvar na sljedeći način:

$$D. E. F. = M_{i2} - M_{i1}$$

Pri čemu je:

M_{i1} = masena emisija onečišćujuće tvari i u g/km nakon ispitivanja tipa 1. u skladu s postupkom iz točaka 3.1. i 3.2.

M_{i2} = masena emisija onečišćujuće tvari i iz vozila izloženog starenju, u g/km nakon ispitivanja tipa 1. u skladu s postupkom iz točke 3.1. i točke 3.2.”;

(e) u Dodatku 1. točka 2.6.1. zamjenjuje se sljedećim:

„2.6.1. Za potrebe nakupljanja udaljenosti u ciklusu SRC-LeCV, vozila kategorija L razvrstavaju se u skupine prema tablici Ap1-1.

Tablica Ap1-1.

Skupine vozila kategorija L za ciklus SRC-LeCV

Klasifikacija prema SRC-u	Klasifikacija prema WTMC-u
1	razred 1
2	razred 2-1:
2	razred 2-2:
3	razred 3-1:
4	razred 3-2”;

(f) Dodatak 2. mijenja se kako slijedi:

(i) točka 1.1. zamjenjuje se sljedećim:

„1.1 Ciklus ispitivanja trajnosti nakupljanjem kilometara (AMA) odobren od Agencije za zaštitu okoliša (EPA) Sjedinjenih Američkih Država (SAD) ciklus je nakupljanja kilometara koji se koristi za starenje ispitnih vozila i njihovih uređaja za kontrolu onečišćenja na način koji je ponovljiv, ali znatno manje reprezentativan za vozni park i prometno stanje u EU-u od ciklusa SRC-LeCV. Ciklus ispitivanja trajnosti AMA ukida se za vozila razreda III. iz tablice Ap2-1 u ovom Dodatku, ali se na zahtjev proizvođača ti ciklusi mogu primjenjivati tijekom prijelaznog razdoblja do 31. prosinca 2024. Taj se ciklus ispitivanja ispitnih vozila kategorije L može provoditi na cesti, na ispitnoj stazi ili na dinamometru s valjcima za nakupljanje kilometara.”;

(ii) točka 2.1. zamjenjuje se sljedećim:

- „2.1 Za potrebe nakupljanja broja prijeđenih kilometara u ciklusu ispitivanja trajnosti AMA vozila kategorije L raspoređuju se u sljedeće skupine:

Tablica Ap2-1.

Skupine vozila kategorije L za potrebe ispitivanja trajnosti AMA

Razred vozila kategorije L	Obujam motora (cm ³)	Vmax (Km/h)
I.	< 150	nije primjenjivo
II.	≥ 150	< 130
III.	≥ 150	≥ 130”;

(g) dodaju se sljedeći dodaci 3. i 4.:

„Dodatak 3.

Ispitivanje trajnosti starenjem na ispitnom uređaju

1. Ispitivanje trajnosti starenjem na ispitnom uređaju
 - 1.1. Vozilo ispitano u skladu s postupkom utvrđenim u ovom Dodatku prešlo je više od 100 nakupljenih kilometara od prvog pokretanja nakon silaska s proizvodne linije.
 - 1.2. Tijekom ispitivanja upotrebljava se jedno od goriva specificiranih u Dodatku 2. Prilogu II.
2. Postupak za vozila s motorima s vanjskim paljenjem
 - 2.1. Sljedeći postupak starenja na ispitnom uređaju primjenjuje se za vozila s motorima s vanjskim izvorom paljenja, uključujući hibridna vozila koja rabe katalizator kao glavnu napravu za naknadnu obradu ispušnih plinova.

Postupak starenja na ispitnom uređaju zahtijeva ugradnju sustava katalizatora i lambda-sonde na ispitni uređaj za starenje katalizatora.

Starenje na uređaju mora se provesti sljedeći normirani ciklus na ispitnom uređaju (SBC – Standard Bench Cycle) u trajanju izračunatom iz jednadžbe za vrijeme starenja na uređaju (BAT –Bench Ageing Time). U jednadžbu za BAT unose se podaci o vremenu na temperaturi za katalizator izmjereni u normiranom cestovnom ciklusu (SRC-LeCV) opisanom u Dodatku 1. Alternativno, ako je primjenjivo, mogu se upotrijebiti podaci o vremenu na temperaturi za katalizator izmjereni u ciklusu ispitivanja trajnosti AMA, kako je opisan u Dodatku 2.

- 2.2. Normirani ciklus na ispitnom uređaju (SBC). Normirani postupak starenja katalizatora na ispitnom uređaju provodi se prema SBC-u. SBC se izvodi u trajanju izračunatom iz jednadžbe za BAT. SBC je opisan u Dodatku 4. ovom Prilogu.
- 2.3. Podaci o vremenu na temperaturi za katalizator. Temperatura katalizatora mjeri se tijekom najmanje dva puna ciklusa SRC-LeCV-a, kako je opisan u Dodatku 1., ili, ako je primjenjivo, tijekom najmanje dva puna ciklusa AMA-e, kako je opisana u Dodatku 2.

Temperatura katalizatora mjeri se na mjestu s najvišom temperaturom najtoplijeg katalizatora ispitnog vozila. Temperatura se može mjeriti i na drugom mjestu ako se prilagodi na temelju dobre inženjerske procjene tako da reprezentira temperaturu izmjerenu na najtoplijem mjestu.

Temperatura katalizatora mjeri se učestalošću od najmanje 1 Hz (jedno mjerenje u sekundi).

Izmjereni rezultati temperature katalizatora prikazuju se u histogramu, pri čemu temperaturne grupe nisu veće od 25 °C.

- 2.4. Vrijeme starenja na ispitnom uređaju. Vrijeme starenja na uređaju mora se izračunati pomoću jednadžbe za vrijeme starenja na uređaju (BAT) na sljedeći način:

$$te \text{ za temperaturni interval (bin)} = th \cdot e((R/Tr) - (R/Tv))$$

ukupni te = zbroj te za sve temperaturne grupe;

vrijeme starenja na ispitnom uređaju = A (ukupni te);

pri čemu:

A	=	1,1 Ta vrijednost korigira vrijeme starenja katalizatora tako da se osim zbog toplinskog starenja katalizatora uzme u obzir pogoršanje zbog drugih uzroka.
R	=	toplinska reaktivnost katalizatora = 18 500
th	=	vrijeme (u satima) izmjereno unutar propisanog temperaturnog intervala na histogramu temperature katalizatora vozila korigirano za cijeli životni vijek; npr. ako histogram predstavlja 400 km i ako je životni vijek, u skladu s Prilogom VII. Uredbi (EU) br. 168/2013, primjerice 20 000 km za Le3, svi vremenski unosi u histogramu pomnožili bi se s 50 (20 000/400);
ukupni te	=	ekvivalentno vrijeme (u satima) potrebno za starenje katalizatora pri temperaturi Tr na uređaju za starenje katalizatora primjenom ciklusa za starenje katalizatora da se postigne ista razina pogoršanja koja je prisutna kod katalizatora zbog toplinske deaktivacije nakon upotrebe na udaljenosti specifičnoj za razred iz Priloga VII. Uredbi (EU) br. 168/2013, primjerice 20 000 km za Le3;
te za temperaturni interval	=	ekvivalentno vrijeme (u satima) potrebno za starenje katalizatora pri temperaturi Tr na uređaju za starenje katalizatora primjenom ciklusa za starenje katalizatora da se postigne ista razina pogoršanja koja je prisutna kod katalizatora zbog toplinske deaktivacije pri temperaturnom intervalu Tv nakon upotrebe na udaljenosti specifičnoj za razred iz Priloga VII. Uredbi (EU) br. 168/2013, primjerice 20 000 km za Le3;
Tr	=	efektivna referentna temperatura katalizatora (u K) na uređaju za ispitivanje katalizatora tijekom ciklusa starenja. Efektivna temperatura stalna je temperatura koja bi proizvela istu razinu starenja kao različite temperature tijekom ciklusa starenja na ispitnom uređaju.
Tv	=	srednja temperatura (u K) intervala temperature u histogramu temperature katalizatora vozila pri vožnji po cesti.

- 2.5 Efektivna referentna temperatura u SBC-u. Efektivna referentna temperatura SBC-a utvrđuje se za stvarno konstrukcijsko rješenje katalizatora i stvarni uređaj za starenje koji će se rabiti primjenom sljedećih postupaka:

- (a) mjerenje podataka o vremenu na temperaturi u sustavu katalizatora na uređaju za starenje katalizatora slijedeći SBC. Temperatura katalizatora mjeri se na mjestu s najvišom temperaturom na najtoplijem katalizatoru u sustavu. Temperatura se može mjeriti i na drugom mjestu ako se ono prilagodi tako da predstavlja temperaturu izmjerenu na najtoplijem mjestu.

Temperatura katalizatora mjeri se učestalošću od najmanje 1 Hz (jedno mjerenje u sekundi) tijekom najmanje 20 minuta starenja na ispitnom uređaju. Izmjereni rezultati temperature katalizatora prikazuju se u histogramu, pri čemu temperaturne grupe nisu veće od 10 °C;

- (b) jednadžba za BAT rabi se za izračunavanje efektivne referentne temperature s iterativnim promjenama referentne temperature (Tr) dok izračunato vrijeme starenja nije jednako stvarnom vremenu predstavljenom u histogramu temperature katalizatora ili veće od njega. Izračunata temperatura efektivna je referentna temperatura u SBC-u za taj sustav katalizatora i ispitni uređaj za starenje.

- 2.6. Ispitni uređaj za starenje katalizatora. Ispitni uređaj za starenje katalizatora slijedi SBC i na ulaz katalizatora dovodi ispušne plinove odgovarajućeg protoka i razine emisija u skladu s protokolom ispušnih plinova motora za koji je katalizator konstruiran te odgovarajućeg sastava i temperature.

Za svu opremu i postupke za starenje na ispitnom uređaju bilježe se odgovarajući podaci (kao što su izmjereni omjeri zrak/gorivo (A/F) i vrijeme na temperaturi katalizatora) kako bi se osiguralo da se dostatno starenje doista postiglo.

- 2.7. Zahtijevano ispitivanje. Za izračunavanje faktora pogoršanja na ispitnom vozilu moraju se provesti najmanje dva ispitivanja tipa 1. prije starenja opreme za kontrolu emisije na uređaju i najmanje dva ispitivanja tipa 1. nakon ponovne ugradnje opreme za kontrolu emisije izložene starenju na uređaju.

Faktori pogoršanja moraju se izračunati u skladu s metodom navedenom u nastavku.

Multiplikativni faktor pogoršanja emisija ispušnih plinova izračunava se za svaku onečišćujuću tvar na sljedeći način:

$$D. E. F. = \frac{Mi_2}{Mi_1}$$

pri čemu je:

Mi_1 = masena emisija onečišćujuće tvari i u g/km nakon ispitivanja tipa 1. u skladu s postupkom iz točke 1.1. ovog Dodatka.

Mi_2 = masena emisija onečišćujuće tvari i iz vozila izloženog starenju, u g/km, nakon ispitivanja tipa 1. u skladu s postupkom opisanim u ovom Prilogu.

Te se interpolirane vrijednosti izračunavaju na najmanje četiri decimale prije dijeljenja jedne s drugom kako bi se utvrdio faktor pogoršanja. Rezultat se zaokružuje na tri decimale.

Ako je faktor pogoršanja manji od jedan, uzima se da iznosi jedan.

Na proizvođačev zahtjev za svaku se onečišćujuću tvar izračunava aditivni faktor pogoršanja emisije ispušnih plinova:

$$D. E. F. = Mi_2 - Mi_1$$

Dodatak 4.

Normirani ciklus na uređaju (SBC)

1. Uvod

Normirani postupak za ispitivanje trajnosti starenjem sastoji se od starenja sustava katalizatora i lambda-sonde na ispitnom uređaju za starenje koji slijedi SBC opisan u ovom Dodatku. SBC zahtijeva uporabu ispitnog uređaja za starenje opremljenog motorom kao izvorom ulaznog plina za katalizator. SBC je 60-sekundni ciklus, koji se ponavlja koliko je potrebno na ispitnom uređaju za starenje, kojim se izvodi starenje u zahtijevanom trajanju. SBC se određuje na temelju temperature katalizatora, omjera zraka i goriva u motoru te količine upuhanog sekundarnog zraka koji se dodaje ispred prvog katalizatora.

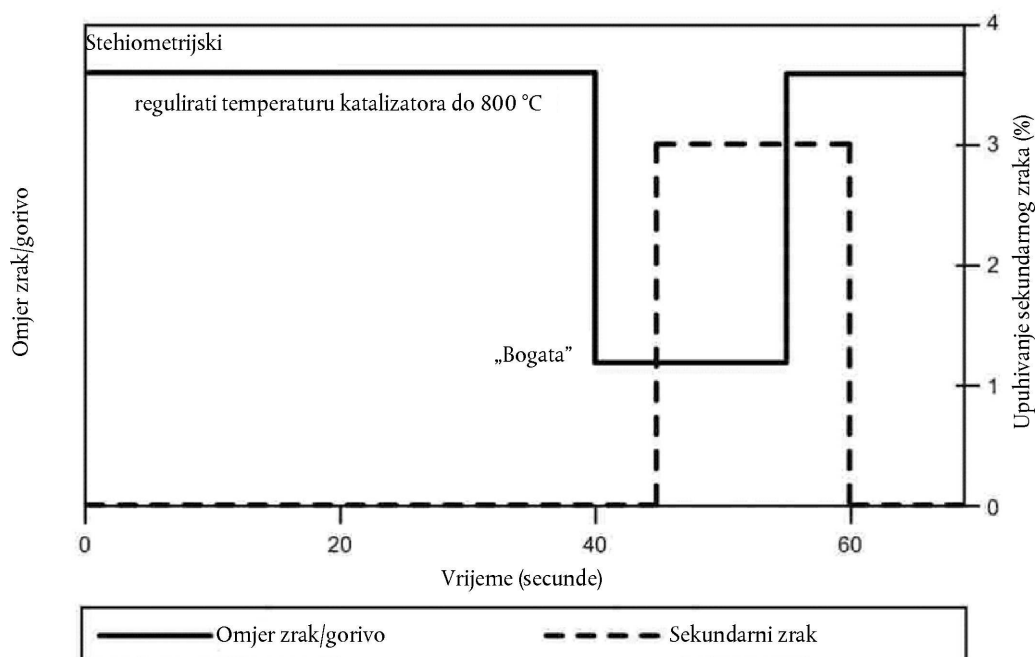
2. Reguliranje temperature katalizatora

- 2.1. Temperatura katalizatora mjeri se u sloju katalizatora na mjestu s najvišom temperaturom u najtoplijem katalizatoru. Druga je mogućnost da se temperatura ulaznih plinova izmjeri i pretvori u temperaturu sloja katalizatora pomoću linearne transformacije izračunate iz korelacijskih podataka o konstrukciji katalizatora i ispitnom uređaju za starenje koji će se uporabiti u postupku starenja.
- 2.2. Temperatura katalizatora regulira se pri stehiometrijskom radu (od 1. do 40. sekunde u ciklusu) na najmanje 800 °C (± 10 °C) tako da se za motor izaberu odgovarajuća brzina vrtnje, opterećenje i kut pretpaljenja. Najviša temperatura katalizatora koja se postigne tijekom ciklusa regulira se na 890 °C (± 10 °C) biranjem odgovarajućeg omjera A/F u motoru tijekom 'bogate' faze, opisane u donjoj tablici.
- 2.3. Ako se primijeni donja regulirana temperatura niža od 800 °C, gornja regulirana temperatura mora biti 90 °C viša od donje regulirane temperature.

Normirani ciklus na uređaju (SBC)

Vrijeme (sekunde)	Omjer zrak/gorivo u motoru	Upuhivanje sekundarnog zraka
1. – 40.	stehiometrijski s regulacijom brzine vrtnje, opterećenja i kuta pretpaljenja motora tako da se postigne najmanja temperatura katalizatora od 800 °C	nema
41. – 45.	„bogat” (omjer izabran tako da se u cijelom ciklusu postiže najveća temperatura katalizatora 890 °C ili 90 °C veća od donje regulirane temperature)	nema
46. – 55.	„bogat” (omjer izabran tako da se u cijelom ciklusu postiže najveća temperatura katalizatora 890 °C ili 90 °C veća od donje regulirane temperature)	3 % ($\pm 0,1$ %)
56. – 60.	stehiometrijski s jednakim opterećenjem, kutom pretpaljenja i brzinom vrtnje motora kao od 1. do 40. sekunde ciklusa	3 % ($\pm 0,1$ %)

Normirani ciklus na uređaju (SBC)

3. Oprema ispitnog uređaja za starenje i postupci

- 3.1. Konfiguracija ispitnog uređaja za starenje. Ispitni uređaj za starenje na ulaznu stranu katalizatora dovodi ispušne plinove s odgovarajućim protokom, temperaturom i sastavom, uz odgovarajući omjer goriva i zraka i upuhivanje sekundarnog zraka.

Standardni ispitni uređaj za starenje sastoji se od motora, upravljačke jedinice motora i dinamometra motora. Druge su konfiguracije prihvatljive (npr. cijelo vozilo na dinamometru ili gorionik koji osigurava ispravne uvjete ispuha) sve dok su ispunjeni uvjeti za ulaz u katalizator i regulacijski zahtjevi određeni u ovom Dodatku.

Protok ispušnih plinova jednog ispitnog uređaja za starenje može se razdijeliti u više struja pod uvjetom da svaka struja ispušnog plina ispunjava zahtjeve iz ovog Dodatka. Ako ispitni uređaj ima više od jedne struje ispušnog plina, sustavi s više katalizatora mogu se podvrgnuti starenju istodobno.

- 3.2. Postavljanje ispušnog sustava. Cjeloviti sustav od jednog ili više katalizatora i lambda-sondi, sa svim ispušnim cijevima koje povezuju te sastavne dijelove, postavlja se na ispitni uređaj. Ako motor ima više ispušnih struja, svaka će se grana ispušnog sustava odvojeno postaviti na ispitni uređaj u usporednom rasporedu.

Ako ispušni sustav ima više katalizatora u nizu, za starenje će se kao jedna jedinica ugraditi cjelokupni sustav katalizatora sa svim katalizatorima, lambda-sondama i pripadajućim ispušnim cijevima. Druga je mogućnost da se svaki pojedini katalizator pojedinačno izloži starenju u odgovarajućem trajanju.

- 3.3. Mjerenje temperature. Temperatura katalizatora mjeri se termoparom postavljenim u sloj katalizatora na mjestu s najvišom temperaturom u najtoplijem katalizatoru. Druga je mogućnost da se temperatura ulaznog plina neposredno ispred prednje strane katalizatora izmjeri i pretvori u temperaturu sloja katalizatora pomoću linearne transformacije izračunate iz korelacijskih podataka o konstrukciji katalizatora i ispitnom uređaju za starenje koji će se uporabiti u postupku starenja. Temperatura katalizatora mora se pohranjivati digitalno brzinom od 1 Hz (jedno mjerenje u sekundi).
- 3.4. Mjerenje omjera zrak/gorivo. Mora se omogućiti mjerenje omjera zrak/gorivo (A/F) (na primjer širokopojasnom lambda-sondom) što bliže priрубnicama na ulazu i izlazu katalizatora. Podaci iz tih senzora pohranjuju se u digitalnom obliku brzinom od 1 Hz (jedno mjerenje u sekundi).
- 3.5. Uravnoteženost protoka ispušnih plinova. Poduzimaju se radnje da se osigura da točna količina ispušnih plinova (mjerena u gramima po sekundi pri stehiometrijskim uvjetima, uz dopušteno odstupanje od ± 5 g/s) prolazi kroz svaki katalizatorski sustav koji je podvrgnut starenju na ispitnom uređaju.

Pravilan protok ispušnih plinova utvrđuje se na temelju protoka ispušnih plinova koji bi nastao u motoru izvornog vozila pri konstantnoj brzini vrtnje motora i opterećenju odabranom za starenje na ispitnom uređaju iz točke 3.6.

- 3.6. Namještanje. Brzina vrtnje motora, opterećenje i kut pretpaljenja odabiru se tako da se dosegne temperatura sloja katalizatora od 800 °C (± 10 °C) u stehiometrijskim uvjetima.

Sistem za upuhivanje zraka reguliran je tako da osigurava protok zraka potreban da proizvede 3,0 % kisika ($\pm 0,1$ %) u struji ispušnih plinova pri konstantnim stehiometrijskim uvjetima neposredno ispred prvog katalizatora. Tipična očitavanje na točki mjerenja omjera A/F ispred katalizatora (zahtjev u točki 5.) iznosi lambda 1,16 (što je približno 3 % kisika).

Pri uključenom upuhivanju zraka omjer A/F namjesti se na „bogato” da se postigne temperatura sloja katalizatora od 890 °C (± 10 °C). Tipična vrijednost A/F u tom koraku je lambda 0,94 (približno 2 % CO).

- 3.7. Ciklus starenja. U normiranim postupcima starenja na ispitnim uređajima upotrebljava se SBC. SBC se ponavlja dok se ne dosegne razina starenja koja je izračunana jednadžbom za vrijeme starenja na ispitnom uređaju (BAT).

- 3.8. Osiguranje kvalitete. Temperature i omjer A/F iz točaka 3.3. i 3.4. ovog Dodatka redovito se pregledavaju (najmanje svakih 50 sati) tijekom starenja. Obavljaju se potrebna namještanja kako bi se osiguralo da se SBC ispravno slijedi tijekom cijelog postupka starenja.

Nakon završetka starenja podaci o vremenu na temperaturi katalizatora prikupljeni tijekom starenja unose se u histogram, pri čemu temperaturene grupe nisu veće od 10 °C. Jednadžba za BAT i izračunana efektivna referentna temperatura za ciklus starenja u skladu s točkom 2.4. Dodatka 3. Prilogu VI. rabe se za utvrđivanje je li doista postignut odgovarajući stupanj toplinskog starenja katalizatora. Starenje na ispitnom uređaju nastavlja se ako toplinski učinak izračunanog vremena starenja ne iznosi najmanje 95 % od ciljanog toplinskog starenja.

- 3.9. Pokretanje i zaustavljanje. Treba paziti da se najviša temperatura katalizatora za brzo pogoršanje (npr. 1 050 °C) ne postigne tijekom pokretanja ili zaustavljanja. Posebni postupci za pokretanje i zaustavljanje pri niskoj temperaturi mogu se upotrijebiti da se umanje takva mogućnost.

4. Eksperimentalno određivanje faktora R za postupke ispitivanja trajnosti na uređaju za starenje

- 4.1. Faktor R je koeficijent toplinske reaktivnosti katalizatora u jednadžbi za vrijeme starenja na ispitnom uređaju (BAT). Proizvođači mogu eksperimentalno odrediti vrijednost R primjenom postupaka u nastavku.

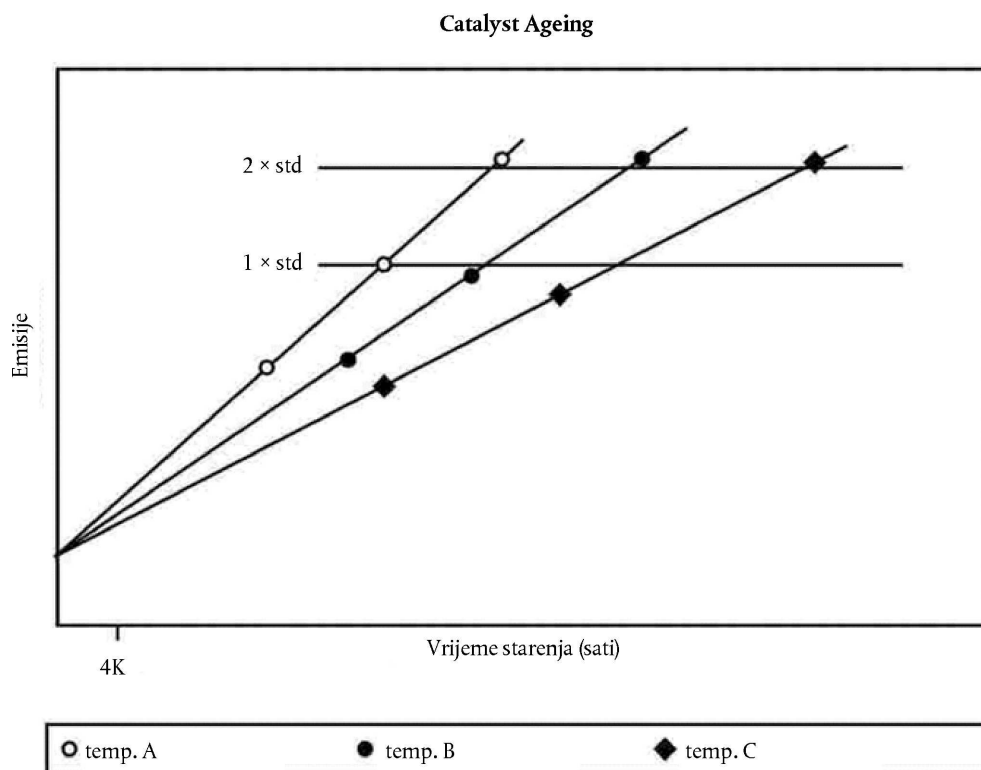
- 4.2. Uporabom odgovarajućega ciklusa i opreme ispitnog uređaja za starenje, starenju izložite više katalizatora (najmanje 3 katalizatora iste konstrukcije) pri različitim reguliranim temperaturama između normalne radne temperature i granične temperature pri kojoj dolazi do oštećenja. Izmjerite emisije (ili neučinkovitost katalizatora (1 – učinkovitost katalizatora)) za svaki sastojak ispuha. Osigurajte da se završnim ispitivanjem dobiju podaci između jednostruke i dvostruke vrijednosti norme za emisiju.

- 4.3. Ocijenite vrijednost R i izračunajte efektivnu referentnu temperaturu (T_r) za ciklus starenja na ispitnom uređaju za svaku reguliranu temperaturu u skladu s točkom 2.4. Dodatka 3. Prilogu VI.

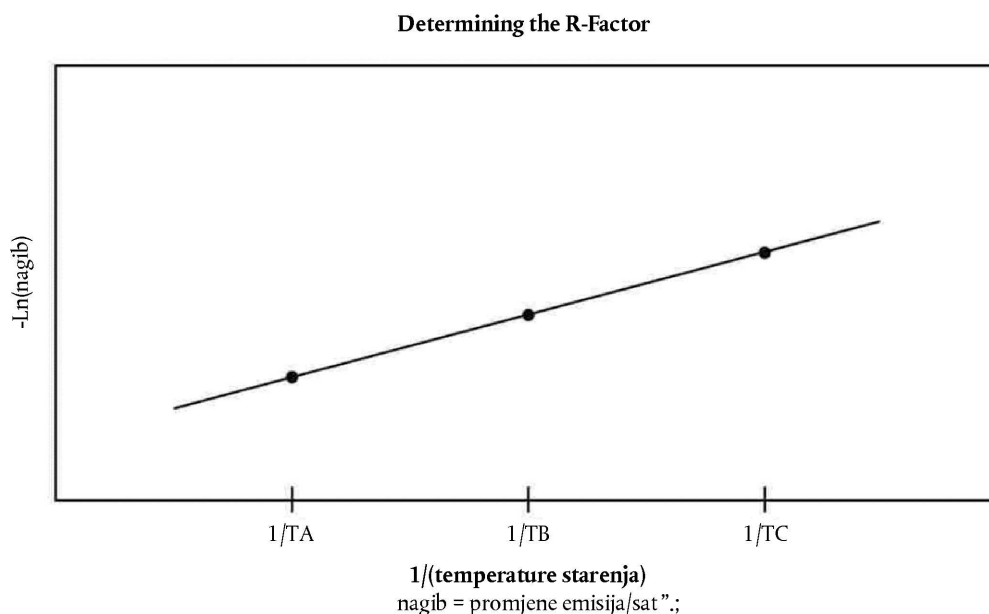
- 4.4. Iscrtajte grafikon emisija (ili neučinkovitosti katalizatora) ovisno o vremenu starenja za svaki katalizator. Metodom najmanjih kvadrata izračunajte pravac koji najbolje odgovara podacima. Kako bi taj skup podataka bio upotrebljiv za tu svrhu, podaci bi trebali imati približno jednak odsječak [između 0 i 6 400 km. Primjer je prikazan na sljedećem grafikonu].

- 4.5. Izračunajte nagib najprikladnijeg pravca za svaku temperaturu starenja.

- 4.6. Ucrtaite prirodni logaritam (ln) nagiba svakog najprikladnijeg pravca (određenog u točki 4.5.) na ordinati za recipročnu vrijednost temperature starenja ($1/(\text{temperatura starenja u stupnjevima K})$) na apscisi. Pravce koji najbolje odgovaraju podacima izračunati metodom najmanjih kvadrata. Nagib pravca je faktor R. Primjer je prikazan na grafikonu u nastavku.

- 4.7. Usporediti faktor R s početnom vrijednosti koja je upotrijebljena u skladu s točkom 4.3. Ako se izračunani faktor R razlikuje od početne vrijednosti za više od 5 %, odabrati novi faktor R koji se nalazi između početne i izračunate vrijednosti i ponoviti korake iz točke 4. da se dobije novi faktor R. Taj postupak ponavljati dok izračunani faktor R ne bude unutar 5 % od početnog faktora R.
- 4.8. Usporedite faktor R određen za svaki sastojak ispuha. Za jednadžbu za BAT uporabite najniži faktor R (najnepovoljniji slučaj).

6. Prilog VIII. mijenja se kako slijedi:

- (a) točka 1.2. zamjenjuje se sljedećim:

„1.2. Proizvođač mora dostaviti neispravne sastavne dijelove i/ili električne uređaje koji će se upotrijebiti za simulaciju kvarova. Pri mjerenju tijekom odgovarajućeg ispitivanja tipa I. takvi neispravni sastavni dijelovi ili uređaji ne smiju prouzročiti da emisije iz vozila za više od 20 % prekorače granične vrijednosti OBD-a utvrđene u Prilogu VI.(B) Uredbi (EU) br. 168/2013. Ako je riječ o električnim kvarovima (kratki spoj / otvoreni krug), emisije smiju prijeći granične vrijednosti utvrđene u Prilogu VI.(B) Uredbi (EU) br. 168/2013 za više od 20 %.

Kad se vozilo ispituje s ugrađenim pokvarenim sastavnim dijelom ili uređajem, OBD sustav se homologira ako se aktivira indikator neispravnosti. OBD sustav se homologira i ako se indikator neispravnosti aktivira ispod graničnih vrijednosti OBD-a.”;

(b) točka 3.1.2. zamjenjuje se sljedećim:

„3.1.2. U slučaju primjene postupka ispitivanja trajnosti iz članka 23. stavka 3. točke (a) ili točke (b) Uredbe (EU) br. 168/2013. ili iz točke 3.6. Priloga VI. ovoj Uredbi, ispitna vozila moraju biti opremljena sastavnim dijelovima povezanim s emisijom koji su bili podvrgnuti starenju i koji se koriste za ispitivanja trajnosti kao i za potrebe ovog Priloga, a ispitivanja učinka OBD-a na okoliš moraju biti konačno potvrđena i navedena u ispitnom izvještaju na završetku ispitivanja trajnosti tipa V. Na proizvođačev zahtjev, za dokazna ispitivanja OBD-a može se rabiti reprezentativno vozilo koje je bilo izloženo odgovarajućem starenju.”;

(c) umeće se sljedeća točka 8.1.1.:

„8.1.1. Ispitivanje tipa I. ne mora se provoditi za dokazivanje električnih kvarova (kratki spoj / otvoreni krug). Proizvođač može dokazati te kvarove u uvjetima vožnje u kojima se sastavni dio koristi i ispunjeni su uvjeti za nadzor. Ti se uvjeti dokumentiraju u homologacijskoj dokumentaciji.”;

(d) umeće se sljedeća točka 8.2.3.:

„8.2.3. Primjena dodatnih ciklusa pretkondicioniranja ili alternativnih metoda pretkondicioniranja mora se dokumentirati u homologacijskoj dokumentaciji.”;

(e) točka 8.4.1.1. zamjenjuje se sljedećim:

„8.4.1.1. Nakon pretkondicioniranja vozila u skladu s točkom 8.2. ispitno vozilo obavlja odgovarajuće ispitivanje tipa I.

Indikator neispravnosti mora se aktivirati prije završetka tog ispitivanja pri bilo kojem uvjetu iz točaka od 8.4.1.2. do 8.4.1.6. Indikator neispravnosti može se aktivirati i tijekom pretkondicioniranja. Homologacijsko tijelo može te uvjete zamijeniti drugima u skladu s točkom 8.4.1.6. Međutim, ukupni broj grešaka simuliranih za potrebe homologacije ne smije biti veći od četiri.

Ako je riječ o dvogorivnom vozilu na plin, obje se vrste goriva koriste za najviše četiri simulirane greške prema odluci homologacijskog tijela.”;

6. Prilog X. mijenja se kako slijedi:

(f) u Dodatku 1., točka 8.1. zamjenjuje se sljedećim:

„8.1. Najveća brzina vozila, kako ju je utvrdila tehnička služba u skladu sa zahtjevima homologacijskog tijela, smije se razlikovati od vrijednosti u točki 7. za $\pm 10\%$ za vozila s $V_{\max} \leq 30$ km/h, a za $\pm 5\%$ za vozila s $V_{\max} > 30$ km/h.”;

(g) Dodatak 4. mijenja se kako slijedi:

(i) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Zahtjevi u pogledu metode za mjerenje najveće trajne nazivne snage, udaljenosti za isključivanje i najvećeg faktora pomoći vozila kategorije L1e konstruiranog za uporabu pedala iz članka 3. stavka 94. točke (b) i bicikala s pedalama iz članka 2. stavka 2. točke (h) Uredbe (EU) br. 168/2013”;

(ii) umeće se sljedeća točka 1.3.:

„1.3. Bicikli s pedalama s dodatnim pogonom iz članka 2. stavka 2. točke (h) Uredbe (EU) br. 168/2013.”

(iii) točka 3.2. zamjenjuje se sljedećim:

„3.2. Ispitni postupak za mjerenje najveće trajne nazivne snage

Najveća trajna nazivna snaga mjeri se u skladu s Dodatkom 3. ili, alternativno, u skladu s ispitnim postupkom utvrđenim u odjeljku 4.2.7. norme EN 15194:2009.”

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/296**od 27. veljače 2018.****o neodobravanju ekstrakta aktivne tvari *Reynoutria sachalinensis* u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 13. stavak 2.,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Ujedinjena Kraljevina je 3. studenoga 2011. od trgovačkog društva Marrone Bio innovations primila zahtjev za odobrenje ekstrakta aktivne tvari *Reynoutria sachalinensis*.
- (2) U skladu s člankom 9. stavkom 3. te uredbe država članica izjaviteljica 21. ožujka 2012. obavijestila je podnositelja zahtjeva i ostale države članice o prihvatljivosti zahtjeva, a 11. svibnja 2012. o tome je obavijestila Komisiju i Europsku agenciju za sigurnost hrane („Agencija”).
- (3) U skladu s odredbama članka 11. stavaka 2. i 3. te uredbe, za uporabu te aktivne tvari koju je predložio podnositelj zahtjeva procijenjeni su učinci na zdravlje ljudi i životinja te na okoliš. Država članica izjaviteljica 22. srpnja 2014. dostavila je Komisiji i Agenciji nacrt izvještaja o procjeni.
- (4) Agencija je postupila u skladu s člankom 12. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1107/2009. U skladu s člankom 12. stavkom 3. te uredbe zatražila je da podnositelj zahtjeva državama članicama, Komisiji i Agenciji dostavi dodatne informacije. Procjena dodatnih informacija koju je obavila država članica izjaviteljica dostavljena je Agenciji u obliku ažuriranog nacrta izvještaja o procjeni.
- (5) Nacrt izvještaja o procjeni pregledale su države članice i Agencija. Agencija je 31. kolovoza 2015. Komisiji dostavila svoj zaključak o procjeni rizika za ekstrakt ⁽²⁾ aktivne tvari *Reynoutria sachalinensis*.
- (6) U dopisu od 16. listopada 2017. društvo Marrone Bio innovations povuklo je zahtjev za odobrenje ekstrakta *Reynoutria sachalinensis*. S obzirom na povlačenje zahtjeva, na temelju članka 13. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 ekstrakt *Reynoutria sachalinensis* ne bi trebalo odobriti.
- (7) Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje ponovno podnošenje zahtjeva za ekstrakt *Reynoutria sachalinensis* na temelju članka 7. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.
- (8) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Neodobrenje aktivne tvariEkstrakt aktivne tvari *Reynoutria sachalinensis* ne odobrava se.⁽¹⁾ SL L 309, 24.11.2009., str. 1.⁽²⁾ EFSA, 2015. Zaključak o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s ekstraktom aktivne tvari *Reynoutria sachalinensis*. EFSA Journal 2015.; 13(9):4221, 73 str. Dostupno na: www.efsa.europa.eu/efsajournal.

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 27. veljače 2018.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNKER

ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2018/297

od 20. veljače 2018.

o imenovanju predsjedatelja Vojnog odbora Europske unije

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 240.,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2001/79/ZVSP od 22. siječnja 2001. o osnivanju Vojnog odbora Europske unije ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Na temelju članka 3. stavka 1. Odluke 2001/79/ZVSP predsjedatelja Vojnog odbora Europske unije („Vojni odbor”) imenuje Vijeće na preporuku Vojnog odbora koji se sastaje na razini načelnika stožera. Prema članku 3. stavku 2. navedene Odluke mandat predsjedatelja Vojnog odbora iznosi tri godine, osim ako Vijeće odluči drukčije.
- (2) Vijeće je 15. prosinca 2014. imenovalo generala Mikhaila KOSTARAKOSA predsjedateljem Vojnog odbora („CEUMC”) na razdoblje od tri godine od 6. studenoga 2015 ⁽²⁾.
- (3) Na sastanku 6. i 7. studenoga 2017. Vojni odbor koji se sastao na razini načelnika stožera preporučio je da se generala Claudia GRAZIANA imenuje predsjedateljem Vojnog odbora iznimno na razdoblje od tri i pol godine.
- (4) Vojni odbor preporučio je da se mandat generala Claudia GRAZIANA iznimno produlji na razdoblje dulje od tri godine, kako bi se smjena CEUMC-a trajno premjestila u pogodnije razdoblje u godini,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

General Claudio GRAZIANO imenuje se predsjedateljem Vojnog odbora Europske unije na razdoblje od tri i pol godine od 6. studenoga 2018.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. veljače 2018.

Za Vijeće
Predsjednik
V. GORANOV

⁽¹⁾ SL L 27, 30.1.2001., str. 4.

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2014/920/ZVSP od 15. prosinca 2014. o imenovanju predsjedatelja Vojnog odbora Europske unije (SL L 363, 18.12.2014., str. 149.).

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2018/298**od 26. veljače 2018.**

o potpori Unije djelatnostima Pripremne komisije Organizacije ugovora za sveobuhvatnu zabranu nuklearnih pokusa (CTBTO) radi jačanja njezinih sposobnosti praćenja i provjeravanja i u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Europsko vijeće usvojilo je 12. prosinca 2003. Strategiju EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje („Strategija”), čije poglavlje III. sadrži popis mjera koje treba poduzeti unutar Unije i u trećim zemljama za suzbijanje takvog širenja.
- (2) Unija aktivno provodi Strategiju i primjenjuje mjere iz njezina poglavlja III., posebno odvajajući financijska sredstva za potporu posebnim projektima koje provode multilateralne institucije kao što je Privremeno tehničko tajništvo (PTS) Organizacije ugovora o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa (CTBTO).
- (3) Vijeće je 17. studenoga 2003. donijelo Zajedničko stajalište 2003/805/ZVSP ⁽¹⁾. Navedenim Zajedničkim stajalištem među ostalim poziva se na promicanje potpisivanja i ratifikacije Ugovora o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa (CTBT).
- (4) Države potpisnice CTBT-a odlučile su u svrhu učinkovite provedbe CTBT-a osnovati Pripremnu komisiju („Pripremna komisija za CTBTO”) koja će do uspostavljanja CTBTO-a imati pravnu sposobnost i status međunarodne organizacije.
- (5) Važni su ciljevi Strategije rano stupanje na snagu i univerzalizacija CTBT-a te jačanje sustava praćenja i provjeravanja Pripremne komisije za CTBTO. U tom kontekstu nuklearni pokusi koje je izvela Demokratska Narodna Republika Koreja dodatno su naglasili važnost što ranijeg stupanja na snagu CTBT-a i potrebu za ubrzanom nadogradnjom i jačanjem sustava praćenja i provjeravanja u okviru CTBT-a.
- (6) Pripremna komisija za CTBTO nastoji utvrditi kako se može najbolje pojačati sustav provjeravanja, među ostalim i razvojem sposobnosti za praćenje koncentracije plemenitih plinova te nastojanjima da se države potpisnice CTBT-a potpuno uključe u provedbu režima provjeravanja.
- (7) U okviru provedbe Strategije Vijeće je donijelo tri zajedničke akcije i tri odluke o potpori djelatnostima Pripremne komisije za CTBTO, i to Zajedničku akciju 2006/243/ZVSP ⁽²⁾ te zajedničke akcije 2007/468/ZVSP ⁽³⁾ i 2008/588/ZVSP ⁽⁴⁾ i odluke Vijeća 2010/461/ZVSP ⁽⁵⁾, 2012/699/ZVSP ⁽⁶⁾ i (ZVSP) 2015/1837 ⁽⁷⁾.
- (8) Unija bi tome i dalje trebala davati potporu.
- (9) Tehnička provedba ove Odluke trebala bi se povjeriti Pripremnoj komisiji za CTBTO koja je zbog svojeg jedinstvenog stručnog znanja i mogućnosti koje se temelje na mreži Međunarodnog sustava praćenja (IMS), koji obuhvaća više od 337 objekata diljem svijeta, i Međunarodnom podatkovnom centru (IDC) jedina međunarodna organizacija sposobna provoditi ovu Odluku te koja za to ima i legitimnost. Projekti koje podupire Unija mogu se financirati jedino putem izvanproračunskih doprinosa Pripremnoj komisiji za CTBTO,

DONIJELO JE SLJEDEĆU ODLUKU:

Članak 1.

1. U svrhu osiguravanja neprekidne i praktične provedbe određenih elemenata iz Strategije, Unija podupire djelatnosti Pripremne komisije za CTBTO radi promicanja sljedećih ciljeva:

- (a) jačanja sposobnosti sustava praćenja i provjeravanja u okviru CTBT-a, među ostalim i u području otkrivanja radionuklida;
- (b) jačanja sposobnosti država potpisnica CTBT-a kako bi ispunile obveze provjeravanja u okviru CTBT-a i mogle potpuno iskoristiti prednosti sudjelovanja u režimu CTBT-a.

2. Projektima koje će Unija financirati podupiru se:

- (a) certificirane pomoćne seizmološke postaje koje su dio CTBTO-ova Međunarodnog sustava praćenja (IMS);
- (b) razvoj sustava uzorkovanja plemenitih plinova studijom o materijalima za bolju adsorpciju ksenona;
- (c) daljnja mjerenja koncentracije radioaktivnog ksenona u različitim dijelovima svijeta;
- (d) Ansambl prognostički sustav za kvantificiranje nestabilnosti i razine pouzdanosti u simulacijama modeliranja atmosferskog prijenosa (ATM);
- (e) znanstvena evaluacija povećanja rezolucije ATM alata;
- (f) razvoj novog softvera;
- (g) jačanje obrade i otkrivanja plemenitih plinova u odnosu na inspekcijske preglede na terenu,
- (h) jačanje sposobnosti automatske obrade i integracije u seizmičkom, hidroakustičkom i infrazvučnom softverskom paketu nacionalnih podatkovnih centara;
- (i) integrirano informiranje i izgradnja kapaciteta država potpisnica i nepotpisnica.

Provedbom ovih projekata, kojima se pruža potpora aktivnostima iz ovog stavka, osigurat će se vidljivost Unije kao i pravilno upravljanje programima u okviru izvršenja ove Odluke.

Navedeni projekti provode se u korist svih država potpisnica CTBT-a.

Svi dijelovi projekata popraćeni su proaktivnim i inovativnim aktivnostima informiranja javnosti, a sredstva se dodjeljuju u skladu s time.

Podroban opis projekata nalazi se u Prilogu.

Članak 2.

1. Za provedbu ove Odluke odgovoran je Visoki predstavnik Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku (dalje u tekstu „Visoki predstavnik”).

2. Za tehničku provedbu projekata iz članka 1. stavka 2. nadležna je Pripremna komisija za CTBTO. Navedenu zadaću izvršava pod nadzorom Visokog predstavnika. Visoki predstavnik se prema potrebi u tu svrhu dogovara s Pripremnom komisijom za CTBTO.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu projekata iz članka 1. stavka 2. iznosi 4 594 752 EUR.

2. Rashodima koji se financiraju iz iznosa određenog u stavku 1. upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koja se primjenjuju na proračun Unije.

3. Europska komisija nadzire pravilno upravljanje financijskim referentnim iznosom iz stavka 1. U tu svrhu sklapa sporazum o financiranju s Pripremnom komisijom za CTBTO. Sporazumom o financiranju određuje se da Pripremna komisija za CTBTO mora osigurati vidljivost doprinosa Unije razmjerno njegovoj visini.

4. Nakon 26. veljače 2018. Odluke Europska komisija nastoji što je moguće prije sklopiti sporazum o financiranju iz stavka 3. Komisija obavještuje Vijeće o bilo kakvim poteškoćama u tom postupku i o datumu sklapanja sporazuma o financiranju.

Članak 4.

1. Visoki predstavnik Vijeću podnosi izvješće o provedbi te Odluke na temelju redovitih izvješća koja sastavlja Pripremna komisija za CTBTO. Ta su izvješća temelj za evaluaciju koju provodi Vijeće.

2. Europska komisija dostavlja informacije o financijskim aspektima provedbe projekata iz članka 1. stavka 2.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Ova Odluka prestaje važiti 24 mjeseca nakon dana sklapanja sporazuma o financiranju iz članka 3. stavka 3. Međutim, Odluka prestaje važiti šest mjeseci nakon stupanja na snagu ne sklopi li se u tom roku sporazum o financiranju.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. veljače 2018.

Za Vijeće
Predsjednica
F. MOGHERINI

(¹) Zajedničko stajalište Vijeća 2003/805/ZVSP od 17. studenoga 2003. o univerzalizaciji i jačanju multilateralnih sporazuma na području neširenja oružja za masovno uništenje i sredstava njihove isporuke (SL L 302, 20.11.2003., str. 34.).

(²) Zajednička akcija Vijeća 2006/243/ZVSP od 20. ožujka 2006. o potpori aktivnostima Pripremne komisije Organizacije iz ugovora o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa (CTBTO) u području osposobljavanja i jačanja sposobnosti provjeravanja te u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje (SL L 88, 25.3.2006., str. 68.).

(³) Zajednička akcija Vijeća 2007/468/ZVSP od 28. lipnja 2007. o potpori aktivnostima Pripremne komisije Organizacije iz ugovora o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa (CTBTO) za jačanje njezinih sposobnosti praćenja i provjeravanja te u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje (SL L 176, 6.7.2007., str. 31.).

(⁴) Zajednička akcija Vijeća 2008/588/ZVSP od 15. srpnja 2008. o potpori aktivnostima Pripremne komisije Organizacije iz Ugovora o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa (CTBTO) za jačanje njezinih sposobnosti praćenja i provjeravanja te u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništavanje (SL L 189, 17.7.2008., str. 28.).

(⁵) Odluka Vijeća 2010/461/ZVSP od 26. srpnja 2010. o potpori aktivnostima Pripremne komisije Organizacije iz ugovora o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa (CTBTO) za jačanje njezinih sposobnosti praćenja i provjeravanja te u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje (SL L 219, 20.8.2010., str. 7.).

(⁶) Odluka Vijeća 2012/699/ZVSP od 13. studenoga 2012. o potpori Unije djelatnostima Pripremne komisije Organizacije ugovora o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa radi jačanja njezinih sposobnosti praćenja i provjeravanja i u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništavanje (SL L 314, 14.11.2012., str. 27.).

(⁷) Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/1837 od 12. listopada 2015. o potpori Unije djelatnostima Pripremne komisije Organizacije Ugovora o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa (CTBTO) radi jačanja njezinih sposobnosti praćenja i provjeravanja i u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje (SL L 266, 13.10.2015., str. 83.).

PRILOG

Potpota Unije djelatnostima Pripremne komisije za CTBTO radi jačanja njezinih sposobnosti praćenja i provjeravanja, poboljšanja izgleda za rano stupanje na snagu i podrške univerzalizaciji CTBT-a i u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje**1. Potpora tehnologijama za provjeravanje i sustavu praćenja**

Projekt 1: Poboljšanje održivosti ciljnih potvrđenih pomoćnih seizmoloških postaja IMS-a

Kontekst

Naglasak će biti na daljnjem bavljenju pomoćnim seizmološkim postajama kojima je hitno potrebno održavanje, a posebno postajama koje se nalaze u zemljama koje su suočene s financijskim teškoćama, među ostalim u slučajevima u kojima su pomoćne seizmološke postaje u funkciji rijetko geografski rasprostranjene u područjima od interesa, a da se pritom nastavi s preventivnim održavanjem. To se postiže rješavanjem problema zastarjele opreme, poboljšanjima te poboljšanjem rezervne opreme.

Kao i kod prethodnih programa potrebno je posebno osoblje, zaposleno na puno radno vrijeme, koje će planirati i izvršavati radne projekte u relevantnim pomoćnim seizmološkim postajama kao i financijska sredstva za rezervne dijelove i putovanja.

Ciljevi

Glavni je cilj ciljne pomoćne seizmološke postaje na održiv način dovesti na tehničku razinu koja je kompatibilna sa zahtjevima IMS-a. Pomoćne seizmološke postaje okosnica su seizmičke infrastrukture IMS-a i potrebno im je stalno održavanje. Odgovarajućim preventivnim održavanjem i povezanom rezervnom opremom može se pomoći u ostvarenju tog cilja. To se postiže zajedno s ostalim zadaćama kao što je osposobljavanje operatora pomoćne seizmološke postaje. Prioritet će se dati pomoćnim seizmološkim postajama kojima je prijeko potrebna tehnička i financijska potpora, poput postaja koje su smještene u Africi te azijskim zemljama i zemljama središnje Azije u razvoju.

Rezultati

Povećanje dostupnosti i kvalitete podataka pomoćne seizmološke mreže: pomoćna seizmološka mreža doprinosi preciznijem određivanju lokacije ciljnih pomoćnih seizmoloških postaja, među ostalim u regijama u kojima su seizmička djelovanja otkrivena primarnom mrežom, što dovodi do veće seizmičke pokrivenosti nuklearnih eksplozija. Snažnija struktura održavanja pomoćnih seizmoloških postaja dovodi do veće vidljivosti Unije.

Projekt 2: Doprinos razvoju sustava uzorkovanja plemenitih plinova studijom o materijalima za bolju adsorpciju ksenona

Kontekst

Učinkovite koncentracije izotopa radioaktivnog ksenona (^{133}Xe , ^{135}Xe , ^{133}mXe i ^{131}mXe) u malim količinama u različitim fizičkim uvjetima te učinkovito i potpuno oslobađanje tih izotopa ksenona iz adsorpcijskih materijala iznimno su važni za bolje praćenje nuklearnih eksplozija i provjeru poštovanja Ugovora o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa (CTBT) u cijelom svijetu. Navedeni izotopi ksenona ključni su fisijski radionuklidi koje prati komponenta plemenitih plinova radionuklidne mreže IMS-a i svako poboljšanje koje se može uvesti u buduće sustave od neprocjenjive je vrijednosti.

Ciljevi

Cilj je ovog prijedloga dobiti bolji uvid u mehanizme adsorpcije, uvjete desorpcije i svojstva određenih materijala za cijeli raspon uvjeta koji su važni za visoko učinkovitu koncentraciju ksenona u okviru provjeravanja CTBT-a. Provest će se laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja važnih parametara i temeljnih informacija o tome kako bi se materijali mogli izmijeniti tako da se optimiziraju njihove značajke, među ostalim sposobnost adsorpcije i desorpcije, gustoća i trajnost.

Rezultati

Sastavit će se posebno laboratorijsko izvješće o tim rezultatima i preporukama u vezi s provedbom u svim objektima IMS-a, čime će se bolje razumjeti mogućnost optimizacije postojećih adsorpcijskih materijala te utvrđivanja novijih materijala za bolju sposobnost otkrivanja radioaktivnog ksenona u objektima IMS-a.

Projekt 3: Daljnja mjerenja koncentracije radioaktivnog ksenona u različitim dijelovima svijeta

Kontekst

Pripremna komisija za Organizaciju ugovora o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa (CTBTO) vrlo osjetljivim sustavima mjeri radioaktivni ksenon. Uz financijski doprinos Unije u okviru Zajedničke akcije 2008/588/ZVSP Pripremna komisija za CTBTO razvila je i kupila dva prijenosna sustava za mjerenje izotopa ^{133}Xe , ^{135}Xe , ^{133}mXe i ^{131}mXe . U okviru Odluke 2012/699/ZVSP dva sustava za mjerenje upotrebljavala su se u Kuwaitu, Jakarti, Mutsuu i Manadu. Tako se dobila znatna količina informacija o koncentraciji radioaktivnog ksenona.

U okviru Odluke (ZVSP) 2015/1837 produljena su mjerenja i u Kuvajtu i u Indoneziji. Uspostavljeni su kontakti s mogućim sljedećim zemljama domaćinima i trenutačno se raspravlja o sporazumima o suradnji.

Ciljevi

CTBTO planira premjestiti dva mobilna sustava kupljena u okviru zajedničke akcije 2008/588/ZVSP, koji se trenutačno upotrebljavaju u Kuvajtu i Indoneziji. Trenutačno se raspravlja o sporazumima o suradnji s budućim zemljama domaćinima.

Iz perspektive mrežne pokrivenosti regija jugoistočne Azije vrlo je važna za CTBTO jer se tamo trenutačno ne upotrebljava nijedan sustav plemenitih plinova IMS-a. Radom mobilnog sustava za mjerenje koncentracije, osim znatnog povećanja pokrivenosti u tom dijelu svijeta, omogućit će se:

- bolje razumijevanje regionalne koncentracije radioaktivnog ksenona ekvatorske regije u kojoj je zbog brojnih intenzivnih pojava raspršivanje plemenitih plinova vrlo složeno,
- daljnje usavršavanje atmosferskih modela i modela raspršivanja s ciljem boljeg pregleda kretanja zračnih masa u tom dijelu svijeta.

CTBTO planira provesti mjerenja u jugoistočnoj Aziji u trajanju od najmanje dvanaest mjeseci kako bi se obuhvatile sve sezonske varijacije.

Cilj je CTBTO-a upotrijebiti još jedan mobilni sustav u regiji istočne Azije. Značajne informacije o karakterizaciji koncentracije radioaktivnog ksenona prethodno su dobivene kratkim mjerenjima koje je financirala Unija. Dulja mjerenja od presudne su važnosti za dopunu i usavršavanje naših znanja o regionalnoj koncentraciji radioaktivnog ksenona. Glavni je cilj komplementarna mjerenja omogućiti karakterizaciju regije istočne Azije tijekom cijelog dvanaestomjesečnog ciklusa te tako obuhvatiti sve sezonske uvjete. Lokacije će se odabrati s ciljem upravljanja pojačanom regionalnom mrežom senzora (tj. s gušćom rasprostranjenošću u usporedbi s postojećom mrežom plemenitih plinova IMS-a). To će biti prvi put da se barem dva sustava nalaze vrlo blizu jedan drugome, čime će se omogućiti više znanstvenih studija o unakrsnoj validaciji sustava, unakrsnoj korelaciji otkrivanja, manjim razvojem modeliranja atmosferskog prijenosa (ATM) itd. Ta bi studija mogla imati koristi od partnerstava s državama u regiji koje također namjeravaju dati dobrovoljan doprinos toj temi.

Po isteku tog razdoblja mjerenja CTBTO namjerava izvršiti dodatna mjerenja u područjima u kojima podaci o globalnoj koncentraciji radioaktivnog ksenona još nisu dostatno poznati. Prednost se daje lokacijama u blizini ekvatora u Latinskoj Americi, Aziji i Africi.

Kako bi se nastavilo s tim mjerenjima, potrebna su financijska sredstva za isporuku mobilnih sustava za mjerenje plemenitih plinova na nove lokacije, njihov rad i održavanje tijekom razdoblja od dvije godine.

Rezultati

Korist koja proizlazi iz projekta jest bolje razumijevanje globalne varijacije koncentracije plemenitih plinova i bolja pokrivenost mreže za praćenje plemenitih plinova. Po završetku mjerenja CTBTO moći će upotrebljavati te sustave za daljnja istraživanja koncentracije plemenitih plinova na različitim geografskim razinama, kao pomoćne sustave i/ili kao sustave osposobljavanja.

Projekt 4: Ansambl prognostički sustav za kvantificiranje nestabilnosti i razine pouzdanosti u simulacijama ATM-a

Kontekst

U odnosu na stavak 18. točku (a) dijela I. Protokola uz CTBT, Međunarodni podatkovni centar („IDC”) trebao bi osigurati vrijednosti i povezane nesigurnosti izračunane za svaki događaj koji je IDC locirao. S obzirom na to da ATM doprinosi određivanju lokacije događaja, trebale bi se pružiti povezane nesigurnosti.

Prepoznato je da se nestabilnosti mogu procijeniti koristeći se skupom istovrijednih simulacija, a ne samo jednom simulacijom. U okviru tog projekta upotrebljavat će se meteorološki podaci Ansambl prognostičkog sustava (Europskog centra za srednjoročne prognoze vremena, nacionalnih centara za predviđanja u području okoliša ili drugih) kako bi se generiralo skup podataka koji bi sadržavao višestruke simulacije za iste primjere. Taj će se skup podataka zatim upotrebljavati za izradu alata za procjenu nestabilnosti i razine pouzdanosti u simulacijama ATM-a. Neovisni skup podataka upotrebljavat će se za validaciju i predstavljanje novih alata.

Ciljevi

- Razviti validirani prototip za procjenu nestabilnosti i razine pouzdanosti u simulacijama ATM-a,
- utvrditi potrebe u suradnji s korisnicima,
- odlučiti koje meteorološke podatke ansambl prognostičkog sustava upotrebljavati,
- kreirati skup podataka o simulacijama ATM-a,
- izraditi alate za procjenu nestabilnosti i razine pouzdanosti,
- validirati alate,
- prilagoditi novo pokretačko sučelje za izradu nestabilnosti i razine pouzdanosti,
- učiniti validirani prototip dostupnim za testiranje na realnim primjerima.

Rezultati

Proizvodima utemeljenima na ansambl prognostičkom sustavu doprinijet će se donošenju važnih odluka jer će se njima pružati objektivne informacije za mjerenje nestabilnosti i razine pouzdanosti u simulacijama ATM-a za svaki pojedinačni slučaj. Također će služiti kao znanstvena osnova za prikaz načina na koje se mogu dobiti vrijedne informacije iz smjernica ATM-a unatoč neizbježnim nestabilnostima povezanim s atmosferskim simulacijama.

Projekt 5: Znanstvena evaluacija koristi od povećanja rezolucije ATM alata IDC-a

Kontekst

Smjernice nastale na temelju modela atmosferskog prijenosa obično imaju koristi od povećanja rezolucije pokretačkih meteoroloških polja i samog ATM-a, osobito u kratkoročnom razdoblju. U IDC-u se bliži dovršenje dvaju projekata koji idu u tom smjeru; operativna izrada polja osjetljivosti u odnosu na izvorne receptore (Source Receptor Sensitivity – SRS) pri višoj rezoluciji (1 sat, 0.5 o) i stvaranje meteoroloških polja s visokom rezolucijom na zahtjev za posebne događaje (inspekcijski pregledi na terenu, nuklearni pokusi, nuklearne nesreće itd.) bilo gdje u svijetu. Ta meteorološka polja s visokom rezolucijom prema potrebi će usvojiti Flexpart, softverski alat, koji se koristi Lagrangovim prijenosom i raspršenim modelom za izradu proizvoda vrlo visoke rezolucije za ATM (~ 0.05 o). Provest će se znanstvena validacija kako bi se dokazale i izmjerile koristi od tih dvaju projekata na proizvodima ATM-a.

Ciljevi

- Dokazati dodanu vrijednost povećane rezolucije koristeći se opažanjima i usporedbama modela,
- razviti pokretačko sučelje za brzu izradu budućih i retroaktivnih simulacija ATM-a, meteoroloških polja s visokom rezolucijom i smjernica za model atmosferskog prijenosa na temelju meteoroloških polja s visokom rezolucijom na bilo kojoj lokaciji

Rezultati

Znanstvenim dokazivanjem koristi od povećanja rezolucije u smjernicama za ATM doprinjet će se potvrđivanju korisnosti novih kapaciteta (operativna osjetljivost u odnosu na izvorne receptore, meteorološka polja s visokom rezolucijom) u operativnom sustavu.

Pokretačkim sučeljem omogućit će se izrada detaljnih smjernica tijekom inspekcijskih pregleda na terenu ili drugih izvanrednih događaja (nuklearni pokusi, nuklearne nesreće itd.).

Projekt 6: Aktivnosti u okviru pripreme za 3. fazu restrukturiranja IDC-a

Kontekst

Od siječnja 2014. do travnja 2017. CTBTO je provodio projekt druge faze restrukturiranja IDC-a, čiji je cilj izrada cjelovite softverske arhitekture za usmjeravanje razvoja novog softvera i ažuriranja postojećih sustava u sljedećem desetljeću.

Rezultat je arhitektura koja donosi bitna poboljšanja u odnosu na postojeću, a među ostalim, to su:

- prilagođenije korisničko sučelje za alate analitičara, poboljšani tijek analitičkog pregleda, upravljanje događajima, unakrsna korelacija i usporedba događaja, kartografski alati i uključivanje zemljovida, vizualizacija i uređivanje maski za nadzor kvalitete valnih oblika, prikaz frekvencije i valovnog broja te poboljšana potpora za osposobljavanje analitičara,
- sveobuhvatno bilježenje izvora podataka da bi bilo moguće razumjeti kako su dobiveni rezultati obrade te kako bi se moglo istražiti kakav učinak imaju promjene dostupnih informacija na razvoj rezultata,
- mogućnost proširenja kao bitna funkcija ugrađena u sve komponente,
- fleksibilna konfiguracija seizmološkog, hidroakustičkog i infrazvučnog cjevovoda uz potporu grafičkih alata,
- lakše oblikovanje novog modela za razvoj kolaborativnog softvera na temelju najboljih praksi dobivenih pri razvoju softvera otvorenog koda,
- pojačane sposobnosti praćenja i testiranja – reproduciranje skupa testnih podataka.

Druge faze restrukturiranja IDC-a provedena je uz potporu doprinosa u naravi iz SAD-a i sredstava na temelju Odluke (ZVSP) 2015/1837. Ta sredstva korištena su osobito za pripremu tehničkih sastanaka sa stručnjacima iz država članica kako bi se osiguralo široko sudjelovanje u drugoj fazi restrukturiranja. Tim su se sredstvima također poduprle aktivnosti razvoja prototipa da bi se pokazalo kako se softver koji je doprinos nacionalnih podatkovnih centara (NDC-ovi) može uklopiti u restrukturiranu arhitekturu.

U okviru priprema za treću fazu restrukturiranja IDC-a u kojoj će se upotrijebiti kodovi koji se temelje na arhitekturi iz druge faze restrukturiranja, IDC nastoji podići razinu tehničke pripravnosti za više algoritama koji bi mogli biti uključeni u restrukturirani softver. Taj se prijedlog konkretno usredotočuje na algoritme kojima se osigurava bolja automatska ili poluautomatska obrada sekvenci naknadnih seizmičkih podrhtavanja.

Ciljevi

Cilj tog projekta jest razvoj prototipa za najviše tri pristupa kako bi se poboljšala obrada sekvenci naknadnih seizmičkih podrhtavanja i usporedila uspješnost tih pristupa.

Dva algoritma koja se razmatraju jesu:

- dva pristupa koja se temelje na unakrsnoj korelaciji
- pristup koji se temelji na autoregresivnim metodama AIC-a.

Rezultati

- Za svaki od navedenih triju pristupa bit će uspostavljeni automatski procesni cjevovodi koji će uključivati tri algoritma pod razmatranjem (svaki od njih u odvojenom cjevovodu). To podrazumijeva automatizaciju nekih ručno provedenih koraka u tim metodama,
- na svakom cjevovodu izvodit će se isti slijed reprezentativnih događaja koji uzrokuju naknadna podrhtavanja,
- slijed automatskih testova bit će osmišljen i proveden s ciljem omogućivanja prikupljanja statističkih informacija o trima algoritmima kada se primjenjuju na reprezentativnom slijedu događaja, primjerice u svrhe uspoređivanja uspješnosti,
- statistički podaci prikupljeni na temelju automatskih testova upotrebljavat će se kako bi se usporedila uspješnost algoritama na reprezentativnim skupovima podataka,
- analitičari zaduženi za višestruku diskriminantnu analizu (MDA) seizmoloških, hidroakustičkih i infrazvučnih podataka ocijenit će također rezultate dobivene s pomoću triju algoritama iz perspektive kvalitete kao polazne točke za analitički pregled,
- konačni rezultati trebali bi biti izvješće i preporuka kojima se sažimaju navedeni nalazi kojima se određuje za koji bi se od tih triju pristupa (ako ijedan) trebalo nastaviti s razvojem i primjenom u operativnom sustavu. U to bi trebale biti uključene procjene za preostale napore koje je potrebno poduzeti kako bi se dovršio razvoj.

Projekt će se provesti u roku od 1,5 godine, s početkom u drugom tromjesečju 2018. Procjenjuje se da će oko 60 % ukupnih napora, uglavnom u prvoj godini provedbe projekta, biti potrošeno na uspostavu eksperimentalnih cjevovoda. Ostatak napora bit će posvećen osmišljavanju automatskih testova, prikupljanju njihovih rezultata i analiziranju rezultata.

Rezultati

Glavna korist od projekta jest podizanje razine tehničke pripravnosti algoritma koji ima veliki potencijal za smanjivanje opterećenja analitičara. Softver s dovoljnom razinom tehničke pripravnosti može se s manjim rizikom primijeniti u restrukturiranom sustavu. Na temelju tog rada, može se pouzdanije ocijeniti preostale napore koje još treba uložiti kako bi se omogućila operativna primjena odabranih algoritama.

Neki prototipni kodovi izrađeni u okviru tog projekta mogli bi biti uključeni u konačnu verziju operativnog softvera.

2. Jačanje sposobnosti inspekcijskih pregleda na terenu

Projekt: Poboljšanje obrade i otkrivanja plemenitih plinova u odnosu na inspekcijske preglede na terenu

Kontekst

Razvoj sustava za otkrivanje plemenitih plinova u odnosu na inspekcijske preglede na terenu za obradu i otkrivanje radioaktivnog ksenona, koji je u vlasništvu Privremenog tehničkog tajništva, financirala je Europska unija (Odluka 2010/461/ZVSP). Sustav je uspostavljen početkom 2014. te je iste godine uspješno upotrijebljen tijekom integrirane terenske vježbe koju je 2014. organizirala Pripremna komisija za CTBTO s ciljem simulacije gotovo cjelovitog inspekcijskog pregleda na terenu u Jordanu. Tijekom te vježbe sustav otkrivanja plemenitih plinova u odnosu na inspekcijske preglede na terenu pouzdano je i točno utvrdio omjer od ^{131}mXe do ^{133}Xe . Nadalje, sustav je ispunio tehničke zahtjeve u pogledu minimalne aktivnosti za te izotope koja se može otkriti.

Premda je vježba pokazala da sustav otkrivanja plemenitih plinova zadovoljava ključne parametre uspješnosti u otkrivanju radioaktivnog ksenona, tehničko izvješće vanjske skupine za ocjenjivanje na integriranoj terenskoj vježbi 2014. također je upozorilo na više operativnih parametara na koja se treba usredotočiti pri daljnjem razvoju sposobnosti za obradu i otkrivanje plemenitih plinova. Također, u 2016. je na 23. radionici za inspekcijske preglede na terenu na temu daljnjeg razvoja popisa opreme korištene pri inspekcijskim pregledima na terenu utvrđeno da je potrebno poboljšati sposobnosti pročišćavanja i mjerenja radioaktivnoga ksenona u smislu otpornosti, jednostavnosti i inženjeringa kao prioritet kako bi se povećala njihova operativna uspješnost. Poboljšani sustav za otkrivanje plemenitih plinova u odnosu na inspekcijske preglede na terenu preduvjet je za dovršetak dizajna i operacionalizacije terenskih laboratorija za inspekcijske preglede na terenu jer bi izravno pripomoglo ispunjenju zahtjeva za sposobnosti za brzo uvođenje i potporu na terenu.

Ciljevi

U skladu s preporukama iz pregleda i daljnjim postupanjem nakon integrirane terenske vježbe iz 2014., cilj je ovog prijedloga poboljšati postojeći sustav otkrivanja plemenitih plinova u odnosu na inspekcijske preglede na terenu. Cilj projekta jest sustav prilagoditi zračnom prijevozu i olakšavanju kretanja do područja djelovanja, iz tog područja i unutar njega, kao i pouzdanom i jednostavnom radu u terenskom laboratoriju. Kako bi poduprli projekt za akcijski plan za inspekcijske preglede na terenu 3.11 pod nazivom „Laboratoriji za plemenite plinove” čiji je cilj, među ostalim, povećati pristupačnost za korisnike, modularnost i pouzdanost sustava, potrebno je preoblikovati i/ili razviti sljedeće komponente sustava:

- stalak za detektore i olovni štit s ciljem olakšavanja postavljanja i prilagodbe težišta,
- odvajanje plinova kako bi se smanjila potrošnja energije i kako bi se umjesto helija kao noseći plin upotrebljavali materijali koji su lakše dostupni u udaljenim područjima,
- softver kako bi se pojednostavnili procesi primjerjeni za upotrebu u sustavu kojim upravlja inspektor,
- ukupan tehnički dizajn s ciljem što veće uključenosti u skladu s konceptom brzog uvođenja inspekcijskih pregleda na terenu.

Rezultati

Poboljšanje i veća učinkovitost i djelotvornost laboratorija za otkrivanje plemenitih plinova u odnosu na inspekcijske preglede na terenu, koji je u vlasništvu Privremenog tehničkog tajništva, s pojednostavljenom interakcijom s korisnicima i poboljšanom pouzdanošću i izdržljivošću pospješit će rad inspektora pri inspekcijskim pregledima na terenu; time se podupire politika i odlučnost Unije da CTBT stupi na snagu.

3. Objedinjene aktivnosti izgradnje kapaciteta i informiranja

A *Daljnji razvoj u pogledu uvođenja softvera „NDC in a Box”*

Projekt 1: Poboljšane sposobnosti automatske obrade i integracije seizmoloških, hidroakustičkih i infrazvučnih podataka u softveru „NDC-in-a-Box”

Kontekst

Pripremna komisija za CTBTO u srpnju 2016. objavila je verziju 4.0. softvera „NDC-in-a-Box” koji sadrži nove module koji su razvijeni tijekom projekta „Prošireni NDC-in-a-Box”. S tom su se verzijom znatno poboljšale sposobnosti NDC-ova za obradu, s pomoću alata za automatsku i interaktivnu analizu za infrazvučne podatke te preko integracije softverskog paketa SeisComp3 za automatsku obradu seizmičkih i akustičkih podataka. U automatski procesni cjevovod SeisCompP integrirani su detektor IDC-a STA/LTA i detektor DTK-PMCC. Tom se verzijom omogućuje pozivanje lokatora IDC-a iz interaktivnog alata za pregled „scolv” softvera SeisCompP. Više konverzijskih modula podupire uključivanje podataka i proizvoda IDC-a u procesni cjevovod, koji se temelji na softveru SeisCompP, i olakšava sinkronizaciju informacija o konfiguraciji postaja među NDC-ovima i IDC-a, s pomoću modula za dohvaćanje i uvoz podataka ili preko replikacije baza podataka.

Iako novi moduli omogućuju NDC-ovima reprodukciju rezultata detektora IDC-a za seizmološke i infrazvučne podatke, još nije razmatrana obrada hidroakustičkih podataka. Osim toga, događaji koje je izbacio automatski procesni cjevovod temeljen na softveru SeisCompP znatno se razlikuju od onih generiranih u IDC-u. Razlog za to su razlike među softverima koji se koriste za konstruiranje događaja u cjevovodima IDC-a i softvera SeisCompP.

Ciljevi

Cilj tog projekta jest proširiti sposobnosti softvera SeisCompP i modula SeisCompP koji su dostupni u softveru „NDC-in-a-Box” tako da:

- u „NDC-in-a-Box” bude integriran detektor signala IDC-a za hidroakustičke podatke, uključujući utvrđivanje značajki specifičnih za hidroakustička okruženja. To bi NDC-ovima omogućilo otkrivanje prispjeca s hidroakustičkih postaja IMS-a koje upotrebljavaju isti softver koji se koristi u obradi IDC-a,
- u procesni cjevovod SeisCompP bude integriran detektor NET-VISA koji se upotrebljava u IDC-u te da krajnjem korisniku na raspolaganju bude sučelje kojim se detektor NET-VISA može konfigurirati kao zadani asocijator za upotrebu u softveru SeisCompP. To bi NDC-ovima, koji obrađuju podatke IMS-a koristeći se automatskim cjevovodom sa softverom SeisCompP pomoglo da konstruira slijed događaja koji je bliži onome konstruiranom u IDC-u,
- budu ojačane sposobnosti integracije podataka IMS-a u druge softvere otvorenog koda za seizmološku analizu kao što je SEISAN.

Rezultati:

Svi rezultati za ovaj projekt sastoje se od poboljšanja softverskih modula koji su dio softvera „NDC-in-a-Box” kao i novih softverskih modula koji će biti dostupni u budućim verzijama „NDC-in-a-Box”. Ti novi i poboljšani softverski moduli su sljedeći:

- postojeći modul NDC-in-a-Box scdfx, integriran u SeisComp, poboljšan tako da omogućuje obradu hidroakustičkih podataka i pohranu svih značajki koje imaju hidroakustička otkrivanja u IDC-u,
- modul IDC HASE za utvrđivanje azimuta i sporosti hidroakustičkih prispjeca, integriran u modul SeisComp,
- asocijator NET-VISA integriran u SeisComp, kao izborni asocijator koji se može konfigurirati tako da ga se koristi umjesto zadnog asocijatora SeisComp,
- SeisComp poboljšan tako da može pohraniti dodatne značajke hidroakustičkih otkrivanja, kao i piksele i skupine piksela pri infrazvučnim otkrivanjima,
- izvozni moduli SeisComp poboljšani tako da otkrivanja za hidroakustičke i infrazvučne softvere i njihove značajke mogu biti izvezeni u baze podataka otvorenog koda,
- trenutačni softver poboljšan tako da omogućuje da se potpuna konfiguracija seizmološke postaje IMS-a i podaci IMS-a uvoze u SAEISAN s ciljem obrade u kombinaciji s podacima koji ne dolaze iz IMS-a, a od interesa su za NDC-ove.

Projekt će biti proveden u sljedećih 12 mjeseci, koristeći se agilnim metodama za razvoj softvera kao što su Scrum ili Kanban, s progresivnim dograđivanjem softvera tako da se funkcionalnost povećava svaka četiri tjedna.

Predviđeno je održavanje dviju radionica s predstavnicima NDC-ova sa sljedećim ciljevima:

- prvom radionicom predstaviti će se projekt i predstavnicima NDC-ova pružiti prilika da predstave primjere upotrebe relevantne za svoj NDC koji bi mogao imati koristi od upotrebe automatskog asocijatora (NET-VISA) kao dijela SeisComp za konstruiranje seizmoloških, hidroakustičkih i infrazvučnih događaja. Od NDC-ova također se očekuje da IDC-u svrhu testiranja osiguraju testne podatke iz mreža koje ih zanimaju,
- druga radionica trebala bi označiti početak razdoblja testiranja softvera koji je dovršen u okviru projekta. Taj će softver najvjerojatnije uključivati asocijator NET-VISA, integriran u SeisComp, i alate za obradu hidroakustičkih podataka u pomoćnim seizmološkim postajama, integrirane u SeisComp.

Rezultati

Konačan rezultat bit će poboljšani automatski procesni cjevovod temeljen na softveru SeisComp koji će biti distribuiran NDC-ovima.

Glavni rezultat jest osiguravanje NDC-ovima dodatnih sposobnosti za automatsku obradu podataka IDC-a, za kombiniranje podataka s postaja IMS-a i drugih postaja u NDC-in-a-Box te za reprodukciju rezultata IDC-a pri automatskoj obradi sa softverom NDC-in-a-Box.

Projekt 2: Razvoj interaktivnog sustava obrade infrazvučnih podataka i interaktivnog sustava

Kontekst

IDC od 2013. radi na preoblikovanju infrazvučnog automatskog sustava i projektu Extended NDC-in-a-box s time da je softver objavljen 2016. Napori u vezi sa sustavom infrazvučne obrade bili su usmjereni na razvoj sustava sklopova za automatsku obradu u postajama i softver za interaktivni pregled. Ti alati zatim su uključeni u NDC-in-a-box i okruže IDC-a.

Prve povratne informacije iz NDC-ova pozitivne su, s obzirom na to da su NDC-ovi dobili sposobnosti za infrazvučnu tehnologiju. IDC trenutačno prima zahtjeve za namjensko osposobljavanje u području infrazvučne tehnologije kao i prijedloge za poboljšanja i razvoj alata, što premašuje planirane aktivnosti održavanja.

IDC želi nastaviti s naporima na dovršetku sustava za infrazvučnu obradu kako bi podupro potrebe IDC-a i IMS-a te pružio potporu zahtjevu NDC-ova za softver i odgovorio na te zahtjeve.

Ciljevi

- Potpora razvoju sustava obrade u postajama kako bi se kontinuirano odgovaralo na potrebe za održivošću IMS-a i IDC-a,
- potpora zahtjevima NDC-ova za softver, ažuriranja softvera i funkcionalnosti za provođenje aktivnosti NDC-ova,
- daljnje uvođenje najmodernijih funkcionalnosti za bolju analizu infrazvučnih signala kako bi se zadržala vjerodostojnost infrazvučne tehnologije u okviru CTBTO-a,
- rad na uključivanju modela širenja infrazvučnih valova s kvantifikacijom nestabilnosti, kombiniran s visokorezolucijskim atmosferskim specifikacijama tijekom infrazvučne fazne asocijacije, konstruiranjima događaja i dubinskoj analizi događaja s ciljem ispunjavanja ciljeva srednjoročne strategije.

Rezultati

- Nastavak izgradnje tehničke i znanstvene vjerodostojnosti infrazvučnog sustava IDC-a i osiguravanje održivosti operacija IDC-a i IMS-a,
- nadovezivanje na napore ostvarene u pogledu softvera NDC-in-a-Box koji su započeli Odlukom 2012/699/ZVSP i nastavili se na temelju Odluke (ZVSP) 2015/1837 omogućivanjem NDC-ovima da obrađuju podatke dostupne iz IMS-a i za svrhe praćenja CTBT-a i u nacionalne svrhe. Tim se naporima stvorila jaka baza korisnika među NDC-ovima i rezultati predloženih projekata pomoći će zadobivanju povjerenja NDC-ova u vjerodostojnost sustava provjeravanja,
- sudjelovanje s NDC-ovima u izgradnji modernog infrazvučnog sustava u sklopu napora za preoblikovanje IDC-a.

B *Objedinjeno informiranje i izgradnja kapaciteta putem tehničke pomoći, izobrazbe i osposobljavanja*

Projekt: Suradnja s državama potpisnicama i nepotpisnicama s ciljem podupiranja CTBT-a i njegova režima provjeravanja s pomoću objedinjenog informiranja i izgradnje kapaciteta

Kontekst

Izgradnja kapaciteta ispostavila se ključnom za jačanje režima provjeravanja CTBT-a. Velik broj postaja IMS-a iz CTBT-a nalazi se ili će se nalaziti na državnom području zemalja u razvoju te njima upravljaju institucije zemalja u razvoju. Nadalje, velik broj zemalja u razvoju u procesu je uspostave i poboljšanja svojih NDC-ova kojima im se omogućuje da u potpunosti iskoriste podatke i proizvode koje generira režim provjeravanja. U tom su pogledu sustavi za izgradnju kapaciteta isporučeni preko 40 NDC-ova s pomoću financiranja Unije, za koje je potrebno redovito održavanje i povremeno zamjenjivanje.

Objedinjene aktivnosti informiranja i izgradnje kapaciteta stručnjacima u zemljama u razvoju pružaju potrebne osnovne informacije i osposobljavanje s ciljem da im se olakša sudjelovanje u procesu donošenja odluka i razvoja politika Pripremne komisije za CTBTO. Takvo je sudjelovanje ključno u potvrđivanju demokratske i participativne prirode CTBT-a, što pak služi kao mjera izgradnje povjerenja kako bi se dobila potpora od zemalja nepotpisnica.

Kao ključan element objedinjenog informiranja i izgradnje kapaciteta, Tajništvo nastavlja s aktivnostima osposobljavanja i izobrazbe usmjerenima na izgradnju i održavanje potrebnih kapaciteta u pogledu tehničkih, znanstvenih, pravnih i političkih aspekata CTBT-a i njegova režima provjeravanja, usredotočujući se na države koje nisu potpisale niti ratificirale CTBT. U tim aktivnostima osposobljavanja i izobrazbe sudjelovat će sve jedinice i biti mobilizirani resursi, a u njima će sudjelovati i članovi Skupine uglednih osoba te će dobiti potporu članova skupine mladih CTBTO-a.

Ciljevi

Ciljevi objedinjenih aktivnosti informiranja i izgradnje kapaciteta Pripremne komisije za CTBTO jesu:

- doprinijeti univerzalizaciji CTBT-a;
- povećati šanse za stupanje na snagu CTBT-a; i
- ojačati i zadržati potporu za režim provjeravanja CTBT-a.

Aktivnosti za univerzalizaciju i stupanje na snagu

- Izrada internetskih materijala i alata za izobrazbu,
- osposobljavanje, znanstvene i diplomatske radionice i konferencije,
- sudjelovanje u važnim događanjima na temu neširenja oružja i razoružanja.

Aktivnosti za jačanje i zadržavanje potpore za režim provjeravanja CTBT-a

- Razvoj softvera i infrastrukture,
- tehničke radionice,
- sustavno osposobljavanje za prošireni NDC in-a-box softver (eNIAB),
- potpora uključivanju obrade podataka IMS-a u nacionalne i regionalne seizmološke mreže,
- pružanje tehničke podrške za otklanjanje poteškoća u obliku opreme za sustav izgradnje kapaciteta te njegovo održavanje/zamjenu.

Rezultati

Povećane sposobnosti i svijest o CTBT- u i njegovu režimu provjeravanja te ojačane operativne sposobnosti režima provjeravanja. Države koje trebaju potpisati i/ili ratificirati CTBT, uključujući one navedene u Prilogu 2. CTBT-u, upoznat će se s prednostima CTBT-a i režima provjeravanja.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2018/299**od 26. veljače 2018.**

o promicanju Europske mreže neovisnih skupina za strateško promišljanje o neširenju oružja i razoružanju kao potpora provedbi Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

budući da:

- (1) Europsko vijeće usvojilo je 12. prosinca 2003. Strategiju EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje („Strategija EU-a za sprečavanje širenja OMU-a”), čije poglavlje III. sadržava popis mjera koje treba poduzeti za suzbijanje takvog širenja, kako unutar Unije, tako i u trećim zemljama.
- (2) Unija aktivno provodi Strategiju EU-a za sprečavanje širenja OMU-a i mjere navedene u njezinu poglavlju III., poput razvoja potrebnih struktura unutar Unije.
- (3) Vijeće je 8. prosinca 2008. usvojilo svoje zaključke i dokument pod nazivom „Nove vrste djelovanja Europske unije za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje i sustava njegove isporuke” („Nove vrste djelovanja”), u kojemu je navedeno da širenje oružja za masovno uništenje („OMU”) i dalje predstavlja jedan od najvećih sigurnosnih izazova te da je politika neširenja ključni element zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP).
- (4) U dokumentu „Nove vrste djelovanja” Vijeće poziva nadležne sastave i tijela Vijeća, Komisiju, druge institucije i države članice da poduzmu konkretno daljnje djelovanje u vezi s tim dokumentom.
- (5) U dokumentu „Nove vrste djelovanja”, Vijeće naglašava da bi za djelovanje Unije u svrhu suzbijanja širenja mogla biti korisna potpora nevladine mreže za neširenje, koja bi objedinila institucije za vanjsku politiku i istraživačke centre specijalizirane za strateška područja Unije, nadovezujući se pritom na postojeće korisne mreže. Takva bi se mreža mogla proširiti na institucije u trećim zemljama s kojima Unija vodi poseban dijalog o neširenju.
- (6) Europsko vijeće usvojilo je 15. i 16. prosinca 2005. Strategiju EU-a za suzbijanje nezakonitog prikupljanja i trgovanja SALW-om i pripadajućim streljivom („Strategija EU-a za SALW”), u kojoj su određene smjernice za djelovanje Unije u području malog i lakog oružja („SALW”). U Strategiji EU-a za SALW navodi se da nezakonito prikupljanje i trgovanje SALW-om i pripadajućim streljivom predstavljaju ozbiljnu prijetnju međunarodnom miru i sigurnosti.
- (7) Jedan od ciljeva Strategije EU-a za SALW jest potreba za poticanjem učinkovite multilateralnosti kako bi se uspostavili mehanizmi, na međunarodnoj ili regionalnoj razini ili unutar Unije i njezinih država članica, za borbu protiv ponude i destabilizirajućeg širenja SALW-a i pripadajućeg streljiva.
- (8) Vijeće je 26. srpnja 2010. donijelo Odluku 2010/430/ZVSP ⁽¹⁾ kojom je uspostavljena Europska mreža neovisnih skupina za strateško promišljanje o neširenju oružja i osigurano da tehničku provedbu te odluke provodi Konzorcij EU-a za neširenje („Konzorcij”).
- (9) Izbor Konzorcija kao jedinog korisnika bespovratnih sredstava u ovom je slučaju opravdan namjerom Unije, uz podršku država članica, da nastavi svoju uspješnu suradnju s Europskom mrežom neovisnih skupina za strateško promišljanje o neširenju oružja kojom se doprinosi stvaranju zajedničke europske kulture u pogledu neširenja i razoružanja te pomaže Uniji u izradi i oblikovanju njezinih politika u tim područjima i jačanju vidljivosti Unije. Zbog same prirode Konzorcija, koji postoji zahvaljujući Uniji i u cijelosti je ovisan o potpori Unije, u ovom slučaju potrebno je stopostotno financiranje. Konzorcij ne posjeduje neovisne financijske resurse ni pravno ovlaštenje za prikupljanje drugih financijskih sredstava. Nadalje, uz četiri rukovodeće skupine za strateško promišljanje, Konzorcij je uspostavio mrežu koja objedinjuje više od 70 skupina za strateško promišljanje i istraživačkih centara i predstavlja gotovo cjelokupni skup svih nevladinih stručnjaka za neširenje i razoružanje u Uniji.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2010/430/ZVSP od 26. srpnja 2010. o uspostavljanju europske mreže neovisnih trustova mozgov o neširenju za potporu provedbi Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništavanje (SL L 202, 4.8.2010., str. 5.).

- (10) Vijeće je 10. ožujka 2014. donijelo Odluku 2014/129/ZVSP⁽¹⁾ kojom su se za tri godine produljili Unijino kontinuirano promicanje i financijska potpora u odnosu na aktivnosti Europske mreže neovisnih skupina za strateško promišljanje o neširenju oružja te kojom se Konzorciju povjerila tehnička provedba te odluke.
- (11) Vijeće je 3. travnja 2017. donijelo Odluku (ZVSP) 2017/632⁽²⁾ kojom se trajanje Odluke 2014/129/ZVSP produljilo do 2. srpnja 2017. kako bi se omogućio nastavak provedbe aktivnosti.
- (12) Vijeće je 4. srpnja 2017. donijelo Odluku (ZVSP) 2017/1195⁽³⁾ o produljenju provedbenog razdoblja Odluke 2014/129/ZVSP od 3. srpnja do 31. prosinca 2017. kako bi se omogućili organizacija velike godišnje konferencije o neširenju oružja i razoružanju u 2017. kao i nastavak održavanja i ažuriranja internetske platforme Konzorcija.
- (13) Imena Europske mreže neovisnih skupina za strateško promišljanje o neširenju oružja i Konzorcija bit će prilagođena na način da im se doda riječ „razoružanje” u skladu s preporukama iz Rezolucije Europskog parlamenta od 27. listopada 2016. o nuklearnoj sigurnosti i neširenju nuklearnog oružja,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Za potrebe doprinošenja pojačanoj provedbi Strategije EU-a za sprečavanje širenja OMU-a, koja se temelji na načelima učinkovite multilateralnosti, prevencije i suradnje s trećim zemljama, trajno promicanje i potpora u odnosu na aktivnosti Europske mreže neovisnih skupina za strateško promišljanje o neširenju oružja i razoružanju produljuju se za 42 mjeseca radi podupiranja sljedećih ciljeva:

- (a) poticanja političkog i sigurnosnog dijaloga te dugoročne rasprave o mjerama za suzbijanje širenja OMU-a i sustava njegove isporuke u okviru civilnog društva te osobito među stručnjacima, istraživačima i znanstvenicima;
- (b) pružanja mogućnosti savjetovanja s mrežom o pitanjima u vezi s neširenjem oružja i razoružanjem sudionicima u radu relevantnih pripremih tijela Vijeća te omogućivanja predstavnicima država članica da sudjeluju na sastancima mreže;
- (c) uspostave korisnog temelja za djelovanje neširenja oružja i razoružanja od strane Unije i međunarodne zajednice, posebno podnošenjem izvješća i/ili preporuka predstavnicima Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („VP”);
- (d) doprinosa podizanju svijesti trećih zemalja o izazovima širenja oružja i razoružanja i o potrebi surađivanja s Unijom i u kontekstu multilateralnih foruma, osobito Ujedinjenih naroda, kako bi se spriječili, onemogućili, zaustavili i, ako je moguće, uklonili programi širenja od značaja na globalnoj razini;
- (e) doprinosa razvoju stručnosti i institucionalnog kapaciteta u vezi s pitanjima neširenja oružja i razoružanja u skupinama za strateško promišljanje i vladama u Uniji i trećim zemljama.

2. Uzimajući u obzir Strategiju EU-a za SALW, opseg aktivnosti Europske mreže neovisnih skupina za strateško promišljanje o neširenju oružja i razoružanju nije ograničen na rješavanje pitanja u vezi s prijetnjom koju predstavlja širenje OMU-a i sustava njegove isporuke, već također obuhvaća pitanja u vezi s konvencionalnim oružjem, uključujući SALW. Uključivanjem pitanja u vezi s konvencionalnim oružjem u područje djelovanja mreže omogućit će se uspostava dijaloga i oblikovanje preporuka u vezi s djelovanjem Unije u ovom području u okviru provedbe Strategije EU-a za SALW i politike Unije o konvencionalnom oružju.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2014/129/ZVSP od 10. ožujka 2014. o promicanju Europske mreže neovisnih skupina za strateško promišljanje o neširenju oružja kao potpora provedbi Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje (SL L 71, 12.3.2014., str. 3.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2017/632 od 3. travnja 2017. o izmjeni Odluke 2014/129/ZVSP o promicanju Europske mreže neovisnih skupina za strateško promišljanje o neširenju oružja kao potpora provedbi Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje (SL L 90, 4.4.2017., str. 10.).

⁽³⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2017/1195 od 4. srpnja 2017. o izmjeni Odluke 2014/129/ZVSP o promicanju Europske mreže neovisnih skupina za strateško promišljanje o neširenju oružja kao potpora provedbi Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje (SL L 172, 5.7.2017., str. 14.).

3. Projekti koje Unija treba poduprijeti obuhvaćaju sljedeće posebne aktivnosti:
- (a) osiguravanje sredstava za održavanje velikih godišnjih konferencija o neširenju oružja i razoružanju s trećim zemljama i civilnim društvom s ciljem rasprave i utvrđivanja daljnjih mjera za suzbijanje širenja OMU-a i sustava njegove isporuke te međusobno povezanih ciljeva razoružanja, kao i razgovora o izazovima u vezi s konvencionalnim oružjem, uključujući borbu protiv nezakonitog trgovanja i prekomjernog prikupljanja SALW-a i pripadajućeg streljiva. Konferencijama će se također na međunarodnoj razini promicati Strategija EU-a za sprečavanje širenja OMU-a i Strategija EU-a za SALW te uloga, u tom području, institucija Unije i skupina za strateško promišljanje u Uniji, s ciljem jačanja vidljivosti politika Unije u tom području i podnošenja izvješća i/ili preporuka predstavnicima VP-a;
 - (b) osiguravanje sredstava za organizaciju godišnjih sastanaka savjetovanja na kojima će predstavnici institucija Unije, predstavnici država članica i znanstveni stručnjaci razmjenjivati stajališta o glavnim pitanjima i bitnim događanjima u području razoružanja, neširenja oružja i kontrole izvoza oružja, s ciljem podnošenja izvješća i/ili preporuka predstavnicima VP-a;
 - (c) osiguravanje sredstava za organizaciju do devet *ad hoc* seminara za stručnjake i djelatnike u tom području o svim pitanjima u području neširenja oružja i razoružanja koja uključuju nekonvencionalno i konvencionalno oružje, s ciljem podnošenja izvješća i/ili preporuka predstavnicima VP-a;
 - (d) osiguravanje sredstava za pripremu i objavu do 20 dokumenata o politikama koji obuhvaćaju teme u nadležnosti Konzorcija i u kojima se iznose političke mogućnosti i/ili mogućnosti operativne politike;
 - (e) osiguravanje sredstava za kontinuirano vođenje i daljnji razvoj službe za korisnike unutar Konzorcija koja u roku od dva do tri tjedna pruža *ad hoc* stručne odgovore na upite u vezi s nizom pitanja u području neširenja oružja i razoružanja, koja obuhvaćaju i nekonvencionalno i konvencionalno oružje, što obuhvaća i pripremu do 18 stručnih radova;
 - (f) osiguravanje sredstava za kontinuirano podizanje svijesti, obrazovanje i razvoj stručnosti i institucionalnog kapaciteta u području neširenja oružja i razoružanja u skupinama za strateško promišljanje i vladama u Uniji i trećim zemljama putem:
 - održavanja i daljnje razrade programa e-učenja koji obuhvaća sve relevantne aspekte neširenja oružja i razoružanja;
 - uspostave do 36 programa stažiranja u području neširenja oružja i razoružanja za studente diplomskih studija ili mlade diplomate iz Unije i trećih zemalja;
 - organizacije godišnjih studijskih posjeta Bruxellesu za sudionike Stipendijskog programa UN-a za razoružanje s ciljem promicanja i podizanja vidljivosti politika Unije u području neširenja oružja, razoružanja i kontrole izvoza oružja;
 - razrade pilot-programa osposobljavanja s ciljem podizanja svijesti o opasnostima od širenja, uključujući one koje nastaju na temelju napretka u znanosti i tehnologiji, među studentima diplomskih i poslijediplomskih studija iz prirodnih znanosti.
 - (g) osiguravanje sredstava za daljnje održavanje, upravljanje i razvoj internetske platforme i povezanih društvenih mreža kako bi se olakšalo održavanje kontakata, osigurao jedinstveni forum za europsko istraživanje u području razoružanja i neširenja oružja, promicala Europska mreža neovisnih skupina za strateško promišljanje o neširenju oružja i razoružanju, uspostavio kontakt s globalnom zajednicom za neširenje oružja i razoružanje te promicala obrazovna ponuda Konzorcija i u odnosu na programe terenskog osposobljavanja i na e-učenje.

Detaljan opis projekata nalazi se u Prilogu.

Članak 2.

1. Za provedbu ove Odluke odgovoran je VP.
2. Za tehničku provedbu projekata koji obuhvaćaju aktivnosti iz članka 1. stavka 3. zadužen je Konzorcij, čiji su temelj Fondacija za strateško istraživanje (FRS), Mirovni istraživački institut u Frankfurtu (HSFK/PRIF), Međunarodni institut za strateške studije (IISS), Međunarodni mirovni istraživački institut u Stockholmu (SIPRI), Institut za vanjske poslove (IAI) u Rimu i Centar za razoružanje i neširenje oružja u Beču (VCDNP). Konzorcij izvršava tu zadaću pod odgovornošću VP-a. U tu svrhu VP sklapa potrebne aranžmane s Konzorcijem.

3. Države članice i Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) u skladu s politikama Unije predlažu prioriteta pitanja i teme od posebnog interesa koje treba proučavati u istraživačkim programima Konzorcija i obrađivati u radnim dokumentima i na seminarima.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu projekata kojima se obuhvaćaju aktivnosti iz članka 1. stavka 3. jest 4 507 004,70 EUR.
2. Rashodima koji se financiraju iz iznosa određenog u stavku 1. upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na opći proračun Unije.
3. Komisija nadzire ispravnost upravljanja rashodima iz stavka 1. U tu svrhu ona sklapa sporazum o financiranju s Konzorcijem. Sporazumom se utvrđuje da je Konzorcij dužan osigurati vidljivost doprinosa koja odgovara njegovu opsegu.
4. Komisija nastoji sklopiti sporazum o financiranju iz stavka 3. u najkraćem mogućem roku nakon stupanja na snagu ove Odluke. Ona obavješćuje Vijeće o svim poteškoćama u tom postupku i o datumu sklapanja sporazuma.

Članak 4.

1. VP izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju redovitih izvješća koje priprema Konzorcij. Ta izvješća predstavljaju temelj za ocjenu koju provodi Vijeće.
2. Komisija podnosi izvješće o financijskim aspektima projekata iz članka 1. stavka 3.

Članak 5.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.
2. Ova Odluka prestaje važiti 42 mjeseca nakon datuma sklapanja sporazuma o financiranju iz članka 3. stavka 3.

Međutim, ona prestaje važiti šest mjeseci nakon stupanja na snagu ako se taj sporazum o financiranju ne sklopi u tom roku.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. veljače 2018.

Za Vijeće
Predsjednica
F. MOGHERINI

PRILOG

EUROPSKA MREŽA NEOVISNIH SKUPINA ZA STRATEŠKO PROMIŠLJANJE O NEŠIRENJU ORUŽJA I RAZORUŽANJU, KAO POTPORA PROVEDBI STRATEGIJE EU-a ZA SPREČAVANJE ŠIRENJA ORUŽJA ZA MASOVNO UNIŠTENJE (STRATEGIJA EU-a ZA SPREČAVANJE ŠIRENJA OMU-a)**1. Ciljevi**

Cilj je ove Odluke nastaviti s provedbom novih vrsta djelovanja Europske unije za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje i sustava njegove isporuke („Nove vrste djelovanja”), utvrđenih u zaključcima Vijeća od 8. prosinca 2008. kao dodatno razrađene Strategije EU-a za sprečavanje širenja OMU-a iz 2003. U skladu s dokumentom „Nove vrste djelovanja”, Unija bi u borbi protiv širenja oružja za masovno uništenje mogla imati koristi od potpore nevladinih skupina za strateško promišljanje. Mreža bi trebala objediniti institucije za vanjsku politiku i istraživačke centre specijalizirane za strateška područja Unije. Takva bi se mreža mogla proširiti na institucije u trećim zemljama s kojima Unija vodi poseban dijalog o neširenju oružja i razoružanju.

Mreža neovisnih skupina za strateško promišljanje o neširenju oružja i razoružanju („mreža”) nastavila bi poticati politički i sigurnosni dijalog i dugoročnu raspravu o mjerama za suzbijanje širenja OMU-a, sustava njegove isporuke i međusobno povezanih pitanja razoružanja u okviru civilnog društva te osobito dijalog stručnjaka, istraživača i znanstvenika.

Djelovanje mreže proširuje se na pitanja u vezi s konvencionalnim oružjem, uključujući SALW, s posebnim naglaskom na mjere kojima se osigurava trajna provedba strategije EU-a za SALW. Mrežom će se pripomoći pronalaženju novih ideja za djelovanje Unije u vezi s konvencionalnim oružjem, među ostalim u vezi s nezakonitim trgovanjem i prekomjernim prikupljanjem SALW-a i pripadajućeg streljiva. Time se ne obuhvaća samo reaktivna dimenzija sigurnosnih pitanja, već i preventivna dimenzija. Sprečavanje nezakonite i neregulirane trgovine konvencionalnim oružjem, uključujući SALW, prepoznato je kao prioritet Unije u okviru Ugovora o trgovini oružjem (UTO).

Mreža će se također baviti svim aspektima kontrole izvoza povezanim s OMU-om ili konvencionalnim oružjem, uključujući robu s dvojnog namjenom, kao i pitanjima sigurnosti u svemiru.

Mreža ima za cilj jačanje svijesti trećih zemalja o izazovima povezanim sa širenjem OMU-a i konvencionalnog oružja, uključujući nezakonito trgovanje i prekomjerno prikupljanje SALW-a i pripadajućeg streljiva, putem publikacija, sastanaka, konferencija te tome posvećenih obrazovnih i informativnih projekata. Nadalje, njezin je cilj podići svijest o potrebi za suradnjom s Unijom i u kontekstu multilateralnih foruma, posebno u okviru Ujedinjenih naroda, kako bi se spriječili, onemogućili, zaustavili i, ako je moguće, uklonili programi širenja od važnosti na svjetskoj razini te nezakonita trgovina i prekomjerno prikupljanje SALW-a i pripadajućeg streljiva.

Unija ovu mrežu želi podupirati na sljedeći način:

- organizacijom triju velikih godišnjih konferencija i, kao popratnih događanja, „radionica nove generacije”, s ciljem podnošenja izvješća i/ili preporuka predstavnicima Visokog predstavnika Unije za vanjske odnose i sigurnosnu politiku („VP”);
- organizacijom triju godišnjih sastanaka savjetovanja na kojima će predstavnici institucija Unije, predstavnici država članica i znanstveni stručnjaci razmjenjivati stajališta o glavnim pitanjima i bitnim događanjima u području razoružanja, neširenja oružja i kontrole izvoza oružja, s ciljem podnošenja izvješća i/ili preporuka predstavnicima VP-a;
- organizacijom do devet *ad hoc* seminara za stručnjake i djelatnike u tom području o nizu pitanja u području neširenja oružja i razoružanja koja uključuju nekonvencionalno i konvencionalno oružje, s ciljem podnošenja izvješća i/ili preporuka predstavnicima VP-a;

- pripremom i objavom do 20 dokumenata o politikama koji će se baviti temama u nadležnosti Konzorcija i u kojima će se iznositi političke mogućnosti i/ili mogućnosti operativne politike;
- kontinuiranim vođenjem i daljnjim razvojem službe za korisnike unutar Konzorcija koja u roku od dva do tri tjedna pruža *ad hoc* stručne odgovore na upite u vezi s nizom pitanja u području neširenja oružja i razoružanja, koja obuhvaćaju i nekonvencionalno i konvencionalno oružje, što obuhvaća i pripremu do 18 stručnih radova;
- održavanjem i daljnjom razradom programa e-učenja koji obuhvaća sve relevantne aspekte neširenja oružja i razoružanja;
- uspostavom do 36 programa stažiranja u području neširenja oružja i razoružanja za studente diplomskih studija ili mlade diplomate iz Unije i trećih zemalja;
- organizacijom godišnjih studijskih posjeta Bruxellesu za sudionike Stipendijskog programa UN-a za razoružanje s ciljem promicanja i podizanja vidljivosti politika Unije u području neširenja oružja, razoružanja i kontrole izvoza oružja;
- osmišljavanjem pilot-programa osposobljavanja s ciljem podizanja svijesti o opasnostima od širenja, uključujući one koje nastaju na temelju napretka u znanosti i tehnologiji, među studentima diplomskih i poslijediplomskih studija iz prirodnih znanosti;
- daljnjim održavanjem, upravljanjem i razvojem internetske platforme i povezanih društvenih mreža kako bi se olakšalo održavanje kontakata, osigurao jedinstveni forum za europsko istraživanje u području razoružanja i neširenja oružja, promicala mreža uspostavio kontakt s globalnom zajednicom za neširenje oružja i razoružanje te promicala obrazovna ponuda Konzorcija i u odnosu na programe terenskog osposobljavanja i na e-učenje.

2. Ustrojstvo mreže

Mreža je otvorena svim relevantnim skupinama za strateško promišljanje i istraživačkim institutima Unije i pridruženih zemalja te u potpunosti poštuje raznolikost mišljenja unutar Unije. Bit će u najvećoj mogućoj mjeri uključena u sve aktivnosti Konzorcija kako bi svojim članovima dala odgovornost i omogućila im vidljivost.

Mreža će nastaviti promicati kontakte unutar europske istraživačke zajednice u području neširenja oružja i razoružanja te će osobito nastojati uspostaviti kontakt sa znanstvenicima prirodnih znanosti koji rade u području kemijske, biološke, radiološke i nuklearne sigurnosti. Nastavit će olakšavati kontakte između nevladinih stručnjaka, predstavnika država članica i institucija Unije. Mreža će biti spremna za kontakt s nevladinim subjektima iz trećih zemalja u skladu sa Strategijom EU-a za sprečavanje širenja OMU-a i Strategije EU-a za SALW.

Mandat mreže obuhvaća neširenje OMU-a, sustava njegove isporuke, razoružanje i pitanja u vezi s konvencionalnim oružjem, uključujući SALW, kao i kontrolu izvoza oružja i sigurnost u svemiru.

Sudionici relevantnih pripremnih tijela Vijeća (kao što su CONOP/CODUN i COARM) moći će se savjetovati s mrežom o pitanjima u vezi s razoružanjem i neširenjem nekonvencionalnog i konvencionalnog oružja, uključujući SALW, a njihovi predstavnici mogu prisustvovati sastancima mreže. Ako je moguće, sastanci mreže mogu se organizirati neposredno nakon ili uoči sastanaka radne skupine.

Mrežu će nastaviti voditi Konzorcij EU-a za neširenje oružja, koji čine FRS, HSFK/PRIF, IISS, SIPRI, IAI i VCDNP i kojemu će se povjeriti upravljanje projektima, u uskoj suradnji s predstavnicima VP-a.

Konzorcij će, uz savjetovanje s predstavnicima VP-a i državama članicama, stručnjake iz područja politika neširenja OMU-a i konvencionalnog oružja i razoružanja pozvati da sudjeluju na stručnim seminarima i glavnim godišnjim konferencijama, kao i da svoje publikacije i aktivnosti podijele na posebnim internetskim stranicama. Konzorcij će također doprinijeti razvoju kompetencija o pitanjima u vezi s neširenjem oružja i razoružanjem među dužnosnicima i znanstvenicima unutar Unije i izvan nje.

3. Opis projekata

3.1 Projekt 1.: Organizacija glavne godišnje konferencije s izvješćem i/ili preporukama

3.1.1 Svrha projekta

Na glavnim godišnjim konferencijama o neširenju oružja i razoružanju, uz sudjelovanje vladinih stručnjaka i neovisnih skupina za strateško promišljanje i drugih stručnjaka iz znanstvene zajednice Unije te pridruženih država i trećih zemalja, raspraviti će se i utvrditi daljnje mjere za suzbijanje širenja OMU-a i sustava njegove isporuke te međusobno povezanih ciljeva razoružanja, kao i razgovarati o izazovima u vezi s konvencionalnim oružjem, uključujući borbu protiv nezakonitog trgovanja i prekomjernog prikupljanja SALW-a i pripadajućeg streljiva. Godišnjom konferencijom, kao vodećim događanjem u okviru projekta, i dalje će se podizati svijest o Strategiji EU-a za sprečavanje širenja OMU-a i Strategiji EU-a za SALW te „novim vrstama djelovanja” kao i s njima povezanim naporima s ciljem njihova provođenja u institucijama.

Godišnje konferencije također će služiti za poticanje uloge i kohezije europskih skupina za strateško promišljanje specijaliziranih u područjima vezanim za neširenje oružja i razoružanje te će pomoći ojačati kapacitet ovih i drugih institucija, uključujući u područjima svijeta u kojima ne postoji viša razina stručnosti u razoružanju i neširenju oružja.

Na godišnjim konferencijama i pripremnim sastancima rješavat će se pitanja u vezi s neširenjem oružja i razoružanjem koja su tematski važna za rad Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD). Na temelju ovih rasprava i ostalog rada koji nadgleda Konzorcij, predstavnicima VP-a podnijet će se izvješća usmjerena na politike, koja sadržavaju niz preporuka usmjerenih na aktivnosti. Izvješće će se dostavljati relevantnim institucijama Unije i državama članicama te biti dostupno na internetu.

3.1.2 Rezultati projekta

- Održavanje glavne međunarodne konferencije o neširenju oružja i razoružanju pod europskim vodstvom koja će ostati glavnim mjestom promicanja strateške rasprave o mjerama suzbijanja širenja OMU-a i sustava njegove isporuke te međusobno povezanih ciljeva razoružanja kako bi se suočilo s izazovima u vezi s konvencionalnim oružjem, uključujući borbu protiv nezakonitog trgovanja i prekomjernog prikupljanja SALW-a i pripadajućeg streljiva;
- povećanje vidljivosti i svijesti o politikama Unije u području neširenja OMU-a i SALW-a te u području kemijskih, bioloških, radioloških ili nuklearnih (KBRN) aktivnosti među vladinim dužnosnicima, znanstvenom zajednicom i civilnim društvom u trećim zemljama;
- promicanje uloge i kohezije mreže i uloge Unije u ovom području te povećanje stručnog znanja o neširenju oružja u zemljama u kojima je ono nedostatno, uključujući u trećim zemljama;
- podnošenje izvješća usmjerenih na politike i/ili preporuka usmjerenih na aktivnosti kojima bi se ojačala provedba Strategije EU-a za sprečavanje širenja OMU i Strategije EU-a za SALW i koje bi predstavljale koristan temelj za djelovanje Unije i međunarodne zajednice u vezi s neširenjem oružja i konvencionalnim oružjem;
- unapređenje svijesti i znanja o prijetnjama povezanim s OMU-om i sredstvima njegove isporuke pri institucijama Unije, državama članicama, civilnim društvom i trećim zemljama čime bi im se pomoglo da lakše predvide te prijetnje.

3.1.3 Opis projekta

Projektom se omogućava organizacija triju glavnih godišnjih konferencija, prema potrebi i s pripremnim sastancima, te priprema povezanih izvješća i/ili preporuka:

- godišnja konferencija u Bruxellesu koja bi trajala dan i pol i na kojoj bi se okupilo do 300 stručnjaka iz skupina za strateško promišljanje i akademske zajednice te vlada iz Unije te povezanih država i trećih zemalja, specijaliziranih za pitanja neširenja oružja, razoružanja, kontrole naoružanja i konvencionalnog oružja, uključujući SALW;
- ciljana izobrazba specijalista „nove generacije”, između ostalog i iz zemalja izvan Europe i Sjeverne Amerike, koji će biti pozvani da dan prije ili nakon konferencije prisustvuju specijaliziranoj izobrazbi i da se upoznaju s relevantnim institucijama Unije;

- izvješća usmjerena na politike i/ili preporuke usmjerene na djelovanje koje će potaknuti provedbu strategija Unije za WMD i SALW.

3.2 *Projekt 2.: Organizacija godišnjih savjetodavnih sastanaka Unije*

3.2.1 Svrha projekta

Projektom se predviđa organizacija triju godišnjih savjetovanja, uz pripremu povezanih izvješća i/ili preporuka. Seminari bi trebali biti posvećeni kratkoročnim i srednjoročnim izazovima za Uniju u području neširenja oružja i razoružanja, osobito OMU-u i sredstvima njegove isporuke, konvencionalnom oružju, uključujući SALW, te novim vrstama oružja i sustavima isporuke. Također bi trebali donositeljima odluka u Uniji omogućiti da se usmjere na dugoročnije izazove i kretanja u području neširenja oružja i razoružanja te na ostala relevantna pitanja, koja izlaze iz okvira njihovog dnevnog poslovanja.

Godišnji sastanci savjetovanja također će služiti za jačanje kohezije europskih skupina za strateško promišljanje specijaliziranih u područjima vezanim za neširenje oružja i razoružanje te će pomoći ojačati kapacitet u tim područjima, osobito u onim regijama Unije u kojima postoji prostor za napredak u pogledu stručnosti za razoružanje neširenje oružja.

3.2.2 Rezultati projekta

- Razmjena informacija o trenutačnim kretanjima u području širenja između provoditelja politike i znanstvenih stručnjaka iz država članica, kao i specijaliziranog osoblja ESVD-a i institucija Unije, te analiza tih kretanja;
- rasprava o najboljim načinima i sredstvima provedbe politika Unije protiv širenja;
- osiguravanje konstruktivnih povratnih informacija Uniji o njezinim strategijama protiv neširenja OMU-a i SALW-a od strane neovisnih skupina za strateško promišljanje Unije, kao i prijedloga djelatnika u tom području skupinama za strateško promišljanje, vezanih uz većinu tema važnih za politiku, za daljnje istraživanje;
- utvrđivanje relevantnih pitanja u području neširenja oružja i razoružanja za izvješća usmjerena na politike;
- izrada izvješća usmjerenih na politike uz niz preporuka usmjerenih na aktivnosti za predstavnike VP-a.

3.2.3 Opis projekta

Projektom se predviđa organizacija triju godišnjih savjetovanja, uz pripremu povezanih izvješća i/ili preporuka. Dnevni red ovih događaja priprema se u uskoj suradnji s radnim skupinama Vijeća za ZVSP iz područja neširenja oružja i razoružanja (CODUN/CONOP) i kontrole izvoza oružja (COARM). Na sastancima bi se trebali rješavati kratkoročni i srednjoročni izazovi za Uniju u području neširenja oružja i razoružanja za sljedeće kategorije oružja: OMU i sredstva njegove isporuke, konvencionalna oružja, uključujući SALW, nove vrste oružja i sustave isporuke.

Na godišnjim savjetovanjima u trajanju od dan i pol okupilo bi se do 100 osoba iz skupina za strateško promišljanje Unije, država članica i institucija Unije, specijaliziranih za neširenje oružja i pitanja konvencionalnog oružja, uključujući SALW. Ti bi seminari uglavnom trebali poslužiti savjetovanju među skupinama za strateško promišljanje o neširenju oružja i razoružanju Unije, Unijom i njezinim državama članicama. Godišnja savjetovanja trebala bi se održavati u Bruxellesu.

3.3 *Projekt 3.: Organizacija ad hoc seminara*

3.3.1 Svrha projekta

Projektom se predviđa organizacija do devet *ad hoc* stručnih seminara, uz pripremu povezanih izvješća i/ili preporuka. Ovi seminari trebali bi osobito poslužiti savjetovanju među skupinama za strateško promišljanje Unije, Unijom i njezinim državama članicama, na *ad hoc* osnovi, kako bi se razgovaralo o bitnim događajima i mogućnostima politika Unije te omogućilo skupinama za strateško promišljanje Unije, državama članicama i institucijama Unije da uspostave kontakt s ciljanim skupinama unutar i izvan Unije.

3.3.2 Rezultati projekta

- Razmjena podataka o trenutačnim kretanjima u području širenja između provoditelja politike i znanstvenih stručnjaka iz država članica, kao i specijaliziranog osoblja ESVD-a i institucija Unije, te analiza tih kretanja;
- rasprava o najboljim načinima i sredstvima provedbe politika Unije protiv širenja;
- osiguravanje konstruktivnih povratnih informacija Uniji o njezinim strategijama protiv neširenja OMU-a i SALW-a od strane neovisnih skupina za strateško promišljanje Unije, kao i prijedloga djelatnika u tom području skupinama za strateško promišljanje, vezanih za većinu tema važnih za politike, za daljnje istraživanje;
- utvrđivanje relevantnih pitanja u području neširenja oružja i razoružanja za izvješća usmjerena na politike;
- izrada izvješća usmjerenih na politike uz niz preporuka usmjerenih na aktivnosti za predstavnike VP-a. Ta izvješća dostavljaju se relevantnim institucijama Unije i država članica.

3.3.3 Opis projekta

Projektom se predviđa organizacija do devet *ad hoc* stručnih seminara, uz pripremu povezanih izvješća i/ili preporuka. Na *ad hoc* seminarima u trajanju do dva dana okupilo bi se do 45 osoba, pri čemu bi se točan broj odredio u svakom pojedinačnom slučaju.

3.4 Projekt 4.: Publikacije

3.4.1 Svrha projekta

- Osiguravanje informacija i analize o temama u vezi s neširenjem OMU-a, sustavima njegove isporuke, konvencionalnim oružjem, uključujući SALW, i razoružanjem koje će doprinijeti političkom i sigurnosnom dijalogu o tim pitanjima koji o tim pitanjima u prvom redu vode stručnjaci, istraživači i znanstvenici;
- osiguravanje resursa iz kojeg sudionici u relevantnim pripremnim tijelima Vijeća mogu crpiti informacije za svoje rasprave o politici i praksi Unije u vezi s neširenjem oružja, kontrolom naoružanja i razoružanjem;
- davanje ideja, informacija i analiza koje mogu pomoći u razvijanju aktivnosti neširenja oružja, kontrole naoružanja i razoružanja na razini Unije.

3.4.2 Rezultati projekta

- Ojačani politički i sigurnosni dijalog o mjerama za sprečavanje širenja OMU-a i načina njegove isporuke, kontrolu naoružanja i razoružanje koji u prvom redu vode stručnjaci, istraživači i znanstvenici;
- povećana svijest, znanje i razumijevanje unutar civilnog društva, a posebno unutar šire mreže Unije koja okuplja neovisne skupine za strateško promišljanje o neširenju oružja, te vlada u odnosu na pitanja u vezi s politikom Unije u području neširenja oružja, kontrole naoružanja i razoružanja;
- političke i/ili operativne strateške mogućnosti pružene VP-u, institucijama Unije i državama članicama;
- razvoj aktivnosti neširenja oružja, kontrole naoružanja i razoružanja na razini Unije oslanjanjem na ideje, informacije i analize.

3.4.3 Opis projekta

Projektom se omogućava priprema i objava najviše 20 dokumenata o politikama. Te dokumente o politikama pripremit će ili naručiti Konzorcij te oni ne predstavljaju nužno stajališta institucija Unije ili država članica. Ti dokumenti o politikama bave se temama u nadležnosti Konzorcija. Svaki će dokument obuhvaćati političke i/ili operativne strateške mogućnosti. Svi dokumenti o politikama objavljivat će se na internetskim stranicama Konzorcija.

3.5 Projekt 5.: Vođenje i daljnji razvoj službe za korisnike

3.5.1 Svrha projekta

Kontinuirano vođenje i daljnji razvoj službe za korisnike unutar Konzorcija kojom će se osigurati stručni ad hoc odgovori na upite u vezi s nizom pitanja u području neširenja oružja i razoružanja, koja obuhvaćaju i nekonvencionalno i konvencionalno oružje, utjecat će na oblikovanje političkog djelovanja Unije u odnosu na specifične i hitne teme i olakšati ga.

3.5.2 Rezultati projekta

- Upravljanje ad hoc zahtjevima za istraživanje u vezi s posebnim pitanjima koje je zatražio ESVD, pri čemu se odgovori daju unutar okvira od dva do tri tjedna;
- promicanje ad hoc dijaloga na određenu temu između skupina za strateško promišljanje Konzorcija i ESVD-a;
- s pomoću toga jačanje baze znanja za rasprave koje su u tijeku o pitanju neširenja oružja u Uniji;
- omogućivanje ESVD-u da ima sveobuhvatan pristup stručnosti i resursima namijenjenima istraživanju Konzorcija za kratkoročne i povremene zahtjeve.

3.5.3 Opis projekta

Projekt će ESVD-u i relevantnim radnim skupinama Vijeća osigurati najviše 18 stručnih radova duljine od 5 do 10 stranica o aktualnim pitanjima neširenja oružja i razoružanja u roku od dva do tri tjedna od zahtjeva ESVD-a. Radovi će se temeljiti na postojećoj znanstvenoj literaturi i primarnim dokumentima (ne radi se o izvornom istraživanju). Moguće teme s obzirom na međunarodni program djelovanja, predstojeća događanja Unije i strateške dokumente Unije utvrdit će se u raspravama s ESVD-om. ESVD može zatražiti da ta mišljenja budu priopćena (a) u pisanom radu; i/ili (b) putem izlaganja CONOP-u ili COARM-u; i/ili (c) u obliku doprinosa stručnjaka na daljinu kada je potrebno hitno savjetovanje.

3.6 Projekt 6.: E-učenje

3.6.1 Svrha projekta

- Izgradnja kapaciteta u pogledu neširenja oružja i razoružanja kod nove generacije znanstvenika i djelatnika u tom području;
- jačanje temeljitog poznavanja politika Unije u vezi s neširenjem oružja i razoružanjem diljem Unije i u trećim zemljama;
- doprinos globalnim inicijativama usmjerenima na promicanje obrazovanja o neširenju oružja i razoružanju;
- obnavljanje i širenje stručnosti u pogledu pitanja u vezi s OMU-om i SALW-om unutar Unije i u zemljama partnerima;
- omogućivanje institucijama Unije, državama članicama i Europskoj mreži skupina za strateško promišljanje prilagođenog i ažuriranog znanja o čitavom spektru pitanja u vezi s kontrolom konvencionalnog i nekonvencionalnog naoružanja.

3.6.2 Rezultati projekta

- Održavanje i unapređenje potpunog programa e-učenja koji obuhvaća sve relevantne aspekte neširenja oružja i razoružanja;
- informiranje i pomoć pri korištenju obrazovnim resursima Unije u području neširenja oružja i razoružanja za edukatore i voditelje osposobljavanja;
- potpora integraciji resursa Unije za e-učenje u sveučilišne diplomatske programe;
- kombinacija e-učenja i razredne poduke za osposobljavanje s ciljem podizanja svijesti o širenju oružja koje je osmislio Konzorcij („kombinirano učenje”)
- bolje temeljito poznavanje politika Unije u vezi s neširenjem oružja i razoružanjem diljem Unije i u trećim zemljama;

- pružanje stalno ažuriranih otvorenih obrazovnih resursa za sve dionike koji su uključeni u istraživanje i programiranje u području neširenja oružja;
- izrada novih internetskih sadržaja kako bi se poboljšao nastavni plan i pružilo bitno osnovno znanje znanstvenicima i stručnjacima u području neširenja oružja.

3.6.3 Opis projekta

Projekt će se usredotočiti na globalno širenje i upotrebu alata za e-učenje, koji je izrađen na temelju Odluke 2014/129/ZVSP.

U tu će se svrhu kontinuirano, na temelju povratnih informacija sudionika i procjeni ponašanja korisnika putem različitih statističkih alata, poboljšavati pristupačnost za korisnike stranice za e-učenje te povezanog dijela za potvrde. Posebna će se pozornost posvetiti prilagodbi ponude e-učenja korisnicima s poteškoćama s vidom ili sluhom kako bi se olakšalo nesmetano praćenje programa i omogućio maksimalan broj potencijalnih sudionika. Također, unaprijedit će se razumljivost cijelog programa na temelju sveobuhvatnog jezičnog pregleda koje će obaviti specijalizirani izvorni govornici engleskog jezika.

Svih 15 modula za učenje ažurirat će se kako bi se studentima prenijele najaktualnije činjenice i brojke. Informiranje i potpora usmjereni na obrazovne institucije omogućit će integraciju e-učenja u sveučilišne diplomatske programe i druge obrazovne ponude te potaknuti korištenje programom e-učenja na svjetskoj razini.

U razdoblju između 2018. i 2020. izradit će se i pokrenuti do pet dodatnih modula za učenje. Dodatni sadržaj za e-učenje sadržaja izradit će se uz blisko savjetovanje s ESVD-om i državama članicama EU-a i može se razvrstati u jednu od sljedećih kategorija:

- (a) napredni modul za učenje kojim se razrađuje postojeći sadržaj u programu i pruža temeljitije znanje
- (b) praktični modul za učenje, s naglaskom na praktičnoj provedbi pitanja neširenja oružja ili režima za kontrolu izvoza
- (c) akademski modul za učenje koji pruža teoretska razmišljanja o neširenju oružja i razoružanju
- (d) osnovni modul za učenje koji pruža ključno znanje radi boljeg razumijevanja šire problematike neširenja oružja i razoružanja (npr. pravni, financijski ili etički aspekti).
- (e) modul za učenje za posebnu razrednu obuku kojim se koristi u kombinaciji s tim programima („kombinirano učenje“).

3.7 Projekt 7.: Staziranja

3.7.1 Svrha projekta

- Izgradnja kapaciteta u pogledu politike i programiranja u vezi s neširenjem oružja kod nove generacije znanstvenika i djelatnika u tom području;
- jačanje razumijevanja i odgovornosti u pogledu politika Unije u vezi s neširenjem oružja i razoružanjem diljem Unije;
- širenje i poboljšanje znanja o politici Unije u području SALW-a i OMU-a u trećim zemljama;
- izgradnja mreža novih stručnjaka na regionalnoj razini gdje je interes Unije u pogledu neširenja oružja snažan;
- jačanje izgradnje kapaciteta u okviru mreže;
- obnavljanje i širenje stručnosti u pogledu pitanja u vezi s OMU-om i SALW-om unutar Unije i u zemljama partnerima;

3.7.2 Rezultati projekta

- Poboljšani kapacitet u pogledu politike i programiranja u vezi s neširenjem oružja kod nove generacije znanstvenika i djelatnika u tom području;
- bolje temeljito poznavanje politika Unije u vezi s neširenjem oružja i razoružanjem diljem Unije;

- bolje razumijevanje strategija, politika i pristupa neširenju oružja Unije u trećim zemljama;
- stvaranje mreža mladih djelatnika i znanstvenika u tom području te olakšavanje praktične suradnje;
- snažnija izgradnja kapaciteta u području politika Unije u vezi s OMU-om i SALW-om unutar mreže.

3.7.3 Opis projekta

Projektom se omogućava europsko stažiranje u području neširenja oružja i razoružanja za najviše 36 studenata diplomskih studija ili mladih diplomata, u trajanju do tri mjeseca. Konzorcij će stažiranja uspostaviti, nadzirati i dokumentirati. a u sklopu stažiranja bit će objedinjena predavanja, rasprave, strukturirano čitanje i integracija projekata.

Svi instituti koje pripadaju mreži mogu biti izabrani kao institucije za primanje stažista. Za europske kandidate rezervirano je od 30 do 36 programa stažiranja, dok je preostalih šest stažiranja rezervirano za neeuropske kandidate, u idealnom slučaju iz južne Azije, istočne Azije, Bliskog istoka i sjeverne Afrike.

Svi stažisti bit će pozvani da, u mjeri u kojoj je to moguće, prisustvuju konferencijama i seminarima koje će Konzorcij organizirati tijekom njihova stažiranja.

3.8 *Projekt 8.: Godišnji studijski posjet Uniji za sudionike Stipendijskog programa UN-a za razoružanje*

3.8.1 Svrha projekta

- Poboljšanje temeljitog znanja i osiguravanje vidljivosti u pogledu politika Unije u vezi s neširenjem oružja i razoružanjem u trećim zemljama;
- obnavljanje i proširenje stručnosti u pogledu pitanja u vezi s OMU-om i SALW-om u trećim zemljama, osobito podizanjem svijesti o mogućnostima koje proizlaze iz programa Unije za izgradnju kapaciteta u području kao što je kontrola izvoza oružja, neširenje oružja i razoružanje te ublažavanje rizika od KBRN-a;
- podupiranje napora UN-a s ciljem poboljšanja obrazovanja o razoružanju i promicanja multilateralizma.

3.8.2 Rezultati projekta

- Povećanje temeljitog znanja i vidljivosti u pogledu politika EU-a u vezi s neširenjem oružja i razoružanjem u trećim zemljama;
- poboljšana stručnost u pogledu pitanja u vezi s OMU-om i SALW-om u partnerskim zemljama;
- poboljšano obrazovanje UN-a u pogledu razoružanja.

3.8.3 Opis projekta

Projekt uključuje godišnji studijski posjet Bruxellesu u trajanju od dva do tri dana za sudionike Stipendijskog programa UN-a za razoružanje, koji će uključivati seminar s govornicima iz institucija Unije i stručnjacima iz mreže Konzorcija kao i izlet na relevantne lokacije. Posjet će biti isplaniran tako da se uklopi u europsku komponentu stipendističkog programa, u pravilu uoči Opće skupštine UN-a.

3.9 *Projekt 9.: Osposobljavanje s ciljem podizanja svijesti o širenju oružja*

3.9.1 Svrha projekta

- Podizanje svijesti u području prirodnih znanosti i drugim relevantnim područjima u kojima postoje rizici od širenja OMU-a povezani s određenim materijalima, softverima i tehnologijom te u relevantnim međunarodnim ugovorima i mehanizmima;
- izgradnja kapaciteta među tim skupinama kako bi se u njihovim institucijama uspostavili unutarnji mehanizmi za usklađenost za kontrolu osjetljive tehnologije te za sigurnost i zaštitu materijala;
- pružanje institucijama Unije, državama članicama i mreži Unije za neširenje oružja novih ideja u vezi s tehnološkim napretkom i njegovim potencijalnim utjecajem na neširenje oružja.

3.9.2 Rezultati projekta

- Poboľšani kapaciteti nove generacije znanstvenika u području prirodnih znanosti i drugih relevantnih područja u pogledu instrumenata i politika za neširenje oružja;
- doprinos ostvarenju ciljeva iz politike Unije za sprječavanje širenja oružja jačanjem svijesti o rizicima od širenja među disciplinama u kojima postoje veliki rizici od širenja i u kojima se ostvaruje tehnološki napredak
- kombinacija učenja na daljinu (e-učenje) i terenskog osposobljavanja („kombinirano učenje”).

3.9.3 Opis projekta

U okviru tog projekta osmislić se pilot-program za podizanje svijesti o rizicima od širenja za studente diplomskih i postdiplomskih studija iz prirodnih znanosti i drugih relevantnih područja. Program bi uključivao izradu posebnog nastavnog plana za dvije različite ciljne skupine (kao što su biomedicina, inženjstvo, ili nuklearna znanost) i jedan pilot-program za svaku od tih ciljnih skupina.

3.10 *Projekt10.: Upravljanje internetskom platformom*

3.10.1 Svrha projekta

Održavanjem i razvojem internetskih stranica olakšat će se kontakti u razdobljima između dvaju sastanaka mreže i potaknuti istraživački dijalog među skupinama za strateško promišljanje o neširenju oružja. Institucije Unije i država članica također bi mogle imati koristi od posebnih internetskih stranica na kojima sudionici mreže mogu razmjenjivati informacije i ideje te objavljivati svoje studije o pitanjima u vezi s neširenjem oružja za masovno uništenje i načina njihove isporuke te konvencionalnog oružja, uključujući SALW. Projektom će se omogućiti internetsko praćenje događaja i pregled europskih istraživanja. Njime će se doprinijeti djelotvornom širenju rezultata istraživanja širom zajednice skupina za strateško promišljanje i vladinih krugova. Time će se olakšati predviđanje prijetnji u vezi sa širenjem oružja za masovno uništenje i načina njegove isporuke te konvencionalnog oružja, uključujući nezakonitu trgovinu i pretjerano prikupljanje SALW-a i pripadajućeg streljiva, i unaprijediti znanje o tim prijetnjama.

3.10.2 Rezultati projekta

- Upravljanje platformom na kojoj skupine za strateško promišljanje o neširenju oružja mogu kontinuirano razmjenjivati neovisna stajališta i analize o pitanjima širenja OMU-a i konvencionalnog oružja, uključujući SALW;
- širenje i ažuriranje postojeće mreže neovisnih skupina za strateško promišljanje te upravljanje njome;
- promicanje boljeg razumijevanja strategija EU-a za sprečavanje širenja OMU-a i SALW-a u okviru civilnog društva i osiguravanje posredovanja između Unije i mreže skupina za strateško promišljanje;
- trajno i besplatno preuzimanje dokumenata sa sastanaka mreže i od neovisnih skupina za strateško promišljanje koje žele dijeliti rezultate svojih istraživanja bez naknade;
- unapređenje svijesti i znanja pri institucijama Unije, državama članicama, civilnom društvu i trećim zemljama o prijetnjama povezanim s konvencionalnim oružjem, OMU-om i načinima njegove isporuke, čime bi im se pomoglo da lakše predvide te prijetnje.

3.10.3 Opis projekta

- Mogla bi se razviti uporaba tehnologije koja se koristi za usluge društvene mreže, ako je to izvedivo i prikladno, a kojom bi se omogućila aktivna komunikacija i razmjena informacija putem interneta među sudionicima mreže u poznatom okruženju;
- Konzorcij, koji je nadležan za projekt, bit će odgovoran za internetsko udomljavanje (web hosting), web-dizajn i tehničko održavanje internetskih stranica.
- Odgovarajućom dokumentacijom redovito će se pratiti i potkrepljivati politike Unije u vezi s pitanjima širenja OMU-a i konvencionalnog oružja, uključujući SALW.

- Posebnim povijesnim zapisima promicat će se i potkrijepljivati publikacije Konzorcija.
- Konferencije koje organizira Konzorcij promicat će se i prenositi na internetskim stranicama (popratni materijali, dnevni red, prezentacije, videozapisi javnih sastanaka, prema potrebi).
- Program e-učenja Konzorcija bit će dostupan na internetskim stranicama. Pristup intranetu bit će omogućen članovima mreže i dužnosnicima Unije (integrirani alat za program e-učenja).
- Dvomjesečno će se objavljivati sadržaj s posebnim naglaskom na aktualnim temama u vezi s pitanjem širenja OMU-a i konvencionalnog oružja, uključujući SALW.

4. **Trajanje**

Sveukupno procijenjeno trajanje provedbe projekata iznosi 42 mjeseci.

5. **Korisnici**

5.1 *Izravni korisnici*

Predloženim projektima ispunjavaju se svrhe ZVSP-a i doprinosi ostvarivanju strateških ciljeva utvrđenih u strategiji EU-a za sprečavanje širenja OMU-a i SALW-a.

5.2 *Neizravni korisnici*

Neizravni korisnici projekta su:

- (a) neovisne skupine za strateško promišljanje i znanstvenici specijalizirani za pitanja u vezi s neširenjem oružja i razoružanjem i konvencionalnim oružjem, uključujući SALW, iz Unije i trećih zemalja;
- (b) institucije Unije, uključujući obrazovne institucije, studente i sve druge korisnike programa e-učenja;
- (c) države članice;
- (d) treće zemlje.

6. **Treće stranke koje sudjeluju**

Projekti će se u potpunosti financirati u okviru ove Odluke. Stručnjaci iz mreže mogu se smatrati trećim strankama koje sudjeluju. Svoj posao obavljat će u skladu sa svojim standardnim pravilima.

7. **Upravljački odbor**

Upravljački odbor za ovaj projekt sastojat će se od predstavnika VP-a i provedbenog subjekta iz stavka 8. ovog Priloga. Upravljački odbor redovito će preispitivati provedbu Odluke, a najmanje jednom godišnje, među ostalim, upotrebom elektroničkih načina komunikacije.

8. **Provedbeni subjekt**

Tehnička VP-a. Pri obavljanju svojih aktivnosti, Konzorcij će surađivati s VP-om, državama članicama, drugim državama strankama i međunarodnim organizacijama, prema potrebi.

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2018/300**od 11. siječnja 2018.****o usklađenosti zajedničkog prijedloga predmetnih država članica za produljenje atlantskog željezničkog teretnog koridora s odredbama članka 5. Uredbe (EU) br. 913/2010 Europskog parlamenta i Vijeća***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2018) 51)***(vjerodostojni su samo tekstovi na francuskom, njemačkom, portugalskom i španjolskom jeziku)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 913/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o europskoj željezničkoj mreži za konkurentni prijevoz robe ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 5. stavak 6.,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 5. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 913/2010 ministri nadležni za željeznički promet u Njemačkoj, Španjolskoj, Francuskoj i Portugalu uputili su Komisiji pismo namjere zaprimljeno 6. ožujka 2017. Pismo namjere sadržava prijedlog produljenja atlantskog željezničkog teretnog koridora do terminala Valongo te mjesta Zaragoza, La Rochelle i Nantes St Nazaire.
- (2) Komisija je razmotrila taj prijedlog u skladu s člankom 5. stavkom 6. te Uredbe. Na temelju obrazloženja navedenog u nastavku Komisija smatra da prijedlog ispunjuje odredbe članka 5. Uredbe.
- (3) U prijedlogu su u obzir uzeti kriteriji iz članka 4. Uredbe. Produljenje željezničkog teretnog koridora obuhvaća državno područje tri države članice (Španjolske, Francuske i Portugala), a u koridoru i dalje sudjeluju ukupno četiri države članice. Novim vezama poboljšat će se integracija željezničkog teretnog koridora s ostalim oblicima prijevoza. Produljenjima će se stvoriti nova veza s mediteranskim željezničkim teretnim koridorom kod Zaragoze; osigurana je dosljednost obaju željezničkih teretnih koridora, kao i dosljednost unutar mreže TEN-T. Proširenja su u skladu s mrežom TEN-T jer se proširenje od Zaragoze do Nantes St Nazairea nalazi na osnovnoj mreži, proširenje do La Rochellea dio je sveobuhvatne mreže, a proširenje do terminala Valongo nalazi se u prihvatnom području čvorišta Porto na osnovnoj mreži TEN-T-a.
- (4) Studija tržišta prijevoza koju je proveo upravni odbor željezničkog teretnog koridora ukazuje na to da se na temelju proširenja očekuju dodatne količine tereta u međunarodnom željezničkom prijevozu duž atlantskog koridora i postupno povećanje udjela željezničkog prometa u ukupnom prometu. Promjenom oblika prijevoza ostvarit će se znatne socioekonomske koristi zbog smanjivanja emisija ugljika i zagušenja cestovnoga prometa. Vezom s mediteranskim željezničkim teretnim koridorom kod Zaragoze u prihvatno područje koridora priključit će se autonomne zajednice Aragón i Navarra. U studiji tržišta procijenjeno je da će produljenja doprinijeti razvoju željezničkog teretnog prijevoza povećanjem udjela željezničkog prometa u ukupnom prometu između Portugala i tri španjolske autonomne zajednice Madrid, Navarra i Aragón s 28 % u 2010. na 60 % u 2050. Procjenom se u obzir uzima šesterostruko povećanje ukupne količine tona tereta u željezničkom prijevozu. Slično tome, koridor će se osnažiti vezama s lukama i terminalima u Nantes St Nazaireu, La Rochelleu i Valongu, čime će se olakšati multimodalni prijevoz i povećati potražnja na koridoru, kao i razviti europski željeznički teretni prijevoz.
- (5) Prema pismu namjere, upravni odbor i podnositelji zahtjeva upoznati su s prijedlogom i podržali su produljenja koridora.
- (6) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 21. Uredbe (EU) br. 913/2010,

⁽¹⁾ SL L 276, 20.10.2010., str. 22.

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Smatra se da prijedlog naveden u pismu namjere zaprimljenom 6. ožujka 2017., koje su Komisiji uputili ministri nadležni za željeznički promet u Njemačkoj, Španjolskoj, Francuskoj i Portugalu u pogledu produljenja atlantskog željezničkog teretnog koridora do terminala Valongo te mjesta Zaragoza, La Rochelle i Nantes St Nazaire, ispunjuje odredbe članka 5. Uredbe (EU) br. 913/2010.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Saveznoj Republici Njemačkoj, Kraljevini Španjolskoj, Republici Francuskoj i Republici Portugalu.

Sastavljeno u Bruxellesu 11. siječnja 2018.

Za Komisiju

Violeta BULC

Članica Komisije

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2018/301**od 26. veljače 2018.****o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2017/926 o poravnanju računa agencija za plaćanja država članica u pogledu izdataka koje je financirao Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) za financijsku godinu 2016.***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2018) 1078)*

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) br. 485/2008 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 51.,

nakon savjetovanja s Odborom za poljoprivredne fondove,

budući da:

- (1) Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/926 ⁽²⁾ poravnati su za financijsku godinu 2016. računi koji se odnose na programsko razdoblje 2014.–2020. svih agencija za plaćanja osim bugarske agencije za plaćanja „State Fund Agriculture”, danske agencije za plaćanja „Danish Agrifish Agency”, francuske agencije za plaćanja „OADRC”, mađarske agencije za plaćanja „ARDA”, talijanskih agencija za plaćanja „AGEA” i „ARCEA”, malteške agencije za plaćanja „Agriculture and Rural Payments Agency” i slovačke agencije za plaćanja „Agricultural Paying Agency”.
- (2) Člankom 54. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1306/2013 zahtijeva se od država članica da godišnjim financijskim izvještajima koje moraju dostaviti Komisiji na temelju članka 29. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 908/2014 ⁽³⁾ prilože ovjerene tablice u kojima su vidljivi iznosi koje snose u skladu s člankom 54 stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013. Pravila o primjeni obveze država članica da obavješćuju o iznosima čiji povrat treba izvršiti propisana su u Provedbenoj uredbi (EU) br. 908/2014. Prilog II. Provedbenoj uredbi (EU) br. 908/2014 sadržava model tablice kojom se države članice moraju koristiti za dostavljanje informacija o iznosima čiji se povrat mora izvršiti u 2016. Na temelju tablica koje ispunjavaju države članice Komisija bi trebala odlučiti o financijskim posljedicama neizvršenog povrata nepravilnosti starijih od četiri odnosno osam godina.
- (3) U skladu s člankom 54. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1306/2013, ako za to imaju propisno opravdane razloge, države članice mogu odlučiti ne provesti postupak povrata. Takva odluka može se donijeti samo ako već nastali troškovi ili troškovi koji će vjerojatno nastati prekoračuju iznos povrata ili ako je povrat nemoguć zbog insolventnosti, zabilježene i priznate prema nacionalnom zakonodavstvu, dužnika ili osoba zakonski odgovornih za nepravilnost. Ako je odluka donesena u roku od četiri godine od datuma podnošenja zahtjeva za povrat ili u roku od osam godina ako je postupak povrata predmet tužbe na nacionalnim sudovima, 100 % financijskih posljedica neizvršenog povrata trebalo bi biti na teret proračuna Unije. Iznosi za koje je određena država članica odlučila ne provoditi postupak povrata i razlozi za tu odluku navode se u godišnjem financijskom izvještaju iz članka 102. stavka 1. točke (c) podtočke iii. Uredbe (EU) br. 1306/2013 u skladu s člankom 29. točkom (e) Provedbene uredbe (EU) br. 908/2014. Stoga ti iznosi ne bi trebali biti na teret predmetne države članice iz čega slijedi da trebaju biti na teret proračuna Unije.
- (4) U Prilogu III. Provedbenoj odluci (EU) 2017/926 utvrđeni su iznosi koji trebaju biti na teret država članica zbog primjene članka 54. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013 i koji se odnose na programsko razdoblje 2014.–2020. za Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR).

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 549.

⁽²⁾ Provedbena odluka Komisije (EU) 2017/926 od 29. svibnja 2017. o poravnanju računa agencija za plaćanja država članica u pogledu izdataka koje je financirao Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) za financijsku godinu 2016. (SL L 140, 31.5.2017., str. 15.).

⁽³⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 908/2014 od 6. kolovoza 2014. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu agencija za plaćanje i drugih tijela, financijskog upravljanja, poravnanja računa, pravila o kontroli, jamstava i transparentnosti (SL L 255, 28.8.2014., str. 59.).

- (5) I dalje postoje iznosi koji trebaju biti na teret država članica zbog primjene članka 54. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013, a koji se odnose na programsko razdoblje 2007.–2013. za EPFRR.
- (6) Radi potpunog pregleda iznosa na teret država članica za EPFRR neovisno o programskom razdoblju i zbog administrativne učinkovitosti, Provedbenu odluku (EU) 2017/926 potrebno je u skladu s tim izmijeniti,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Provedbena odluka (EU) 2017/926 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3.

Iznosi koji trebaju biti na teret država članica zbog primjene članka 54. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013 i koji se odnose na programsko razdoblje 2014.–2020. za Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) utvrđeni su u Prilogu III. ovoj Odluci.

Iznosi koji trebaju biti na teret država članica zbog primjene članka 54. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013 i koji se odnose na programsko razdoblje 2007.–2013. za Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj utvrđeni su u Prilogu IV. ovoj Odluci.”

2. Tekst iz Priloga ovoj Odluci dodaje se kao Prilog IV. Provedbenoj odluci (EU) 2017/926.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. veljače 2018.

Za Komisiju
Phil HOGAN
Član Komisije

PRILOG

„PRILOG IV.

PORAVNANJE RAČUNÂ AGENCIJA ZA PLAĆANJA

FINANCIJSKA GODINA 2016. – EPFRR

Korekcije u skladu s člankom 54. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013 (*)

Država članica	Valuta	U nacionalnoj valuti	U EUR
AT	EUR	—	—
BE	EUR	—	—
BG (**)	BGN	—	—
CY	EUR	—	—
CZ	CZK	36 969,05	—
DE	EUR	—	41 455,51
DK (**)	DKK	—	—
EE	EUR	—	233 063,44
ES	EUR	—	260 699,62
FI	EUR	—	4 602,87
FR (**)	EUR	—	601 073,78
UK	GBP	9 169,51	—
EL	EUR	—	34 706,51
HR	HRK	—	—
HU (**)	HUF	—	—
IE	EUR	—	179 494,91
IT (**)	EUR	—	67 180,48
LT	EUR	—	—
LU	EUR	—	—
LV	EUR	—	475,29
MT (**)	EUR	—	—
NL	EUR	—	—
PL	PLN	1 563 681,20	—
PT	EUR	—	22 273,99
RO	RON	125 075,98	—

Država članica	Valuta	U nacionalnoj valuti	U EUR
SE	SEK	378 568,89	—
SI	EUR	—	497,82
SK (**)	EUR	—	—

(*) U ovom Prilogu navedene su samo korekcije koje se odnose na programsko razdoblje 2007.–2013.

(**) U pogledu agencija za plaćanja za koje su računi odvojeni smanjenje, kako je utvrđeno u članku 54. stavku 2., treba primijeniti kada računi budu predloženi za poravnanje.”

ISPRAVCI

Ispravak Uredbe Komisije (EU) 2017/1151 od 1. lipnja 2017. o dopuni Uredbe (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća o homologaciji tipa motornih vozila u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila (Euro 5 i Euro 6) i pristupu podacima za popravke i održavanje vozila, o izmjeni Direktive 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe Komisije (EZ) br. 692/2008 i Uredbe Komisije (EU) br. 1230/2012 te stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 692/2008

(Službeni list Europske unije L 175 od 7. srpnja 2017.)

Na stranici 135., u Prilogu III.A Dodatku 2. točki 4.3.5. podtočki (c) podtočki ii.:

umjesto: „ $H = \frac{G}{E} = 100$ ”;

treba stajati: „ $H = \frac{G}{E} \times 100$ ”.

Na stranici 178., u Prilogu III.A Dodatku 7.a točki 3.1.2.:

umjesto: „ $d_i = \frac{v_i}{3}$, 6, $i = 1$ do N_i ”;

treba stajati: „ $d_i = \frac{v_i}{3,6}$, $i = 1$ do N_i ”.

Na stranici 434., u Prilogu XXI. Podprilogu 2. točki 3.5. podtočki (b):

umjesto: „(b) $P_{\text{available_i,j}} < P_{\text{required,j}}$ ”;

treba stajati: „(b) $P_{\text{available_i,j}} \geq P_{\text{required,j}}$ ”.

Ispravak Direktive 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI”)

(Službeni list Europske unije L 354 od 28. prosinca 2013.)

Na stranici 148., u članku 1. točki 12. podtočki (d) u vezi s člankom 14. stavkom 4. Direktive 2005/36/EZ:

umjesto: „4. Za potrebe stavaka 1. i 5. ‚bitno različita građa’ znači građa u pogledu koje su stečeno znanje, vještine i kompetencije ključni za obavljanje profesije i u odnosu na koju se osposobljavanje koje je migrant završio značajno razlikuje u pogledu trajanja i sadržaja od onog koje zahtijeva država članica domaćin.”;

treba stajati: „4. Za potrebe stavaka 1. i 5. ‚bitno različita građa’ znači građa u pogledu koje su stečeno znanje, vještine i kompetencije ključni za obavljanje profesije i u odnosu na koju se osposobljavanje koje je migrant završio značajno razlikuje u pogledu sadržaja od onog koje zahtijeva država članica domaćin.”.

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR